

A stylized floral illustration in a flat, graphic style. It features several flowers and buds in shades of pink, red, yellow, and dark blue/black. The flowers have long, thin stems and some have dark, pointed leaves. The background is a light, neutral tone.

VASA ÖVNINGSSKOLA

ÅRSBOK 2024-2025

VASA ÖVNINGSSKOLA

Årsbok 2024-2025

© Åbo Akademi/Vasa övningsskola

Kollage på pärmen: stilisering av pappersblommor gjorda av andra årets bildkonststuderande. Andreas Sundstedt

Ombrytning: Carolina Svartsjö, Lena Engsbo, Andreas Sundstedt

INNEHÅLL

ALLMÄN DEL	4
GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING	52
ÅK 1-6	76
ÅK 7-9	92
GYMNASIET	128
PERSONAL	198
ELEVER OCH STUDERANDE	204
MEDDELANDEN	228

ALLMÄN DEL

Foto: Petronella Bergfors

EN SKOLA I FRAMKANT

Ett innehållsrikt och minnesvärt läsår har nått sitt slut. När vi nu blickar tillbaka på året som gått framträder många enskilda höjdpunkter men framför allt kommer läsåret 2024–2025 att gå till historien som året då Vasa övningsskola firade sitt 50-årsjubileum. Det blev ett år av både firande, eftertanke och stärkt framtidstro. Genom tillbakablickar och berättelser uppmärksammades skolans rika historia, samtidigt som vi fortsatte att sätta avtryck i vår samtid, och ändå ständigt med blicken målmedvetet riktad mot framtiden.

Firandet har inte bara handlat om högtidliga stunder, utan också om att lyfta fram det som varje dag gör vår skola levande: gemenskapen, engagemanget och de värden vi bär vidare. Det blir uppenbart för läsaren att den gemensamma viljan att ständigt pröva, reflektera och utveckla undervisningen, engagemanget som genomsyrar både elever, studerande och personal, samt de traditioner som genom åren har format övningsskolan inger både hopp, inspiration och förtroende inför de kommande femtio åren.

VÖS50 Under läsåret genomfördes flera aktiviteter med anledning av att Vasa övningsskola och Åbo Akademi i Vasa fyllde 50 år.

Flera arbetsgrupper har samlats regelbundet för att utforma jubileumsfirandet, som kulminerade i innehållsrika jubileumsveckor både i september och oktober. Firandet riktade sig till nuvarande elever, studerande, personal och vårdnadshavare, liksom till tidigare anställda, elever samt övningsskolans samarbetspartners och nätverk. En särskild satsning lades på jubileumsskrifter och för Vasa övningsskolas del sammanställdes texter och bildmaterial till en historik som tillsammans dokumenterar femtio år av utbildning vid Vasa övningsskola.

Lärarna som vanligtvis samlas två gånger per läsår till Övis delar tillfällen, oftast med kollegialt utvecklingsarbete i fokus, arrangerade tillsammans med övrig personal jubileums-läsåret till ära en allösterbottnisk fortbildningsdag baserat på samma format, med parallella workshoppar som belyste en mängd aktuella frågor på utbildningsfältet. Evenemanget lockade runt 700 deltagare och motogs mycket positivt.

Ett varmt tack riktas till alla som bidrog till att möjliggöra både jubileumsåret och dokumentationen över de 50 första åren. Mer om Vasa övningsskola 50 år och hur detta firades,

Personalen 2024-2025. Foto: Airaksinen Ab.

skolans historik och den allösterbottniska fortbildningsdagen längre fram i årsboken.

SKOLLEDNING. Ledande rektor Bernt Klockars beviljades tjänstledigt från 1.1.2025 till 31.12.2028 för en doktorandbefattning inom skolledarskap på ÅA. Detta föranledde förändringar i skolans ledning och gymnasirektor Mats Borgmästars valdes till ledande rektor under tjänstledigheten. I samma rotation valdes prorektor Diane-Christine Blusi till gymnasirektor för perioden 1.1.2025-31.7.2025 och Moja Ladvelin till ny prorektor för samma period. Under våren blev det också klart att Moja Ladvelin fortsätter som gymnasirektor från och med 1.8.2025. Prorektorsperioderna tar slut sommaren 2025 och följande personer valdes till nya prorektorer från och med 1.8.2025; Annika Lassus för årskurserna 1–6, Jennica Haga för årskurserna 7–9 och Diane-Christine Blusi för gymnasiet. Elisabet Backlund-Kärjenmäki avgår i pension i och med läsåret 2024–2025. Till ny rektor för grundläggande utbildningen från och med 1.8.2025 valdes Emmi Herler-Westeråker.

LÄRARSTUDERANDE. I KOTA-statistiken bokförs årligen avlagda studiepoäng inom den handledda lärarpraktiken. Poängantalet varierar alltid något mellan åren men främst inom ämneslärarutbildningen fortsatte nedgången som en mer tydlig och oroande trend. Inför det kommande läsåret ser det dock ljusare ut och även under detta läsår kunde vi glädjas åt relativt många ämneslärarstuderande i vissa läroämnena. En positiv utveckling var det fortsatta intresset för de engelskspråkiga utbildningarna – särskilt TLearn, magisterprogrammet för internationella studerande, där det alltjämt finns ett stort tryck på de tillgängliga platserna.

DIREKTIONEN. Under läsåret har direktionen sammanträtt fem gånger. Viktiga teman som behandlats har varit arbetsdagarna 2025–2026, läsårstema 2025–2027, rekryteringar, omställningsförhandlingar och omorganisationen inom ÅA samt uppdatering av ledningsinstruktionen, läroplaner och ordningsstadga. Skolan tackar nuvarande direktion, vars man-

Förtjänsttecken delades ut i samband med Luciafirandet i Academill. Från vänster grundskolans rektor Elisabet Backlund-Kärjenmäki (40 år), lektor Anna-Brita Slotte (35 år), Lektor och IB-koordinator Henrik Lindgren (30 år) och Expeditionsmästare Jarl-Erik Lundberg (25 år). Foto: Bernt Klockars

datperiod tar slut 31.7.2025, för förtjänstfullt arbete för skolans väl.

FÖRÄNDRINGAR I STÖDFUNKTIONER OCH I ORGANISATION. I samband med omställningsförhandlingarna vid ÅA förlorade skolan Rasmus Forsman som under många år fungerat som uppskattad expeditjonsmästare vid grundläggande utbildningen. Under omställningsförhandlingarna försvårades även rekryteringen av nya personal inför läsåret 2025–2026 och rekryteringen fick skjutas på till slutet av läsåret. I en skola med behov av framförhållning har detta upplevts som särskilt utmanande. Dessutom föranledde omställningsförhandlingarna att många för övningsskolan viktiga samarbetspersoner fick eller får nya uppgifter inom den nya organisationen. Omorganisationen av ÅA, där bland annat fyra fakulteter blir två, innebar även nya utmaningar för övningsskolan som helhet då mycket var oklart länge. Vasa övningsskola kommer dock framöver att tillhöra pedago-

Rektorsgruppen inför 2024-2025. Från vänster IB-koordinator Henrik Lindgrén, prorektor Diane-Christine Blusi, prorektor Gun Åbacka, prorektor Annika Lassus, rektor för grundläggande utbildning Elisabet Backlund-Kärjenmäki, rektor för gymnasiet Mats Borgmästars och ledande rektor Bernt Klockars. Foto: Airaksinen Ab.

giska institutionen vid fakulteten för human- och samhällsvetenskap. Oklarheten kring dessa frågor har beklagligt nog belastat oss under året. Förhoppningen är att omorganiseringen finner former som stöder kärnverksamheten framöver.

EKONOMI. Vasa övningsskolas ekonomi bygger på öronmärkta medel, 11,8 miljoner, kanaliserade via Åbo Akademi, dels från finans-

Största utgiftsposterna är löner (7,1 miljoner), hyror (2 miljoner) och drift. Ekonomin är i balans. Bokslutet 2024 visar ett plus på cirka 3% eller drygt 400.000 euro, dvs. i stort samma som den externa finansieringen. Överskottet bildar en buffert för framtida behov. Oroande för framtiden är de nedskärningar som kommer att drabba externa projektbidrag framöver. Genom projektbidrag finansieras en stor del av den försöksverksamhet som ingår i övningsskolornas uppdrag.

ENORSSI. Samarbetet med övriga övningsskolor har fortsatt under året och även eNorssi firade i år. 25-årsjubileumet firades med ett seminarium i Jyväskylä. Under seminariet lyftes nätverkets historia, nuvarande roll och framtid inom lärarutbildning fram som ett centralt tema. Jubileumspublikationen presenterades, och deltagarna hade möjligheten att delta i paneldiskussioner, föreläsningar och workshops kring utbildningens utveckling och övningsskolornas uppdrag.

VÄLKOMMEN att ta del av årsboken från jubileumsläsåret 2024-2025! Samtidigt önskar jag alla ett avkopplande och soligt sommarlov och ett stort tack till alla personalen för ett mycket väl genomfört läsår. Ett särskilt tack till alla ni andra som varit med och firat vår övningsskola under det gångna året. Vi ser framemot de nästa 50 åren!

ministeriet och dels från undervisnings- och kulturministeriet. Förutom basfinansieringen tillkom externa projektbidrag och det innebar totala intäkter på något över 12 miljoner.

Mats Borgmästars
Ledande rektor

Ett par av de publikationer under året inom övningsskolnätverket eNorssi där Vasa övningsskola deltagit aktivt i skrivandet.

Vimmellbild från After Work 4.10.2024.
Foto: Stefan Westergård

I PENSION

ELISABET BACKLUND-KÄRJENMÄKI

Rektor Elisabet Backlund-Kärjenmäki avgår med pension den 31 juli 2025 efter över 40 år av dedikerat arbete med samma arbetsgivare. Med en bakgrund som slöjdlärare har Elisabet alltid varit en förebild för kreativitet och hantverksskicklighet. Hennes engagemang och aktiva deltagande i skolans alla aspekter har varit en inspiration för både elever och kollegor.

Elisabet inledde sin karriär vid Åbo Akademi som vikarierande lektor i textilslöjdens didaktik 1983. Till Vasa övningsskola kom hon 1985 som t.f. lektor i textilslöjd för att följande år anställas som lektor i textilslöjd. Hon har även under flera års tid parallellt arbetat som lärare i textilslöjdens didaktik vid Pedagogiska fakulteten vid Åbo Akademi och också undervisat inom fakultetens rektorsutbildning.

Elisabet tillträdde som Vasa övningsskolas första rektor för den sammanhållna grundläggande utbildningen 2019. Tidigare fungerade hon som prorektor vid Vasa övningsskolas grundskola i flera omgångar och också som rektor för Vasa övningsskolas högstadium.

Elisabet har alltid sett möjligheter där andra ser hinder och har med sin positiva inställning och kreativa lösningar bidragit till att skapa en skola där alla känner sig välkomna och stöttade. Hennes ledarskap har präglats av ett starkt engagemang och en stark tro på Vasa övningsskolas potential. Som skolledare har Elisabet jobbat målinriktat med elevers, lärares, organisationens och sitt eget lärande för sina ögon. Hon har lett skolan med integritet och utvecklingsiver utgående från strategiskt tänk, medveten om ekonomiska ramar. Med sakkunskap och lyhördhet har hon kunnat bemöta alla de samarbetspartners en rektor möter i sin vardag.

Elisabet har varit en frontfigur i samarbetet

med våra finskspråkiga kolleger inom övningsskolornas nätverk eNorssi och övningsskolornas nätverk för rektorerna HARRE. En stor arbetsinsats gjorde Elisabet tillsammans med prorektorerna i att planera och genomföra en omfattande läroplansfortbildning för lärare, rektorer och beslutsfattare i Svenskfinland inför och i samband med ibruktagandet av läroplanen 2014. Ett flerårigt utvecklingsarbete, Kompetensveckan, för att möjliggöra helhetsskapande undervisning i årskurserna 7–9 är också ett resultat av Elisabets engagemang i läroplansutveckling.

Elisabet har alltid varit flitig och outtröttlig i sitt arbete, en riktig arbetsmyra. Hennes energi och drivkraft har varit en ovärderlig tillgång för skolan och har inspirerat till utvecklingsarbete. Nämnas kan projektet "Digitala dimensioner i Didaktiskt lärande, DiDiDi, 2011–2016 som involverade rektorer, lärare och forskare vid Pedagogiska fakulteten. Projektets resultat delades under en posterpresentation under konferensen NERA, The Nordic Educational Research Association. Projektet blev en viktig språngbräda till den digitala utvecklingen vid Vasa övningsskola som låg i framkant gällande den pedagogiska användningen av digitala hjälpmedel. Tack vare denna utveckling var Vasa övningsskola väl utrustad pedagogiskt och digitalt då Covid ställde krav på alternativa undervisningsmetoder för att stöda elevernas lärande. Detta utvecklingsarbete är ett exempel på hur Elisabets kunskapstörst drivit skolan framåt och varit steget före i flera sammanhang.

Elevernas välmående omtalas ofta i skolsammanhang och resultat av undersökningar som berör Vasa övningsskola har alltid varit viktiga för Elisabet. Det har inte för Elisabets del handlat om att konstatera resultat, utan fokus har varit på att agera och handla för en utveckling i positiv riktning. Omfattande projekt

som MedLäs, Somesmart och Hälsostigen har alla utmynnat i konkreta verktyg för lärarna med elevernas välmående i fokus.

Under sin fyrtioettåriga karriär har Elisabet sett och varit med om både stormar och stiltje i skolvärlden. Hösten 2024 tilldelades Elisabet Backlund-Kärjenmäki Åbo Akademis förtjänsttecken i guld för 40 års tjänstgöring. Vi kommer att sakna hennes närvaro, men vi är tacksamma för alla de år hon har delat med oss och för de avtryck hon har lämnat i skolan. Vi önskar Elisabet all lycka och glädje i hennes välförtjänta pension.

Annika Lassus, Gun Åbacka, Bernt Klockars och Mats Borgmästars

I PENSION

HILLEVI HONGA-OKSANEN

Med välkänd Kokkola humor, glimten i ögat och ordning och reda har Hillevi Honga-Oksanen lotsat elever och lärarstuderande vid Vasa övningsskola. Hon har varit anställd vid Vasa övningsskola under åren 1981–1987 och 1997–2025.

De senaste åren har hon tagit emot de elever som påbörjat sin skolgång vid skolans Engelskalinje, årskurs 1–2. Hon har månat om linjens traditioner, bland annat reading partners, Walk in the woods, Christmas caroling och vårterminens party. Rörelse, sång och dans har varit återkommande inslag för alla hennes elever. Hillevi är känd inom skolan för sitt målmedvetna arbete med att utveckla de yngre elevernas läs- och skrivfärdigheter.

Vid sidan om sitt läraruppdrag har Hillevi bland annat fortbildat sig i Montessori inriktade arbetssätt, fungerat som förtroendeman för personalen under 4 år och varit styrelsemedlem i de finländska övningsskollärarnas organisation SUHO. Hon har uppmuntrat sina kolleger att aktivt delta i övningsskolornas eNorssi samarbeten och även varit en aktiv arrangör av eNorssi sommarkurserna när de ordnats i Vasa och månat om att delta när de arrangerats på annan ort.

Under sina år som lärare vid Vasa övningsskola har Hillevi varit klasslärare främst för elever i årskurserna 1–4, men även verkat som lärare i engelska för de elever som gått i årskurserna 5 och 6 i vår skola.

Hillevi är en lärare med bred erfarenhet och kunskap. Hon har varit en klippa för sina kolleger och gett goda råd, när de funderat över undervisning över lag.

Elevröster om glada minnen:

"Fredagens Muzzy in Gondoland"

"Det var roligt att städa på fredagsstädningen."

"Tabellsångerna var bra. Dem kommer vi ännu ihåg."

"Musiklyssnade under slöjdlektionerna tyckte vi om."

"Hon var jätterolig."

"Hillevi var glad och snäll."

"Hon har gjort lektionerna roliga."

"Hon var bra att trösta om någon blev ledsen."

Linda Norrgrann, Anna-Brita Slotte

I PENSION

KAJ-OVE AHLMARK

Kaj-Ove kom in i lärarteamet 1986 och blev genast populär bland eleverna. De såg upp till det ishockeyproffs han var. Han hade ju gjort en framgångsrik karriär i Vasa Sport. En lugn, sportig man var ett gott föredöme för eleverna och de egenskaperna är nog det som beskriver Kaj-Ove än i dag. En lugn, stabil, pålitlig arbetskamrat som verkar i det tysta och ändå bra på samspel.

Kaj-Ove började på Handelsplanaden och jobbade sedan en i lärarteamet på Berggatan.

Lägerskola och uteliv har utgjort en viktig del av Kaj-Oves lärarbana. Han kan Ammarnäs utan och innan efter att ha organiserat sexornas lägerskola under många år. Han vet var de bästa fiskeställena finns och det är med stor kunskap han lär eleverna hur man drar upp de bästa fångsterna. En och annan halstrad harr har vi fått njuta av vid lägerelden i stugbyn efter en lyckad dag vid älvens brant. En hel del fiskehistorier från privatlivet har vi också fått lyssna till.

Han har inte heller dragit sig från att ordna uteskoldagar i form av kanotpaddling eller fiske. Under skolans glansdagar, vad gäller uteskolverksamhet, såg Kaj-Ove till att skolan haft egna kanoter, gummibåt och fiskeutrustning. För att inte tala om att se till att de också användes. Nog krävs det ju en entusiast till att hålla i trådarna för sådant och hålla kvar intresset för en rätt avancerad uteskolverksamhet.

Gymnastikundervisningen är också Kaj-Oves specialområde. Förutom att undervisa en mångsidig gymnastik har han genom åren ordnat det praktiska för stafettkarnevalen och övriga sportevenemang som skolan deltagit i.

Hans förmåga att få olika grupper att fungera ligger i lugnet och sättet att vara nära eleverna utan att vara för kompisaktig. Ishockeyryktet hänger med också då elever har kunnat konstatera: "Du har spelat ishockey med min moffa".

Arbetskamraterna vill tacka Kaj-Ove för en mycket god tid tillsammans och önskar honom en aktiv pensionärstid. Vi har våra misstankar om att fiskehistorierna blir fler och den sportiga aktiviteten fortsätter med familjen, barn och barnbarn.

Henrik Friberg och Heimo Oksanen

VASA ÖVNINGSSKOLA 50 ÅR

Vasa övningsskola inledde sin verksamhet 1.8.1974 och har detta läsår följaktligen firat jämna 50 år. De första sex åren var Vasa övningsskola en självständig enhet direkt underställd Skolstyrelsen i Helsingfors, därefter – i samband med förstatligandet av Åbo Akademi – blev den en enhet kopplad till pedagogiken och utbildningarna i Vasa. Parallellt med övningsskolans eget jubileum har vi också firat ÅA i Vasa.

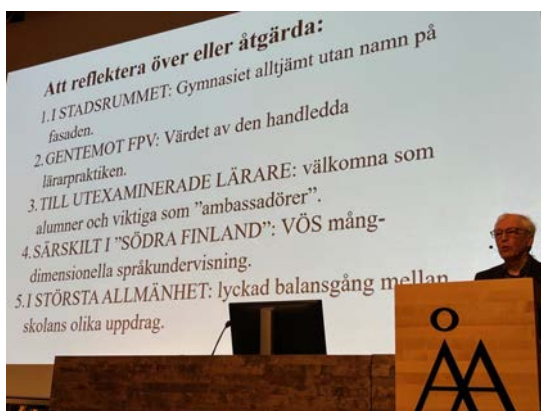
Skolans direktion behandlade 50-årsjubileet första gången hösten 2019. I de vaga planer som då framlades ingick utgivningen av en egen historik med anledning av det stundande jubileet. Våren därpå drabbade Covid-19-pandemin Finland och de följande åren passerade utan möjlighet till större fokus på jubileet. Från hösten 2022 vidtog den konkreta planeringen och flera arbetsgrupper inledde efterhand sitt arbete, bl.a. en referensgrupp för historiken, en huvudplaneringsgrupp och mindre, händelsespecifika grupper.

Under jubileumsåret har vi firat med olika målgrupper i sikte; de elever och gymnasie-studerande som idag identifierar Vasa övningsskola som sin skola samt deras vårdnadshavare, tidigare elever och gymnasie-studerande som dessutom under året fått en alldeles egen alumniförening, lärarstuderande som gjort sin praktik vid skolan, nuvarande och tidigare anställda, inbjudna gäster och alla Vasa övningsskolas vänner.

Så här har vi firat

Personalens **planeringsdag må 12.8** tog fasta på Vasa övningsskolas identitet. Bakgrunden till dagens tema fanns i den process som skolans ledningsgrupp genomgått året innan med ledande rektor emeritus Heikki Happonen som processledare. De frågor personalen jobbade med handlade om vad skolan varit känd för under de första 50 åren, vad folk i allmänhet känner Vasa övningsskola för idag och på vilket sätt vi vill bli kända under kommande år. FM, PM Britt-Marie och prof.

em. Nils-Erik Villstrand introducerade temat utgående från arbetet med historiken.

På **Konstens natt, to 15.8**, hade Vasa övningsskola en gemensam kontaktpunkt med ÅA i Vasa i hörnet av torget. Vasa övningsskola delade ut VÖS50-bokmärken i trä under kvällen.

I månadsskiftet **augusti-september** fick personalen varsin VÖS50-college. Inför sommaren hade bl.a. ett förkläde med VÖS50-logo delats ut i samband med personalens vårkaffe.

Fr 6.9 deltog vi i ÅAs i Vasas jubileumsseminarium och höll personalens 50-årsfest i foajén i Academill på kvällen. Under festen bjöds vi på fint program, god mat och underhållande musik. Sensommarvärmen gjorde sitt för de lyckade arrangemangen.

To 19.9 klädde vi oss i 70-talskläder och serverade skolmat med anor från 1970-talet.

Rektorerna i 70-talskläder. Foto: BK

Under en veckas tid, **2-8.10**, stod en konstutställning med verk av nuvarande och tidigare gymnasiestuderande och personal framme i Academill, kring foajén.

To 3.10 inföll huvudfesten för skolans nuvarande elever, gymnasiestuderande och personal. I samband med festen fick alla deltagare en VÖS50-tubscarf som födelsedagspresent. Festen följdes av en trerätters festmåltid som serverades till bordet. (Skild ruta med festens program och festmenyn).

Fr 4.10 hölls en After Work för inbjudna gäster, övningsskolans alumner, pensionärer och övningsskolans vänner i foajén, Academill. Ryggraden i programmet bestod av musikinslag av gymnasiestuderande med avbrott i form av olika inlägg och mellansnack. I samband med tillfället mottogs också uppvaktningar. Gästerna kunde bekanta sig med en konstutställning (se ovan) och en utställning med planscher framställd vid skolans 40-årsfirande. På foajéns stora skärm fanns förutom programmet bilder och filmsnuttar från olika epoker i Vasa övningsskolas historia. Ett viktigt inslag var när Vasa övningsskolas nya alumnförening lanserades som en fortsättning på forna flicklyceisters och pojekyllceisters verksamhet. Två konstverk ur serien "moln" av Ulrika Ferm avtäcktes. Mingelmat och bubbel krönte tillställningen. [BILD: Maja Røj Urrutias karta, Fermes konstverk]

Lö 5.10 hölls en skoldag i form av öppet hus i vilken föräldrarna kunde delta. Glädjande många föräldrar deltog, både i grundskolans och gymnasiets skoldag.

On 6.11 stod utstyrsel och skolmat från 80-talet på programmet. Dagen fylldes också av särskilda svenska dagen-samlingar med markering av att historiken "En skola i framkant. Vasa övningsskola 50 år" utkom (skild text). En samling hölls i grundskolan och en i gymnasiet. Media var inbjudna till ett presstillfälle kring historiken. Personalen markerade utgivningen genom att inleda Övis delar med en

skål. En parallell workshop under Övis delar handlade också om Vasa övningsskolas 50 år och tillkomsten av historiken.

Fr 22.11 hade musikalen som gymnasiet musiklinje producerat premiär.

On 22.1 stod skolmat och utstyrsel från 1990-talet på menyn.

Lö 8.2 inbjöd Vasa övningsskola alla svenskspråkiga lärare i grundskolan och gymnasiet till Övis delar i VÖS50-anda. Dagens tema var "Vi lär i lag". Knappt 700 lärare och rektorer från Karleby i norr till Kristinestad i söder deltog i dagen. (Skild text).

Fr 28.3 var det dags för skolmat och utstyrsel från 2000-talet.

Många minnen

Utan större blygsamhet kan man konstatera att jubileet blev verkligt fantastiskt där vi fick möta och komma i kontakt med många människor som på ett eller annat sätt känner för Vasa övningsskola, vi fick höra många spännande anekdoter från svunnen tid och fick göra intressanta historiska nedslag. Jag är säker på att alla involverade bär med sig många minnen inför kommande år. Många gav av sin tid och energi, sitt engagemang, för att förverkliga jubileumstillställningarna – ett hjärtevarmt tack till er alla!

T&F BERNT KLOCKARS

Festlunch to 3.10.2024

Öppet hus lö 5.10.2024. Flagghissning och utelektion. Foto: BK.

Skolans huvudfest to 3.10.2024

Program

- + Fanfar på trumpet. Elev Adrian Helsing 6a.
- + "Tillsammans" (t&m: Charlotta Kerbs). Övis storkör. Dirigent Johnny Sandsten.
- + Välkommen. Ledande rektor Bernt Klockars.
- + Festtal. Tidigare studerande Malin Olkkola.
- + Musik. Blue Skies (t&m: Irving Berlin). We Joked About The Things On Sale (t&m: Tuva&Ben Bergman). Tidigare och nuvarande studerande Ben Bergman och Tuva Bergman.
- + Allsång "Ja må den leva" och presentation av födelsedagspresenten VÖS50-tubscarfen.
- + Bildspel. Vasa övningsskola 50 år. Studerande Max Svarvars och Tiki Torrkulla.
- + Aftonens sång. Gymnasiekören med band. Dirigent Jan Jansson.
- + Skolans lystringssång.
- + Avslutningsord.

Festen inleddes med trumpetfanfar med Adrian Helsing (ovan), Malin Olkkola höll festtalet (nedan vänster) och Tiki Torrkulla och Max Svarvars (nedan höger) berättade om utvecklingen under 50 år med hjälp av ett bildspel. Foto: BK.

Bilder från skolans huvudfest. Vänster: Tuva och Ben Bergman, överst: gymnasiekören, ovan: Erik Grundström demonstrerade tubscarfens användning, nedan: Övis storkör. Foto: BK.

En skola i framkant.

Vasa övningsskola 50 år.

Under svenska dagen on 6.11.2024 utkom skolans 50-årshistorik "En skola i framkant. Vasa övningsskola 50 år". Arbetet med skriften hade då pågått i nästan två år. Den första samlingen för referensgruppen hölls i mars 2022 och det ombrutna materialet lämnades in för tryckning ti 8.10.2024.

Från början bestämdes att historiken har två delar; en allmän historik och en där olika perspektiv belyses ur historisk synvinkel.

Efter övervägande tog sig FM, PM Britt-Marie Villstrand och prof.em. Nils-Erik Villstrand an jobbet med del I av historiken. Under arbetets gång konstaterade de att uppdraget krävde en större arbetsinsats än de på förhand uppskattat, bl.a. pga. att källmaterialet var splittrat

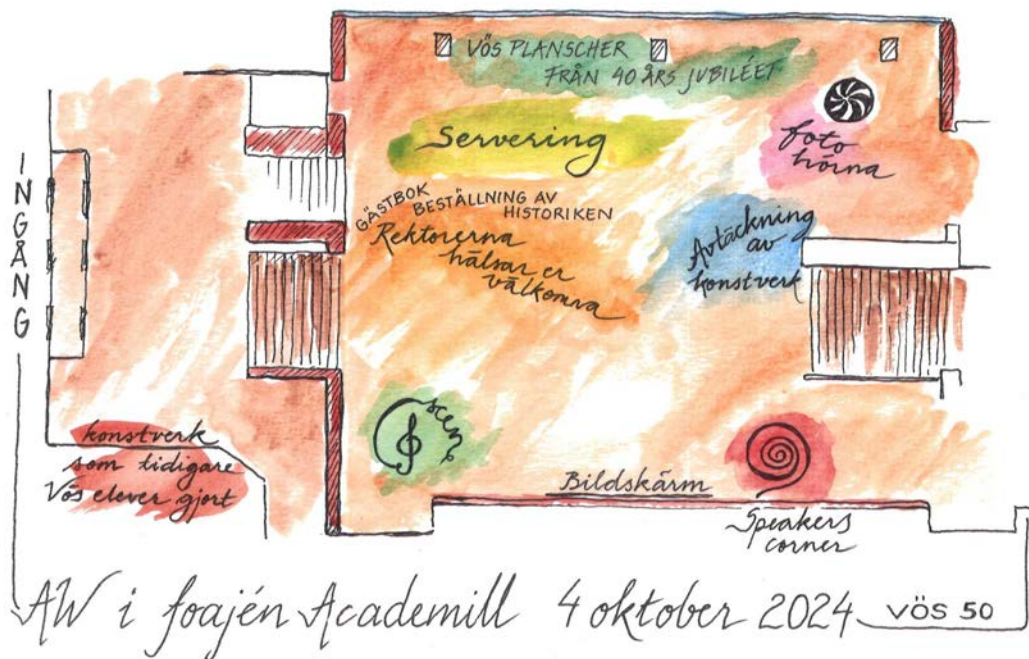

på olika ställen och inte särdeles enkelt att få fram. Författare till del II av historiken är bl.a. Elisabet Backlund-Kärjenmäki, Ulla Granfors, Hans Häggblom, Gun Jakobsson, Solveig Jungner, Benita Kavander och Heimo Oksanen. Bildmaterialet är främst från Vasabladets bildarkiv, skolans eget bildarkiv och från privatpersoner. BK

400 sidor, hårda pärmar. Utgiven på eget förlagan rekvireras för 30 euro (inkl moms) + postavgift från skolans

Referensgruppen för historiken vid den allra första träffen 7.3.2022. Med ryggen till Benita Kavander, Annika Collander, Heimo Oksanen, Solveig Jungner, Hans Häggblom, Nils-Erik Villstrand, Britt-Marie Villstrand, praktikant Simon Häggdahl, Ulla Granfors, Hasse Karlsson, Gun Jakobsson, Elisabet Backlund-Kärjenmäki. Foto: BK.

Uppvaktni ng i efterhand

Eventuell gåva kan styras till Abo Akademi
FI 66 8319 9710 004 56
meddelande VÖS 50 + egen organisation/namn

Gåvan används till inköp av konst

Personliga penninggåvor, som överskrider 850 euro berättigar till skatteavdrag.

Tack för din gåva!

Jubileumsskrift

Vasa övningsskolas 50-års jubileumsskrift utkommer på Svenska Dagen 6.11.2024.

Den består av en historik i två delar.

Del I är skriven av prof. em

Nils Erik Villstrand och

PM Britt-Marie Villstrand.

Del II behandlar olika perspektiv på temon i anslutning till skolans 50-åriga historia.

Bland författarna till del II återfinns Hans Haggblom, Benita Kavander, Gun Jakobsson, Ulla Granfors, Heimo Oksanen, Solveig Jungner och Elisabet Backlund-Karjenmäki.

Skriften blir ca. 360 sidor med inbundna pärmar.

Om du önskar att vi tar kontakt bring ev. köp av skriften, fyll i blanketten på skolans hemsida

www.abo.fi/vos/50/.

After Work för inbjudna gäster, övningsskolans alumnier, pensionärer och övningsskolans vänner i foajén, Academill. Foton: Stefan Westerlund

Övis delar med 700 deltagare

Ett av övningsskolornas uppdrag är att utveckla undervisning och skola och dela med sig av upptäckterna till andra. Det här fick vi i Vasa övningsskola göra under fortbildningsdagen "Vi lär i lag" lö 8.2.2025 när knappt 700 lärare och rektorer från Karleby i norr till Kristinestad i söder träffades i Vasa övningsskolas utrymmen i Vasa i början av februari.

Tanken på en allösterbottnisk Övis delar-dag föddes i den process kring övningsskolans identitet som ledningsgruppen genomgick läsåret 2023-2024 under ledning av ledande rektor em. Heikki Happonen. Alla österbottiska utbildningsanordnare som vårvintern 2024 svarade på förfrågan om en gemensam fortbildningsdag i Vasa gensvarade positivt.

I ett tidigt skede slogs fast att dagen delas i två parallella inriktningar, en för grundskolans lärare och en för gymnasiets. Temat "Vi lär i lag", med anspelning på Lars Sunds "ti arbeit i lag", föddes just före inledningen av läsåret, då vi också bestämde vilka som skulle tillfrågas som keynote-föreläsare. Under tre månader jobbade respektive rektorsgrupp med upplägg-

get för de parallella sessionerna. Parallellt byggdes anmälningssystemet upp i ett för ÅA nytt verktyg, Webropols konferensmodul. Tredje veckan i november kunde programmet publiceras, potentiella deltagare informeras och anmälningen öppnas. Deadline för anmälning var må 16.12.2024, med efteranmälan möjlig fram till medlet av januari. Knappt 700 anmälningar flöt in. Alla lärare från Korsnäs, Malax, Närpes och Vörå deltog, då dagen var obligatorisk för dem. Större och mindre mängder lärare deltog från övriga kommuner, en del med trakteringen betald, andra på egen bekostnad.

Bägge inriktningarna började och avslutade med en gemensam keynote-föreläsning. Prof. em. Raimo Lappalainen (Jyväskylän universitet) med hustru docent Päivi Lappalainen föreläste om verktyg för välmående i skolan och prof. Fredrik Heintz (Linköpings universitet) om AI i skola och undervisning.

Parallellprogrammen hölls av skolans egna lärare – en tacknämligt stor grupp var engagerad – och av inbjudna gäster från myndigheter och organisationer. Parallellprogrammen med de teman som nu var relevanta finns listade inriktningsvis i anslutning till texten.

Vänster och nedan: keynote-talare Fredrik Heintz (Linköpings universitet) och Päivi och Raimo Lappalainen (Jyväskylän universitet) som hälsas välkomna av rektor Elisabet Backlund-Kärjenmäki. Foto: BK.

Utvärderingen av dagen visar att den kraftansträngning som dagen innebar från arrangörshåll var mödan värt. Program och upplägg upplevdes generellt som konkreta och givande. Stort tack till de som var med och genomförde dagen med både delgivning och praktiska insatser. Tack till CLL som åtog sig praktiska uppgifter bl.a. vid välkomstdesken i inriktningen för grundskolan.

T&F BERNT KLOCKARS

Fotograf: Lisette Smedlund

Sammanlagt hölls ett 50-tal seminarier i två inriktningar. Ovan en grupp i auditoriet, nedan Pamela Granskog från Undervisnings- och kulturministeriet. Foto: BK.

Fotograf: Diane-Christine Blusi

Parallellprogram i grundskolan

AI och utbildning – Var står vi nu och vad vet vi nu?

John Henriksson, Centret för Livslång Lärande vid Åbo Akademi

Lägesspaning över AI-utvecklingen med fokus på utbildningssektorn. Målet är att ge deltagare ett helikopterperspektiv på AI samt att skapa en grund för fortsatt diskussion gällande AI och utbildning.

Skapa en (nästan) fungerande app i Keynote

Jan Alin, Vasa övningsskola

Kom med och utforska hur du med hjälp av presentationsprogrammet Keynote kan skapa en (nästan) fungerande app direkt på iPad. En praktisk och kreativ workshop som inte kräver några förkunskaper.

Slöjdens bidrag till bildning

Mia Porko-Hudd & Juha Hartvik, ÅA Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier

Har du funderat på kopplingen mellan bildning och att sticka ett par sockor eller tälja en smörkniv? Det har vi gjort! Under denna workshop kommer vi att presentera vår syn på hur slöjd bidrar till människans bildning. Vi ger även ett tankeredskap för planeringen av ämnesövergripande undervisning. Välkommen med att diskutera slöjd som bildningsämne.

Trender i elevernas kunskaper

Chris Silverström, Nationella Centret för Utvärdering (NCU)

En workshop om elevernas kunskaper i ämnena modersmål och litteratur, matematik och engelska. Workshopen bygger på resultat från nationella utvärderingar

Utbildningsledarskap ur ett lärarperspektiv

Janne Elo, ÅA Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier

Utbildningsledarskap och pedagogiskt ledarskap som ett multiaktörs flernivåfenomen.

Begreppsliga verktyg att tänka kring lärarens egen roll i skolans ledarskap.

Möjligheter och utmaningar i arbetet i en liten skola

Gunilla Karlberg-Granlund, ÅA Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier

Vad som kan betraktas som en "liten skola" är relativt. Välkommen med du som identifierar dig som lärare eller rektor i en liten skola. Tillsammans försöker vi skapa en bild av vilka möjligheter och utmaningar det finns i arbetet i en liten skola i denna tid.

Skolträdgård – Food Education for the Future

Pia Sjöblom, Maria Svens, ÅA Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier

Att skapa en dynamisk skolträdgård mot alla odds. En verkstad av föreläsningstyp, där vi presenterar hur man lyckas skapa en skolträdgård trots de hinder många lärare upplever. Vi baserar oss på erfarenheter om skolträdgård inom projektet Food Education for the Future, men även på annan forskning. Du får också praktiskt prova på några övningar med koppling till odling i skolan från en forskningsbaserad lärarhandledning som är under arbete.

Kalejdospråk – en engagerande språkundervisning

Marina Bendtsen och Liselott Forsman, ÅA Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier
Anna-Brita Slotte, Linda Norrgrann och Pia Valkeakari, Vasa övningsskola

I projektet Kalejdospråk samarbetar forskare och lärare för att tillsammans utveckla modeller för en holistisk och engagerande språkundervisning för alla. Vad innebär engagemang och hur kan vi som lärare främja elevengagemanget i språkklassrummet? Under seminariet bidrar lärarna med konkreta exempel på engagerande, multimodala arbetsätt där eleverna får vara aktiva och kreativa. Kom med och diskutera kring förutsättningar för en engagerande språkundervisning- delta- garna får gärna bidra med egna exempel.

Pausgymnastik

David Fred och massörsstuderande, Folkhälsan Utbildning Ab

Korta, enkla fysiska övningar som görs under arbetsdagen för att motverka stillasittande och förebygga muskelspänningar. Genom att sträcka på kroppen och röra på lederna främjar pausgymnastik blodcirkulationen och minskar risken för arbetsskador. Övningarna kan anpassas för att vara snabba och effektiva, och de bidrar till ökad energi och fokus under resten av arbetsdagen.

Framtidens grundskola

Pamela Granskog, Undervisnings- och kulturministeriet

Vilka tankar om meningsfullt i grundskolan finns bland våra lärare? Diskussionen dokumenteras och blir en del i ministeriets arbetsgrupp Framtidens grundskolas material.

Rymdaktiviteter för åk 1-6

Jan Holmgård, Skolresurs och ESERO

Vill du sätta ett inspirerande projekt med dina elever eller vill du ha hjälp, material eller tips för en lektion eller en sekvens? Ifall du vill ta världsrymden in i klassrummet, eller se på jorden från rymden så har vi idéer och undervisningsmaterial för dig!

Hur kan man väcka elevernas inre motivation till finskan?

Nina Smeds och Lina Grönvik, Språkambassadörerna rf

Finskan är ett ämne som många elever i Österbotten kämpar med. För de som inte kommer från tvåspråkiga hem kan finskan saknas från vardagen och fritiden. Många elever kan gå hela skolgången utan att lära sig finska. Det kan finnas stor hopplöshet bland eleverna då de vet att finskan är en stor fördel i arbetslivet. Målen till varför man skall lära sig finska finns men var är motivationen? Hur kunde vi väcka elevernas inre motivation att lära sig finska redan i skolan? På plats finns Språkambassadörerna rfs verksamhetsledare Jaan Siitonen och en språkambassadör från Österbotten som gör besök på finska.

En källa för inspiration i musik- och bildkonstundervisning.

Marina Lindholm, BRAVO!-skolnätverket, Johan Vikström, Vasa övningskola

BRAVO!-materialbanken som resurs för lärarens kompetensutveckling.

Städa, spela eller öva till prov? – hur stöda unga då det känns tungt i skolan

Annukka Sältin, Veronica Eklund, Pelituki

Då det är tufft att ta itu med saker eller att börja öva inför provet. Då tar man lätt fram mobilen eller spelar ifrån sig stressen eller trista känslor. Vissa städar eller chattar med kompisar, andra sportar för att komma bort. Vi behandlar flyktvägar och behov och diskuterar tillsammans vilka saker hjälper och stöder eleverna då det känns stressigt eller tungt i skolvardagen.

Workshopen erbjuds av Pelituki och projektet Välmående barn och unga i en digitaliserad vardag.

Magis (åk 1-6)

Päivi och Raimo Lappalainen, Jyväskylän yliopisto

Magis-spelet är en verksamhetsmodell som riktar sig till hela klassen. Spelen har utformats som ett redskap för att öva känslomässiga och sociala färdigheter samt problemlösningsförmåga i skolan. I Jyväskylä har man erfarenhet av att arbeta med spelets teman över längre tid. Magis arbetsbok och videomaterial.

Psykporten.fi

Ellen Rantala, Psykporten.fi

Psykporten (Mielenterveystalo.fi) som arbetsredskap i skolmiljön. Ta del av Psykporten och få kunskap om hur använda de delar av Psykporten som riktar sig till skolvärlden. På Psykporten finns tillförlitlig information och konkreta övningar, som lärare och övrig skolpersonal kan använda för att främja välmående bland elever. Få förslag på hur bemöta problematiska situationer och hjälpa eleven till bättre mående.

Grundskolans nya stödformer

Inger Damlin och Pocke Wikström, Finlands svenska lärarförbund

Nya stödformer torde träda i kraft från 1.8.2025 inom grundläggande utbildning. Diskussion kring implementeringen utgående från lag, förordning och läroplansgrunder.

Tillsammans i skolan – hur skapar vi gemenskap för alla?

Maria Lingonblad, Tove Ajalin, Folkhälsan

I arbetet mot mobbning och utanförskap behöver vi både ingripande, förebyggande och gemenskapsfrämjande insatser. Vad gör vi, varför och med vilket resultat? Under workshoppen tittar vi även närmare på viktiga faktorer i skolans trivselsarbete och deltagarna får bekanta sig med några material och verktyg som kan användas i skolan.

Leg godt

Jonny Björkström, Robot Workshop Finland

Kom med på denna workshop och upptäck varför Lego Education är så uppskattat av både lärare och elever. Under workshoppen får du på ett roligt, utmanande och kreativt sätt bekanta dig med programmering av Lego Education Spike Prime robotar

Chilla och återhämtning

Anna-Lena Blusi, Folkhälsan

Tillräcklig återhämtning hjälper oss hantera stress i vardagen och främjar vår hälsa på många sätt. Folkhälsans material, Chilla, är ett praktiskt avslappningsmaterial, som hjälper barn och ungdomar att varva ner. Vi prövar olika övningar och diskuterar fördelarna med korta återhämtningspauser, för såväl lärare som elever, under skoldagen.

Lågstadiееlever och artificiell intelligens

Anna Wulff, Vasa övningsskola

I projektet AILIT utforskas den AI-litteracitet eleverna inom den grundläggande utbildningen har. Utgående från resultaten har projektteamet skapat konkreta undervisningsmodeller för att introducera och inkludera AI-litteracitet årskurserna 1–6. Undervisnings-

modellerna presenteras och testas i workshoppen.

Skolan och åskådningsundervisningen – nuläget och framtidsvisioner

Anna Norrback, Vasa övningsskola

Åskådningsundervisningen i den finländska skolan är ett aktuellt tema som väcker känslor, skapar åsikter och ger utmaningar för undervisningen. Hur ser åskådningsundervisningens framtid ut i våra skolor?

Byggstenar för målinriktad mofundervisning

Annika Lassus och Åsa Löf, Vasa övningsskola

Hur skapar man engagerande och målinriktade lektioner i modersmålsinriktad finskundervisning?

Tillämpa strategier för att inspirera och motivera elever genom tydliga och uppnåbara mål.

Stöd för elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

Johanna Nystrand och Jennifer Dalgren, Barnavårdsföreningens neuropsykiatriska tjänster

Under vår workshop får du konkreta tips och idéer på hur du kan stödja elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Workshoppen består av en kort föreläsningsdel och sedan jobbar vi med case från skolvardagen. Vi berättar också om våra neuropsykiatriska tjänster i Österbotten.

Så funkar ordningsreglerna

Malin Eriksson och Thomas Sundell, Regionförvaltningsverkens svenska enhet för bildningsväsendet

Vilka saker kan man ha med i ordningsreglerna och vad är idén med ordningsregler? Vad är onödigt och vad kan bara hanteras pedagogiskt via rekommendationer? På workshoppen går vi igenom ramarna för ordningsregler och diskuterar hur ordningsreglerna kunde utvecklas för att balansera mellan trygghet i skolmiljö, tydliga förväntningar, rättssäker tillämpning och juridisk hållbarhet. Vi utgår gärna från ordningsreglerna i deltagarnas egna skolor, så det är bra att ha dem tillgäng-

liga under workshopen.

Aktuellt från Utbildningsstyrelsen

Kurt Torsell, Utbildningsstyrelsen

Aktualiteter inom lagstiftning, arbete med läroplansgrunder och reformer inom grundläggande utbildning. Diskussion.

Tydliggörande pedagogik

Susanne Nygård, Lärum

Tydliggörande pedagogik är nödvändigt för vissa men till nytta för alla i gruppen. Genom att jobba tydliggörande stärker vi kommunikationen med våra elever och gör undervisningen mera begriplig. I den här verkstaden presenteras tydliggörande pedagogik och genom arbete i stationer bekantar vi oss med några olika metoder för hur vi kan tydliggöra undervisningen med hjälp av visuellt stöd.

Copilot för lärare

Petronella Bergfors, Centret för Livslång Lärande vid Åbo Akademi

En workshop där vi går igenom hur man kan använda Copilot effektivt som lärare. Vi använder praktiska exempel både vid text- och bildskapande och lärarna får möjlighet att prova verktyget själva. Hur kan du som lärare automatisera tidskrävande uppgifter, så att du får mer tid att fokusera på dina elever och deras lärande. Om du har möjlighet, ta gärna med egen platta eller laptop till detta pass.

En bedömningskultur som befrämjar välbefinnande

Eva Åstrand, Centret för Livslång Lärande vid Åbo Akademi

En bedömningskultur som främjar välbefinnande och strategier för att göra bedömning till en positiv och stödjande upplevelse. Bedömningens första syfte (enligt lagens för grundläggande utbildning och LP2014) är att handleda och sporra eleven i studierna. Denna workshop handlar om hur du som lärare kan sporra och använda positiv förstärkning för att skapa en miljö som främjar lärande, utveckling och välbefinnande. Vad är viktigt att tänka på för att skapa en kultur där

bedömning ses som ett verktyg för utveckling? Vilka strategier finns för att göra bedömning till en integrerad del av lärandeprocessen, öka välbefinnandet och skapa en skolmiljö där eleverna känner sig trygga och stöttade.

Nya teknologier i slöjdsalen

Kasper Hiltunen & Lasse Broman, Vasa övningsskola

Under workshopen diskuteras hur teknologi som laserskärare, 3D-skrivare och streamkameror kan berika och utveckla slöjdundervisningen.

Bokvalets betydelse: hur väljer vi skönlitteratur i åk 1-9?

Katrina Åkerholm, ÅA Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier

Under workshopen diskuterar vi bokvalets betydelse i litteraturundervisningen. Vi tar utgångspunkt i aktuell litteraturredaktisk forskning kring litteraturval och ger exempel ur vår egen forskning som fokuserar på bilderböcker och poesi.

Tvålärareskap – varför inte?

Fred Holmsten och Johanna Räihä-Jungar, Vasa övningsskola

Under sju års tid har vi utvecklat vårt eget tvålärareskap. 34 elever med två lärare, hur fungerar det i praktiken? Enligt vår erfarenhet minskar arbetsbördan, ökar tryggheten och arbetet blir roligare! Fördelarna är väldigt många! Under workshopen beskriver vi vårt sätt att "arbeta i lag" och hoppas kunna inspirera andra att våga prova.

Arbetsminne med fokus på matematik

Mats Braskén, ÅA Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier

Undervisningen bör ha som en utgångspunkt att elevens (och lärarens) arbetsminne är begränsat. Kognitiv belastningsteori (Cognitive Load Theory) sätter in detta faktum i ett sammanhang och ger samtidigt tips och råd hur man som lärare kan tänka när man planerar sin nästa matematiklektion.

Sittande töjning

David Fred och massörsstuderande, Folkhälsan Utbildning Ab

Töjningsövningar medan du sitter för att slappna av. Långsam töjning av musklerna i nacken, axlarna och ryggen kan lindra stelhet, förbättra rörelseomfång och minska risken för muskelspänningar. Övningarna fokuserar på att öka flexibiliteten och blodcirkulationen, vilket hjälper till att förebygga smärta och obehag som ofta uppstår vid långvarigt stillasittande eller stress.

Hur kan man väcka elevernas inre motivation till finskan?

Nina Smeds och Lina Grönvik, Språkambassadörerna rf

Finskan är ett ämne som många elever i Österbotten kämpar med. För de som inte kommer från tvåspråkiga hem kan finskan saknas från vardagen och fritiden. Många elever kan gå hela skolgången utan att lära sig finska. Det kan finnas stor hopplöshet bland eleverna då de vet att finskan är en stor fördel i arbetslivet. Målen till varför man skall lära sig finska finns men var är motivationen? Hur kunde vi väcka elevernas inre motivation att lära sig finska redan i skolan? På plats finns Språkambassadörerna rfs verksamhetsledare Jaan Siitonen och en språkambassadör från Österbotten som gör besök på finska.

Min grej gruppen (åk 1-6)

Raimo Lappalainen, Jyväskylän yliopisto, Anna-Lena Sahlström, MIELI Psykisk hälsa Österbotten rf

Innehållet i gruppen Min grej gäller hantering av känslor och tankar och planering av sitt handlande. Dessa frågor tas upp i anslutning till både skolan, de sociala relationerna och de utmaningar som eleverna möter i vardagen. Min grej handbok och videomaterial.

Psykporten.fi

Ellen Rantala, Psykporten.fi

Psykporten (Mielenterveystalo.fi) som arbetsredskap i skolmiljön. Ta del av Psykporten och få kunskap om hur använda de delar av

Psykporten som riktar sig till skolvärlden. På Psykporten finns tillförlitlig information och konkreta övningar, som lärare och övrig skolpersonal kan använda för att främja välmående bland elever. Få förslag på hur bemöta problematiska situationer och hjälpa eleven till bättre mående.

Kris i skolan

Bernt Klockars, Vasa övningsskola

Praktiska erfarenheter från olika kriser i skolan och hanteringen av dem.

Hur kan vi tillsammans skapa ett hållbart matprat?

Susanna Strandback, Folkhälsan

Hur kan vi tillsammans skapa ett hållbart matprat? Diskussionerna varvas med fakta om näringsrekommendationer samt mat och klimat.

Chilla och återhämtning

Anna-Lena Blusi, Folkhälsan

Tillräcklig återhämtning hjälper oss hantera stress i vardagen och främjar vår hälsa på många sätt. Folkhälsans material, Chilla, är ett praktiskt avslappningsmaterial, som hjälper barn och ungdomar att varva ner. Vi prövar olika övningar och diskuterar fördelarna med korta återhämtningspauser, för såväl lärare som elever, under skoldagen.

Hur bildas berggrunden? Stensortering för omgivningslära åk 5-6 och geografi 7-9

Anna Saukko, Skolresurs

I workshoppen sorterar vi stenar på basen av utseendet och diskuterar vad olika sorteringsystem kan avslöja om deras ursprung och sammansättning. Vi lär oss även att skilja olika bergartstyper från varandra. Workshoppen lämpar sig för omgivningslära då man undersöker den icke-levande naturen och för geografiundervisningen om jordklotets tektoniska processer och olika bergartstyper.

eKlasstandem-samarbete i finskundervisningen

Kirsi Asplin, Teresa Juusela och Erika Vuorinen, Vasa övningsskola

Vilka är de positiva sidorna med e-klasstandem? Vilka utmaningar möter man? Vad ska man tänka på om man ska ha e-klasstandem-lektioner?

Copilot för lärare

Petronella Bergfors, Centret för Livslång Lärande vid Åbo Akademi

En workshop där vi går igenom hur man kan använda Copilot effektivt som lärare. Vi använder praktiska exempel både vid text- och bildskapande och lärarna får möjlighet att prova verktyget själva. Hur kan du som lärare automatisera tidskrävande uppgifter, så att du får mer tid att fokusera på dina elever och deras lärande. Om du har möjlighet, ta gärna med egen platta eller laptop till detta pass.

Skapa din egen "välj ditt äventyr"-bok i Book Creator på iPad

Jan Alin, Vasa övningsskola

Vill du ge dina elever chansen att skapa spännande interaktiva berättelser? I den här workshopen får du lära dig hur man enkelt kan skapa en "välj ditt äventyr"-bok med hjälp av appen Book Creator på iPad. Inga förkunskaper behövs.

Rymdaktiviteter för åk 7-9

Jan Holmgård, Skolresurs och ESERO

Vill du sätta ett inspirerande projekt med dina elever eller vill du ha hjälp, material eller tips för en lektion eller en sekvens? Ifall du vill ta världsrymden in i klassrummet, eller se på jorden från rymden så har vi idéer och undervisningsmaterial för dig!

Livräddande första hjälp

Anne-Maj Forsman, Röda Korset

Under workshopen går vi igenom hur man går till väga vid en nödsituation + nödsamtal, medvetlöshet, återupplivning (bas+ med hjärtstartare) samt de vanligaste sjukdomsattackerna.

Qigong

David Fred och massörsstuderande, Folkhälsan Utbildning Ab

Qigong är en traditionell kinesisk praktik som integrerar långsamma rörelser, medveten andning och meditation för att främja fysisk och mental hälsa. Genom att arbeta med kroppens energiflöde, eller "qi", syftar qigong till att återställa balans och stärka livskraften. Övningen kan också minska stress, förbättra flexibilitet och öka koncentration och medvetenhet.

Inlärningsvårigheter i matematik

Heidi Hellstrand, ÅA Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier

Identifiering av elever med (risk för) inlärningsvårigheter i matematik med digitala verktygen FUNA-junior (F-åk 2) och FUNA-DB (åk 3-9).

Hur kan man väcka elevernas inre motivation till finskan?

Nina Smeds och Lina Grönvik, Språkambassadörerna rf

Finskan är ett ämne som många elever i Österbotten kämpar med. För de som inte kommer från tvåspråkiga hem kan finskan saknas från vardagen och fritiden. Många elever kan gå hela skolgången utan att lära sig finska. Det kan finnas stor hopplöshet bland eleverna då de vet att finskan är en stor fördel i arbetslivet. Målen till varför man skall lära sig finska finns men var är motivationen? Hur kunde vi väcka elevernas inre motivation att lära sig finska redan i skolan? På plats finns Språkambassadörerna rfs verksamhetsledare Jaan Siitonen och en språkambassadör från Österbotten som gör besök på finska.

#Somesmart

Minna Rimpilä, Vasa övningsskola

Resurser och en modell för att skydda barn och unga på internet och i sociala medier. Projektet MEDLÄS.

Tillsammans i skolan – hur skapar vi gemenskap för alla?

Maria Lingonblad, Tove Ajalin, Folkhälsan

I arbetet mot mobbning och utanförskap behöver vi både ingripande, förebyggande och

Parallellprogram i gymnasiet

Att utbilda gymnasielärare om AI

Fredrik Heintz, Linköpings universitet

Sverige har infört AI som ett ämne på gymnasieskolan och nu pågår utbildning av lärare. Vad innehåller det nya ämnet? Hur utbildas gymnasielärare?

Finlands natur

Mathias Kanckos, biolog och naturföretagare

Finlands förvildning- faunan i Finland utveckling under det senaste århundradet med betoning på de senaste årens utveckling.

Abitti2 – Graphical Analysis

Nikke Palmberg, Vasa övningsskola

Graphical Analysis för nybörjare (fokus på fysik).

Abitti2 – Ketcher

Caroline Ingo, Vasa övningsskola

Ketcher för nybörjare (fokus på kemi).

Abitti2 – Geogebra

Camilla Söderback, Vasa övningsskola

Geogebra, arbetssätt som aktiverar studerande (fokus på matematik).

Öppet Makerspace i gymnasiet: utrustning och arbetssätt

Lisa Asplund och Markus Norrby, Vasa övningsskola

Vi demonstrerar och testar utrustning och arbetssätt som exempel på hur man kan jobba med Makerspace i gymnasiet.

Grunderna i Livräddande första hjälp

Anne-Maj Forsman, Röda korset

Under workshopen går vi igenom hur man går tillväga vid en nödsituation + nödsamtal, medvetlöshet, återupplivning (bas+ med hjärtstartare) samt de vanligaste sjukdomsattackerna.

Populistiska strategier -mer än bara negativitet?

Jenny Lindholm, ÅA Fakulteten för samhällsvetenskaper, ekonomi och juridik

Känslomässiga reaktioner på populistiska strategier på sociala medier.

Gymnasieutbildningens utmaningar

Jan Hellgren, Nationella Centret för Utbildningsutvärdering NCU

Vilka är utmaningarna som lärarna möter? Och vilka möjligheter finns det att lösa dem? Workshopen bygger på resultat från NCU:s utvärdering av den senaste läroplansreformen.

AI i språkundervisningen "hands on"

Andreas Sundstedt, IT-pedagog vid Vasa övningsskola

Vilka rättigheter och skyldigheter har vi lärare som användare av AI? Hur kan vi stöda de studerande att använda AI på ett ändamålsenligt sätt? Lär dig använda röstfunktionen, skapa textning till videon, skapa bilder samt skriva bra promptar.

Presentation och diskussion kring utvecklingen av gymnasiediplomsystemet

Jolin Slotte, Utbildningsstyrelsen

Att avlägga ett studentprov i ett konst- och färdighetsämne inom bildkonst, gymnastik eller musik som ett av de fem studentproven som krävs för examen.

Fysisk och mental avslappning

Åsa Båsk, yogainstruktör

Öppna upp fysiska problemområden så som nacke, axlar och rygg samtidigt som du balanserar ditt nervsystem med bl.a. djupandning. För att stilla sinnet får du göra mindfulness-övningar samt följa med på en guidad inresa. Kombinationen minskar stress och skapar lugn.

Bokvalets betydelse: hur väljer vi skönlitteratur i gymnasiet?

Katrina Åkerholm, ÅA Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier

Under workshopen diskuterar vi bokvalets betydelse i litteraturundervisningen. Vi tar utgångspunkt i aktuell litteraturredaktisk forskning kring litteraturval och ger exempel ur vår egen forskning som fokuserar på bilderböcker och poesi.

Utbildningsledarskap ur ett lärarperspektiv

Janne Elo, ÅA Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier (OBS! Sessionen hålls på grundutbildningen)

Utbildningsledarskap och pedagogiskt ledarskap som ett multiaktörs flernivåfenomen. Begreppsrika verktyg att tänka kring lärarens egen roll i skolans ledarskap.

Finlands natur

Mathias Kanckos, biolog och naturföretagare
Fokus på klimatförändring, Rewilding Europe, invasiva arter och EU:s skydd av biodiversitet.

ESERO Finland

Jan Holmgård, Skolresurs och ESERO Finland
Rymdaktiviteter för gymnasiet (jordobservationer, fortbildningar, Cansat med mera)

Utvecklingsprojekt inom matematik vid Vasa övningsskolas gymnasium

Solveig Wallin, Vasa övningsskola
Vi presenterar projekt kring AI, lärandeanalytik och stödundervisning i gymnasiematten.

VR i gymnasiet: utrustning och appar.

Lisa Asplund och Markus Norrby, Vasa övningskola

Vi demonstrerar och testar utrustning och appar för virtuell verklighet i gymnasiet.

Konkreta verktyg för att skapa delaktighet och samverkan i undervisningsgrupper

Maria Lingonblad och Tove Ajalin, Folkhälsan

Ett positivt klimat i gruppen ger goda förutsättningar för inläring och gemenskap, men hur gör vi för att nå ett sådant klimat? I workshopen presenteras tips och verktyg som passar för grupper i åk 7-9 och andra stadiet.

Studier i rörelse

Thomas Friman, Vasa övningsskola och gymnasiets rörelsecoacher

Hur får vi in rörelse, hjärnhälsa och ökat välbefinnande under lektionstid och skoldagen?

Hur skapa läsglädje?

Terhi Piikkilä och Jessica Peltoniemi, Vasa stad
Bibliotekspedagogerna bokpratar och inspirerar till läsning på svenska ja suomeksi.

Gymnasieutbildningens utmaningar

Jan Hellgren, Nationella Centret för Utbildningsutvärdering NCU

Vilka är utmaningarna som lärarna möter? Och vilka möjligheter finns det att lösa dem? Workshopen bygger på resultat från NCU:s utvärdering av den senaste läroplansreformen.

AI inom stödundervisningen

Andreas Sundstedt och Anne Uppgård, Vasa övningsskola

Utgående från Övningsskolans projekt "Stöda styrka" presenterar vi hur användning av AI kan stöda studerandes lärande samt läsning av digitala läromedel. Vi diskuterar även studerandes erfarenheter av AI-verktyg utgående från enkäter som genomförts i projektet.

Skapa kreativt

Hanna Kaihovirta, Helsingfors universitet, Pedagogiska fakulteten

Visuella metoder och bildkonstpraktiker i bildkonstundervisning.

Lärarnas välmående och ork

Ann-Charlotte Kjerulf, arbetshandledare och krisarbetare

Inspiration och uppmuntran genom diskussion och presentation av forskningsresultat.

Fysisk och mental avslappning

Åsa Båsk, yogainstruktör

Öppna upp fysiska problemområden så som nacke, axlar och rygg samtidigt som du balanserar ditt nervsystem med bl.a. djupandning. För att stilla sinnet får du göra mindfulness-övningar samt följa med på en guddad inre resa. Kombinationen minskar stress och skapar lugn.

Lär dig slappna av under den stressiga arbetsdagen – Qigong

Massörsstuderande, Folkhälsan Utbildning Ab

Qigong är en traditionell kinesisk praktik som integrerar långsamma rörelser, medveten andning och meditation för att främja fysisk och mental hälsa. Genom att arbeta med kroppens energiflöde, eller "qi", syftar qigong till att återställa balans och stärka livskraften. Övningen kan också minska stress, förbättra flexibilitet och öka koncentration och medvetenhet.

Sittande töjning

David Fred och massörsstuderande, Folkhälsan Utbildning Ab

Genom att långsamt töja ut musklerna i nacken, axlarna och ryggen kan du lindra stelhet, förbättra rörelseomfång och minska risken för muskelspänningar. Övningarna fokuserar på att öka flexibiliteten och blodcirkulationen, vilket hjälper till att förebygga smärta och obehag som ofta uppstår vid långvarigt stillasittande eller stress.

Ämneslärarmöte i Svenska och litteratur

Moja Ladvelin, Vasa övningsskola

Diskussion kring aktuella teman i undervisningen.

Ämneslärarmöte i finska

Annika Lassus och Åsa Löf, Vasa övningsskola

Byggstenar för målinriktad mofundervisning

Ämneslärarmöte i engelska

Diane-Christine Blusi, Vasa övningsskola

Diskussion kring aktuella teman i undervisningen.

Ämneslärarmöte i franska och tyska

Moa Kola, Vasa övningsskola

Diskussion kring aktuella teman i undervisningen.

Ämneslärarmöte i specialpedagogik

Anne Uppgård, Vasa övningsskola

Diskussion runt aktuella teman i undervisningen.

Ämneslärarmöte i biologi och geografi

Joachim Hofman, Vasa övningsskola

Diskussion runt aktuella teman i undervisningen.

Ämneslärarmöte i matematik, fysik och kemi

Niklas Palmberg, Vasa övningsskola

Gemensamt möte med fokus på Abitti2 och andra aktualiteter (uppdelning enligt ämnen vid behov).

Ämneslärarmöte i historia, samhällslära, religion, psykologi och filosofi

Johanna Bonäs, Vasa övningsskola

Samisk historia som nordisk historia

Otso Kortekangas, ÅA Fakulteten för humaniora, psykologi och teologi

Under föreläsningen ges en överblick över samernas historia i Norden från förhistorisk tid fram till idag. Föreläsningen fokuserar på samernas relationer med övriga nordbor.

Ämneslärarmöte i musik

Jan Jansson, Vasa övningsskola

Diskussion kring aktuella teman i undervisningen.

Ämneslärarmöte i gymnastik och hälsokunskap

Thoma Friman, Vasa övningsskola

Diskussion kring aktuella teman i undervisningen.

Microsoft Copilot: Your AI companion

Andreas Sundstedt, IT-pedagog vid Vasa övningsskola

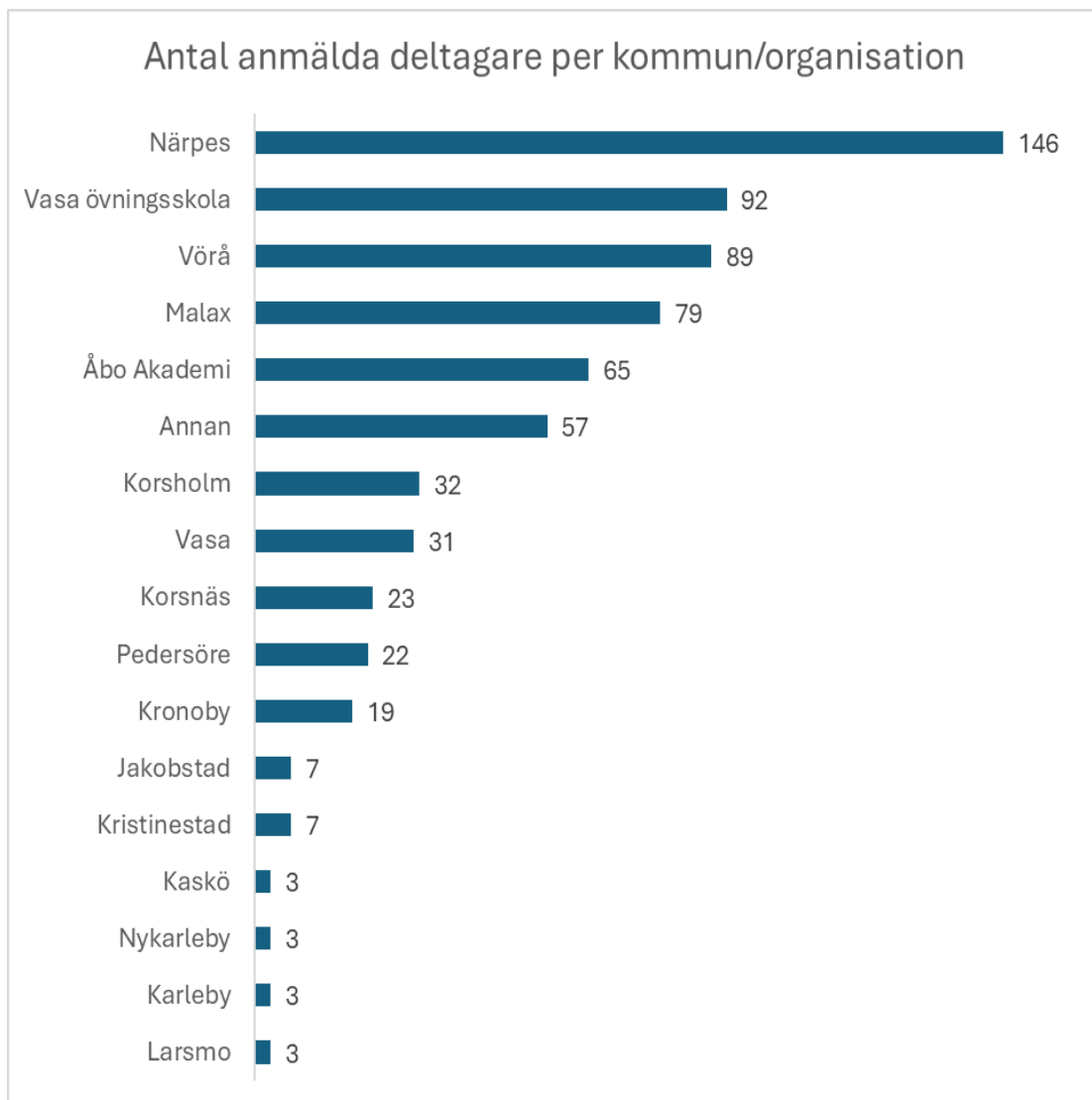
Denna workshop är för dig som vill börja använda AI-verktyg men inte har tidigare erfarenhet. Kom med och utforska hur Copilot kan stöda ditt arbete som lärare, från planering till bedömning.

Säkerhet i fokus och säkerhet i skolans vardag

Kjell Nylund, överkommissarie

Skolans möjligheter till förebyggande verksamhet. Hur ska man agera när det otänkbara händer. Skapa en tryggare skolvardag för elever och lärare

Totalt 681 personer var anmälda till fortbildningsdagen Vi lär i lag. Deltagarna kom främst från de Österbottniska kommunerna, men även från andra orter och organisationer.

DE BLIVANDE KLASSLÄRARNAS HAND-

Praktik på klassläraresidan läsåret 2024-25

Läsåret har gått sin gilla gång vad gäller praktikperioderna på klassläraresidan. Under flera år har praktikperioderna legat på samma sätt vilket ger möjlighet till bättre planering. Först ut var en period av avslutande praktik under v. 36-39, den genomfördes av 16 studerande.

Höstens stora praktikperiod, ämnespraktiken genomfördes v. 43-46. Fokus ligger på bedömning och här hölls ett temaseminarium i ämnet under den första praktikveckan. Antalet studerande var något lägre än förra året (47 mot 53). Sex av dem valde att pröva sitt biämne i åk 7-9 och höll därmed fyra lektioner i de årskurserna. Temaseminarium 2 hölls i enheterna och där presenterade studerande olika bedömningsförfaranden för varandra.

Speciallärares klasslärares praktik genomfördes v. 47-50, det var en relativt liten grupp med endast 12 studerande som placerades i fyra klasser. Under samma period genom-

förde en magisterstuderande sin avslutande praktik.

Vårterminen inleddes och under v. 3-6 var det en period avslutande praktik där 12 studerande deltog. Dessa var alla placerade i åk 3-6 på grund av att nybörjarenheten hade förskole- och nybörjarundervisning för första årets special- och klasslärares studerande. Praktikdelen av kursen förskole- och nybörjarundervisning hade 94 deltagare i årskurserna 1-2 under v. 6-8.

Den grundläggande praktiken genomfördes v. 10-13 och studerande var 45 till antalet. Praktiken genomfördes i grupper om tre eller i vissa fall som par. Även om studerande upplever en trygghet i att undervisa tillsammans i sekvenserna så efterfrågas en större andel individuella lektioner.

I april och maj genomfördes ännu två perioder av avslutande praktik med totalt 28 studerande.

Ett stort tack till alla elever och handledare som jobbat för och tillsammans med våra klasslärarstuderande under det gångna läsåret!

Johanna Räihä-Jungar
Klasslärarkoordinator

Fotograf på samtliga bilder: Johanna Räihä-Jungar

Foto: Johanna Ralha-Jungar

DE BLIVANDE ÄMNESLÄRARNAS HAN- LEDDA PRAKTIK 2024 – 2025

Under den inledande praktiken (IP) i augusti deltog sammanlagt 33 studerande. Syftet med den första praktiken är att ämneslärarstuderande får vistas i skolmiljön, bekanta sig med skolvardagen och elever och studerande samt att pröva på att agera som ledare i klassrummet. Under IP tillämpades fortsättningsvis modellen på fyra lektioner, skapad tillsammans med ämnesdidaktikerna och handledarna vid FPV. För att underlätta nervositet inför övningslektioner undervisar studerande först en lektion tillsammans med handledande lärare och sedan två lektioner med en medstuderande och sist en helt egen lektion. De studerande har uttryckt att de känner sig trygga då det får framskrida på detta sätt.

Under den första praktikperioden, Ämnesdidaktisk teori och praktik 1 (ÄDTP1) fick årets ämneslärarstuderande ta del av en regional fortbildningsdag med temat "Vi lär i lag" 8.2.2025. Dagen var ett sätt att fira VÖS 50-årsjubileum och var riktad till lärare och skolledare inom den allmänbildande utbildningen i hela Österbotten.

Under den andra praktikperioden (ÄDTP2) deltog våra ämneslärarstuderande i arbete med kompetensveckan och fick erhålla både övningslektioner samt VUK för sitt engage-

mang under veckan. Ämneslärarstuderande erbjöds även möjlighet att delta i ämneslärardagen 24.4 vid FPV där övningsskollärare, didaktiker från FPV samt ämnesrepresentanter från Åbo samlades för att träffas, samverka och diskutera. Temat för årets seminarium var Välbefinnande i lärarskapet: konst, färdighet eller vetenskap?

Under de båda praktikperioderna har det funnits olika tillställningar och evenemang för de studerande att välja bland för att samla Verksamhet Utom Klass (VUK). Dessa tillställningar uppskattas av våra ämneslärarstuderande och de reflekterar över de insikter de fått i en VUK-rapport.

Som ämneslärarkoordinator väcks oron för den utveckling som vi har sett de senaste åren gällande dalande siffror i ämneslärarutbildningen. Under året har vi dessvärre inte haft ämneslärarstuderande i ämnena finska, främmande språk eller svenska och litteratur. Det positiva är dock att mängden studerande i ämnena matematik, fysik och kemi var stor.

Moja Ladvelin
Ämneslärarkoordinator

Några av årets ämneslärarstuderande under föreläsningen Lärarens administrativa uppgifter
Foto: Mats Borgmästars

INTERNATIONELLA STUDERANDE

Internationella studeranden

Teaching and Learning (T-Learn) programmet vid Åbo Akademi är ett magisterprogram för utländska studerande med utländsk lärarbehörighet. Under läsåret har T-Learn studerande genomfört två praktiker vid Vasa övningsskola. En grupp på 10 andra årets T-Learn studerande genomförde praktiken veckorna 39–43, varav 6 studerande jobbade i åk 1–6 och 4 studerande vid gymnasiet. Vårterminen inleddes av Teaching practice I, då 23 T-Learn studerande genomförde observationer i klasser från 1-gy.

Läsåret 2024–2025 har 15 utbytesstuderanden vid ÅA genomfört en lärarpraktik vid Vasa övningsskola. Både åhörande och egna lektioner ingår i praktikerna för utbytesstuderande.

Årets utländska studerande kom från bland annat Schweiz, Tyskland, Japan, Korea, Kina, Ungern, Kamerun, Nepal, Pakistan, Österrike, Spanien, Ghana, Mexiko och Grekland.

Cultural Event med T-Learn studerande. Foto: Anna-Brita Slotte

Foto: Linda Norrgrann

Culture Days

Under läsåret har fem Culture Days anordnats i samarbete med såväl utbytes- som T-Learn studerande. Utöver jul och påsktraditioner har vi fått ta del av sånger, danser, lekar, hantverk, bildkonst, matlagning och lärt oss om traditioner runtom världen. Ett stort antal elever i åk 1–6 har fått delta åtminstone en gång i Culture Day under läsåret.

Fotograf: Linda Norrgrann

MENTORSKAP - UTBILDNING OCH TRÄFFAR

På arbetsgivarens initiativ deltog fem lärare från Vasa övningsskola i CLL:s Mentorsutbildning. Efter avslutad mentorsutbildning har mentorer kunskap om hur man ordnar och leder mentorsträffar för nyanställda lärare samt för lärare i början av lärarkarriären.

Utbildningen påbörjades i februari 2024 med ett närstudietillfälle i Tammerfors. Den bestod av både när- och distansstudier samt eget arbete i form av litteraturstudier. Utbildningen bestod även av en egen praktik i rollen som gruppmentor i Vasa övningsskola. Den egna praktiken ordnades för skolgångshandledare i Vasa övningsskola under tre tillfällen på höstterminen 2024. Mentorsgruppen erbjöds till nyanställda skolgångshandledare. Sammanlagt deltog sju skolgångshandledare i de två mentorsgrupperna. Träffarna ordnades efter avslutad arbetsdag och varade ca. 1,5 h per gång.

Utbildningen avslutades i december 2024. Från Vasa övningsskola deltog Theresa Juusela, Nina Kallio, Margaretha Karvonen, Linda Norrgrann och Lis-Marie Sabel.

Fotograf: EBK

Under läsåret har Gun-Britt Kull-West fortsatt som mentor för nyanställda lärare vid Vasa övningsskola.

FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGS-PROJEKT

Medieläskunnighet #somesmart

Syftet med projektet har varit att utarbeta en hållbar verksamhet och en lärtig för att utveckla och stärka elevernas medieläskunnighet. För att uppnå detta har det varit viktigt att stärka undervisningspersonalens beredskap att undervisa i medieläskunnighet.

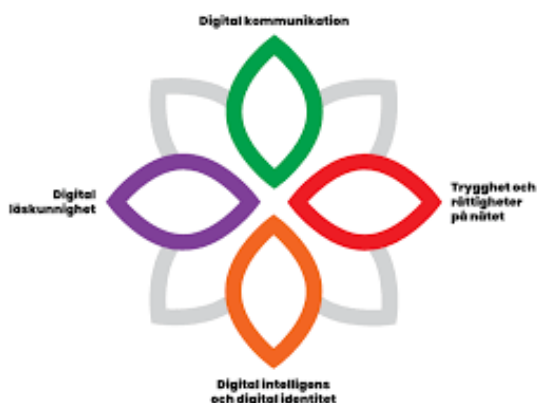
Projektet inleddes hösten 2020 med kartläggningar bland elever i årskurserna 1–9 och bland lärarna. Resultatanalysen av kartläggningarna fungerade som underlag för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Kartläggningarna och projektarbetet resulterade i tre användbara produkter:

Webbresursen somesmart.abo.fi som fungerar som stödmaterial för lärare med tydliga lärandemål för varje årskurshelhet.

Elevapplikation som stöder elever direkt i utmanande situationer på nätet.

Elevvänliga kunna-kartor synliga i klassrummen för att implementera lärandemålen och stödja arbetet i klasserna.

Under höstterminen 2024 har fokus varit på uppföljningen av projektet och analysen av nya kartläggningsresultaten. Ett seminarium ordnades torsdag 24.10 2024 i skolans auditorium där projektet och resultaten presenterades samt ett effektiverat samarbete med polisen diskuterades. Seminariet sändes även online.

Vi kan konstatera att implementeringen av lärandemålen och arbetet i klasserna har gått över förväntan. Alla klasser jobbar enligt målen, lärarna verkar vara mera säkra på att undervisa medieläskunnighet än tidigare och även eleverna visar sig ha en god medvetenhet. Vi har ordnat två "temaveckor" med projektets hjälp, en på hösten och en på våren, då alla klasser har jobbat mera intensivt med temat.

Projekt AILIT

Projektet AILIT är ett samarbete med Experience Lab vid Åbo Akademi och Helsingfors universitet. Målet med projektet AILIT är att utforska den AI-litteracitet eleverna inom den grundläggande utbildningen har, alltså färdigheten att använda artificiell intelligens och förmågan att förstå hur tjänsterna är konstruerade. Utgående från resultaten har projektteamet skapat konkreta undervisningsmodeller för att introducera och inkludera AI-litteracitet i årskurserna 1–6. Materialet publicerades i januari 2025 och presenterades på skolans fortbildningsdag "Vi lär ilag". Materialet hjälper läraren att lära OM Ai och är väldigt lätt att använda: <https://ailit.fi/wp/2025/02/05/ailits-lektionsplaner/>

Under våren 2025 har startskottet även gått för att ta fram liknande material för att introducera och stärka AI-kompetensen hos elever i åk 7-9. Vi jobbar mot samma mål och följer den bekanta processen att samskapa läromaterialet.

Projektet Game it now 2.0: Innovativt lärande genom spel

Under de senaste två åren har Vasa övningskola, grundutbildningen varit en deltagare i projektet Game it now 2.0. Projektet är en del av nätverket Innokas, <https://www.innokas.fi/>.

Projektets idé är att främja kreativitet och innovativitet genom användning av spelteknologi och spelifiering i undervisningen.

Game it now 2.0 koordineras av Eduks i Villmanstrands stad tillsammans med Helsingfors universitet och finansieras av utbildningsstyrelsen. Projektet startade i juni 2023 och kommer att pågå till maj 2025.

Kompetensveckan har varit Vasa övningsskolas stora bidrag till Game it now 2.0. Konceptet kompetensveckan har diskuterats inom nätverket, speciellt spelutvecklingsgruppen. Arbetet inom spelutvecklingsgruppen dokumenterades under veckan och videoklippen editades till en video som presenteras under projektets avslutningsseminarium i Helsingfors maj 2025.

Förutom de skolvisa projekten, har det under läsåret 2024-2025 skapats ett gemensamt verktyg som utformades som ett kortspel. Rubrikerna för spelkortet är: Spela och lär, Spelifiering, Skapa ett spel och Avläsa ett spel. Spelkortet kommer att översättas till svenska. Kortet kommer att finnas både som fysiska kort i A6 format och nätbaserade kort som har skapats i applikationen Thinglink, <https://www.thinglink.com/scene/1955963832408998565>.

UNESCO-skola

Vasa övningsskola är en UNESCO-skola. Det betyder att vår verksamhet under hela läsåret genomsyras av målen för UNESCO och Agenda 2030. Vi är en del av det internationella skolnätverket ASPnet. Detta år har vi haft nationellt samarbete med de andra finländska UNESCO-övningsskolorna. Under vår-

terminen ordnades ett gemensamt möte på Teams där elever och studerande från Finlands UNESCO-skolor samlades för att diskutera temat fred. Med hjälp av extern UNESCO-finansiering har grupper fått bidrag för att åka ut till världs naturarvet i Björköby och även andra utevistelser som främjat hälsa, gemenskap och värnande av naturen har fått ekonomiskt understöd.

Moa Kola, UNESCO-koordinator

BRAVO-Skola

Skolnätverket BRAVO! stödjer skolorna i arbetet för att skapa en skola där konstämnen både syns och hörs som en naturlig del av vardagen, över ämnesgränser och under hela läsåret. Målet är en skola där barn och unga lär sig i konsten, av konsten och med konsten. Nätverket ordnar kontinuerligt nätträffar samt fortbildning inom området. Vasa övningsskola är med i verksamheten och hoppas sprida inspiration om nätverket till Svenskfinland genom lärarstuderande. Som koordinatörer för nätverket i skolan fungerar Minna Rimpilä och Mathias Granfors.

ProMS - Mobile Stories 2023-2025

I ProMS-projektet är målet att lära barn och unga medie- och informationskunnighet, inklusive digital kompetens, faktagranskning och källkritik, samtidigt som det ger dem möjlighet att skapa innehåll för digital publicering genom användning av Mobile Stories verktyget. Mobile Stories har sitt ursprung i Sverige, och användningen spridits över Europa genom detta EU-projekt i samarbete med skolor från Irland, Finland och Rumänien.

Andreas Sundstedt

Mia får producera ström för tillredning av smoothies. Foto: Gun Åbacka

Projekt Nordisk smag

Under läsåret 2024–2025 har vi jobbat vidare med projektet Nordisk smag, denna gång med fokus på Nutidens mat. Projektet som startade våren 2023 styrs av Universitycollege Nordjylland i Ålborg, Danmark. Övriga delta-

gare kommer från universitetet i Agder (Kristiansand, Norge) samt vi från Vasa övningsskola. Studerande och lärare som representerar hushållsvetenskap eller naturvetenskaperna har utvecklat undervisningsmaterial och tillhörande lärarhandledning om olika livsmedel som finns i Norden. I utvecklingsprocessen ingår också att testa de undervisningsmaterial som vi producerar. Vi som representerar Finland hade detta år tomat och bröd som temaområden.

I slutet av oktober besökte projektets deltagare Universitetet i Agder, Kristiansand, Norge. Under dagarna i södra Norge jobbade vi effektivt med att färdigställa undervisningsmaterialet. Ett bra språkbad när studerande från de olika deltagarländerna opponerade på varandras material.

Höjdpunkten på besöket var nog den dag vi besökte Eide skole med omnejd. Eleverna på skolan bjöd på sång, mat och "föredrag" om bland annat "Eideboka" som innebär att eleverna producera en egen historie- och kulturbok under de år de går i årskurserna 1-6. Syftet med boken är att eleverna ska stärka sin tillhörighet till Eide kommune och öka sin medvetenhet om kommunens värde och rika historia.

På eftermiddagen fick vi åka ut med öppen båt till Homborsunds fyr ute i. I ett båthus dukades snabbt upp ett fantastiskt långbord med dags-färska räkor.

Dags för räkfrossa. Foto: Gun Åbacka

Onsdagförmiddag tillbringade vi vid Geitmyra kultursentrum som är en plats där barn genom praktisk undervisning får lära sig om om mat, från jord och fjord till bord, med hållbarhet som ledstjärna.

Ett fantastiskt fint nordiskt projekt som vi får vara med i. Vi upplever och lär oss nya och intressanta saker om våra läroämnen och våra nordiska länder.

Gun Åbacka

Utvecklingsprojektet FCLab V

FCLab.fi-projektet (Future Classroom Lab Finland) är ett nätverk med aktörer från alla Finlands övningsskolor. [FCLab.fi](https://fclab.fi)-nätverket är en del av European Schoolnet och främjar användningen av undervisningsteknik och utvecklar ny pedagogisk praxis. Nätverket anordnar regionala och nationella utbildningar om utveckling och utformning av lärmiljöer, ny teknik, programmering, maker-aktiviteter etc. Dessutom bedriver nätverket affärssamarbete och deltar i olika seminarier och evenemang inom området hemma och utomlands. Nedan en beskrivning av en gemensam studieresa till Oslo som blev en av höjdpunkterna inom projektet under läsåret 2024-2025:

I oktober gjorde Kasper och Lasse tillsammans med kollegor från övningsskolorna i Joensuu, Jyväskylä, Tammerfors och Helsingfors en inspirerande studieresa till Oslo. Besöket fokuserade på olika maker-miljöer, AI i skolan samt innovativa lärmiljöer.

Resan började med ett besök på Fellesverkstedet, en fascinerande plats för gemensamt skapande i centrala Oslo. Fellesverkstedet, grundat 2011, är en ideell organisation som erbjuder verktyg och stöd till konstnärer och entreprenörer. Här betonas samarbete och delning av både verktyg och kunskap.

Den andra dagen besökte vi Oslo utbildningskontor och Katedralskolen för att utforska användningen av AI i undervisningen. Vi fick

Slöjdlärarna reste till Oslo. Foto: Kasper Hiltunen

prova Oslos egen AI-lösning, KI Osloskolen, och se hur den integreras i skolans vardag. Besöket på Katedralskolen visade hur AI kan användas för att stödja gemensamt lärande och traditionella undervisningsmetoder.

På eftermiddagen besökte hela gruppen MET Maker-platsen vid universitetet, där vi såg studenter arbeta med olika projekt, från 3D-utskrifter till textil- och kartongarbete. Resan avslutades med ett besök i Gjerdrum kommun, där vi såg hur micro:bit-verktyg används i undervisningen.

Sammanfattningsvis var resan till Oslo mycket givande och gav oss många nya idéer och modeller att ta med hem till Finland.

Kasper Hiltunen

Akademisk media multitasking och resultat i studentexamen

2022-2026

Doktorandstudier inom utvecklingspsykologi

Projektet inte ett direkt utvecklingsprojekt utan utgörs av doktorandstudier.

Mikael Lax.

Erasmus+-ackreditering

2021-2027

Vasa övningsskola ansökte i första omgången om och erhöll 2021 som en av 50 organisationer i Finland Erasmus+-ackreditering. Ackrediteringen innebär att organisationen uppfattas som en trovärdig partner som mycket enklare än annars kan söka medel för mobiliteter för elever, gymnasiestuderande och personal.

Diane-Christine Blusi, Mats Borgmästars, Bernt Klockars och Andreas Sundstedt är bl.a. involverade i förverkligandet.

FCLab gymnasiet

2022-2024

Utveckla makerverksamhet och mediautrymmen för gymnasiet.

Vi har utvecklat utrymmen och koncept samt provat ut utrustning som modell för denna typ av verksamhet, samt undersökt framför allt välmåendenaspekten hos studerande som får möjlighet att uttrycka sig kreativt med olika tekniker. Rapportering har skett bl.a. via eNorssi och FCLab-nätverkets gemensamma presentationer och publikationer.

Markus Norrby, Mats Borgmästars, Lisette Smedlund, Andreas Sundstedt.

Green Career Education

10.2023-4.2026

The aim of the project is to develop a new methodology in the field of green careers.

Utvecklande av en metodologi och ett kurspaket, samt piloterande av detta. Piloteringen genomförs under fem närstudieträffar. Resultatet av utvecklingsarbetet utmynnar i en handbok som kan användas av lärare och studiehandledare då temat är karriärplanering.

Green Career Education är ett Erasmus+ projekt i samarbete med utbildningsorganisationer i partnerländerna Tjeckien, Slovakien och Slovenien.

Pia Lustig, Nina Kallio, Camilla Rogaszewska

Innokas! Gymnasiet

2023-2025

Testa olika typer av spelifiering av undervisning i gymnasiet, i vårt fall fokus på VR inom naturvetenskap, bildkonst och specialundervisning.

Vi har delvis fokus på att utveckla modeller för ibruktagande av VR-utrustning i gymnasiemiljö (med nätverk, konton, appköp, MDM-system etc.) och dels på att hitta appar och praktiska undervisningsmodeller för VR inom våra fokusämnesområden.

Markus Norrby, Mats Borgmästars, Lisette Smedlund, Andreas Sundstedt, Lisa Asplund.

Kalejdoskop; utveckla språkundervisning

2023-2025

Målsättningen är att förbättra språkundervisningen för eleverna och att sprida goda arbetssätt samtidigt som det är av yttersta vikt att veta hur eleverna upplever denna undervisning.

Projektet leds av forskare vid FPV. Lärare vid Vös har deltagit med och undervisat tre olika teman inom projektet. Forskarna har dokumenterat arbetet i klasserna och intervjuat elever.

Linda Norrgrann, Anna-Brita Slotte, Pia Valkeakari.

KvAllitet

18.6.2024-31.12.2026

Projektet använder sig av lärandeanalytik för att skapa underlag och identifiera studerandes behov och snabbt upptäcka och åtgärda lärandeaspekter vilka kräver särskild uppmärksamhet, i långa loppet ska det leda till tidig intervention och förbättrade läranderesultat.

STEAM-verksamheten stärks t.ex. genom att skapa pedagogiska och didaktiska modeller för bl.a. AI-verktyg som stöd för studerandes lärande. Fokus är på bland annat på bedömningen i en AI-lärmiljö både ur lärares och studerandes synvinkel.

Markus Norrby, Solveig Wallin, Henrik Lindgren, Mats Borgmästars m.fl.

Kvalitet för alla

19.12.2022-31.12.2024

Projektet strävar efter att kvalitetssäkra verksamheten i övningsskolornas gymnasier.

Koordinera och pilotera aspekter av kvalitetsarbete i finlandssvenska gymnasier.

Mats Borgmästars, Moja Ladvelin.

LUKE (Lukioiden kehittämisverkosto) gymnasieutvecklingsnätverk

2025

Utveckla gymnasieutbildningen i Finland.

Koordinera utvecklingsarbetet i de svenskspråkiga gymnasierna i Österbotten.

Mats Borgmästars.

Handledningsappen MOSO

11.2023-12.2024

Testning av handledningsappen MOSO.

Andreas Sundstedt.

MoD

2024-2025

Målet med projektet är att med hjälp av inspiration av dramapedagoger träna och uppmuntra ungdomarna att modigt använda sin röst, även inför åhörare. Lärare har lagt märke till att många ungdomar med kloka, fina tankar känner sig osäkra när de muntligt ska dela sina åsikter med andra. Projektet har skett i samarbete med modersmåls- och musiklärare från gymnasiet och följande pedagoger från dramaområdet: Lotta Ventus (för skolkören), Nina Dahl-Tallgren, Anna Moberg, Julle Vestman och estradpoeten Rosanna Fellman. Med stöd av Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne.

Nordisk smag

2022-2025

Ett projekt mellan Universitycollege Nordjylland (Danmark), Universitet i Agder (Norge) och Vasa Övningsskola med mål att utveckla läromedel som ska kunna användas för att introducera elever i grundskolan i likheter och skillnader i den nordiska naturen och matkulturen.

Under projekttiden ska en blandning av lärarstuderande med inriktning mot hushållsvetenskap och naturvetenskap utveckla, testa och evaluera läromedel med tillhörande lärarhandledning. Involverade lärare från VÖS handleder studerande i utvecklingsarbetet. Hösten 2023 träffades alla projektdeltagare från de tre nordiska länderna i Ålborg kring tematiken pedagogisk och didaktisk utveckling och utvärdering av det gemensamt utvecklade nordiska läromedlet.

Anne-Marie Kronholm, Heidi Håkans och Gun Åbacka.

Principal's Professional Development

2024-2028

Doktorandstudier kring skollädares professionella utveckling vid Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier/Pedagogiskt ledarskap.

Bernt Klockars.

Specialunderstöd för att jämna ut följderna av undantagsförhållandena som pandemin förorsakat

9.11.2022-31.12.2024

Projektet syftar till att i gymnasiet jämna ut följderna av undantagsförhållandena som pandemin förorsakade.

Projektet har genomfört olika insatser för att stärka handledning, öka stödfunktionerna, dela undervisningsgrupper och öka stödundervisningen.

Undervisande personal på gymnasiet.

Stöda styrka

20.12.2023-31.12.2025

Projektet utvecklar modeller för anpassad stödundervisning och specialundervisning i gymnasiet.

Projektet utvecklar modeller för stödundervisning och specialundervisning genom kollaborativ samverkan inom och mellan gymnasier för att identifiera utmaningar hos studerande och ta vara på styrkorna både hos studerande och i kollegiet samt i de verktyg och metoder för stöd som utvecklas gemensamt. Verksamhetskulturen utvecklas till att allt mer stötta kompanjonlärareskap och att utifrån tidig identifiering och tidigt ingripande erbjuda stöd för lärandet oberoende utmaning. Genom en stärkt verksamhetskulturen utvecklar projektet kvalitetsfaktorer för högklassigt lärande, välbefinnande och delaktighet hos studerande och personal, samt bidrar till att säkerställa gymnasieutbildningens

tillgänglighet beträffande ordnandet av stöd för specialundervisning och annat lärande.

Anne Uppgård, Andreas Sundstedt, Mats Borgmästars.

Tillit i skolmusik

slut lå 2024-2025

Pedagogie doktorsavhandling.

Forskar i egen verksamhet. Caset är en musikal som framfördes 2018 i samarbete med Björneborgs svenska samskola.

Jan Jansson.

ÖVERDID - ämnesövergripande undervisning

1.8.2022-31.7.2025

Didaktisk teoriutveckling av ämnesövergripande undervisning i åk 7-9 och gymnasiet

Fokus på kompetensveckan och genomförandet av ämnesövergripande undervisning i åk 7-9 och gymnasiet samt forskning med inriktning på didaktisk teori.

Anders Fransén.

Under #Somesmartveckan i september 2024 besökte Pelituki alla klasser i åk 7-9. Temat under lektionerna var "Städa, spela eller öva till Prov. Foto EBK

UTBILDNING I HANDLEDNING FÖR NY-ANSTÄLLDA LÄRARE, MODUL 1

Handledning inom en praktikperiod är en central del av lärarstuderandes praktikstudier. I Vasa övningsskola handleds klass-, ämnes- och speciallärarstuderande. Varje praktikperiod har specifika mål och innehåll som ska uppnås, genomföras och utvärderas. De studerande får handledning inför varje lektion av behöriga lärare. Efter lektionerna diskuteras didaktiska och pedagogiska perspektiv kopplade till lektionens innehåll, samtidigt som verktyg för den kommande lärarprofessionen ges.

Ledningsgruppen för utvecklandet av handledning arrangerar årligen fortbildning i handledning för Övningsskolans lärare, didaktiker från FPV och språkbadslärarna från Keskusoulu.

I år har också en utbildning i handledning ordnats specifikt för nyanställda lärare och elevhandledare som arbetar i årskurserna 1–6, 7–9 eller gymnasiet. Under sju tillfällen har fokus legat på områden relevanta för en handledare. Deltagarna har reflekterat över frågan

handledaridentitet, kännetecken för en god handledning, handledarens olika roller, kommunikation och frågeteknik samt material som kan tillämpas i handledningssammanhang. Genom texter, material och diskussioner, har deltagarna fått redskap för att forma sin handledaridentitet. Ur utbildarperspektiv har vi upplevt att tillfällena också varit ett sätt att upprätthålla vår egen profession som handledare.

Ett ytterligare sätt att upprätthålla och utveckla vårt kunnande inom handledning har varit att samarbeta med de finskspråkiga kollegerna från de olika övningsskolorna genom att delta i månatliga distansmöten. Fokus under träffarna ligger på utvecklingsarbete och i år har särskild uppmärksamhet ägnats åt uppdatering av innehållet för Modul 2 och en inledande diskussion om hur den pågående stödreformen påverkar handledning under handledda praktikperioder.

Gun-Britt Kull-West och Annika Lassus

NYA RIKTLINJER FÖR ANVÄNDNING AV ARTIFICIELL INTELLIGENS

I början av läsåret 2023-2024 tog Vasa övningsskola i bruk de första riktlinjerna för användning av artificiell intelligens (AI). Sedan dess har det hänt massor på AI-fronten och under våren 2025 har därför IT-pedagogen i samarbete med rektorsgruppen tagit fram uppdaterade AI-riktlinjer för skolan.

Artificiell intelligens (AI) är ett samlingsbegrepp som syftar på ett antal olika tekniker som gör att datorer bearbetar data på ett till synes intelligent sätt. Utvecklingen inom AI-området är mycket snabb och inverkar också på elevers och lärares arbete i skolan.

Vasa övningsskola vill uppmuntra till aktiv användning av ny teknik och artificiell intelligens. En aktiv och pedagogiskt motiverad användning av ny teknik och AI förutsätter att man medvetet följer juridiska regler och etiska principer för sådan användning. Med detta som bakgrund har vi under våren 2025 utarbetat nya riktlinjer för användning av artificiell intelligens i undervisning och lärande.

Skolans nya riktlinjer för användning av AI kommer på allvar tas i bruk från och med läsårsstarten i augusti 2025. Vid läsårets början kommuniceras riktlinjerna till elever, gymnasiebrukande, lärare, personal och vårdnadshavare.

AI-riktlinjerna i korthet

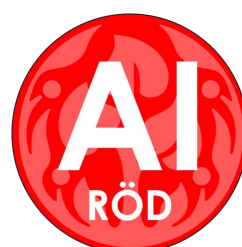
Vasa övningsskolas AI-riktlinjer baseras i huvudsak på Åbo Akademis reglemente och rekommendationer för användning av AI i undervisning och studier. Vi har även beaktat Utbildningsstyrelsens och Undervisnings- och kulturministeriets AI-rekommendationer samt EU:s AI-förordning.

AI-riktlinjerna är till sitt innehåll uppdelat i fyra delar: 1. Allmänt om artificiell intelligens, 2. Rekommendationer för lärare och personal, 3. Rekommendationer för elever och gymnasiebrukande och 4. Källor och stödmaterial.

I kapitlet som riktar sig till elever och gymnasiebrukande poängteras att man alltid själv ansvarar för innehållet i text-, bild-, ljud- och videomaterial som man producerar. Användningen av AI-verktyg kräver alltid att man noggrant granskar materialet som erhålls och man t.ex. i uppgifter noggrant beskriver hur AI-använts. Vidare finns det information om vilka AI-verktyg som är godkända för användning samt hur fusk med hjälp av AI behandlas.

I kapitlet för lärare och personal behandlas också vilka AI-verktyg som är godkända att använda som stöd för t.ex. undervisningsplanering och materialproduktion samt hur AI kan användas vid bedömning. Även följande aspekter behandlas: etik, transparens, skydd för personuppgifter, konfidentiell information och upphovsrättsligt skyddat material.

En viktig del av AI-riktlinjerna är en trafikljusmodell för styrning av AI i lärandeuppgifter. Med hjälp av trafikljusen kan lärare tydligt markera för elever och studerande om AI är förbjudet, får användas eller ska användas i en uppgift. Vi hoppas att AI-trafikljusmodellen ska bli ett användbart verktyg.

GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING

GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN

Under läsåret har vi firat Vasa övningsskolas 50-årsjubileum. Själv har jag fått vara med på resan under 40 år. Jag inledde min karriär som lektor i textilslöjd och i sommar får jag knyta ihop min tid vid Övningsskolan efter att ha lett den grundläggande utbildningen som rektor i 20 år. Det här är alltså tjugonde gången som jag inleder årsboken för den grundläggande utbildningens del.

Under min tid som rektor har Finland genomgått en omfattande utveckling inom alla områden som rör utbildning, lärande och skolans uppdrag. Det har varit en period av intensiva förändringar bestående av bland annat läroplansarbete och projektmedverkan, där vi strävat efter att skapa en skola i tiden för varje elev. Samhället har genom åren haft stor tilltro till skola och utbildning. Det ser vi genom att ingen inspektionsinstans har ansetts nödvändig förrän nu. Inte heller har lagar stiftats om förbud, på samma sätt som nu, då skolorna åläggs begränsa användningen av uppkopplingsbara mobila enheter. Forskare och skribenter, som Pasi Sahlberg, har framfört just vikten av tillit till skolan som en av Finlands framgångsfaktorer. I boken *In Teachers We Trust: The Finnish Way to World-Class Schools* beskriver han tillitens betydelse.

Till de största förändringarna hör den kontinuerliga utvecklingen av läroplanen, som genomgått flera uppdateringar, så gott som varje år. I det ständiga utvecklingsarbetet har det varit avgörande att vara lyhörd för omvärldens förändringar och att ständigt utvärdera och anpassa vårt arbete för att möta de utmaningar vi står inför.

Av stor betydelse har det varit att bygga nätverk och samarbeta, både lokalt, nationellt och internationellt. Vi har aktivt deltagit i skapandet av ett övningsskolnätverk där vi får utbyta erfarenheter och lära av varandra. Inom nätverket deltar flera av våra lärare i olika arbetsgrupper som tillsammans utvecklar verksamheten, publicerar viktigt material från försöksverksamhet, olika projekt och forskning.

Denna vår i april firade nätverket e-Norssi 25-årsjubileum. Nätverket bildades för att forma didaktiken för den digitala utveckling som tog fart i och med datorernas snabba inmarsch i skolorna. Idag har alla elever i de finländska övningsskolorna tillgång till egna digitala verktyg. En delegation bestående av rektorer och lärare deltog i jubileumsseminariet i Jyväskylä. Där utgavs publikationen *eNorssi-25 vuotta - kädet savessa ja katse tulevaisuudessa* <https://enorssi.fi/enorssi-25/>. I publikationen finns kapitel skrivna av alla Finlands övningsskolor.

Även de finlandssvenska nätverken är viktiga samarbetsparter för att dela kunskap sinsemellan och i fortbildningssammanhang. Det finns en omfattande kompetens i vårt lärarkollegium och den efterfrågas speciellt inom Svenskfinland. Under hösten initierade läromedelsförlaget Schildts & Söderström samarbete med våra lärare då förlaget har ambitionen att ta fram nästa generation av läromedel för den finlandssvenska skolan.

Vårens allösterbottniska fortbildningsdag, Vi lär i lag, i februari var ett storslaget bevis på att Övningsskolan har beredskap att anta stora utmaningar. Flera av våra lärare delade med sig av sina kunskaper inom olika specialområden under de många workshopparna.

Under Educa-mässan i Helsingfors i januari deltog grundskolans rektor i en panel som ordnades av Svenska kulturfonden. Temat var Skolkatastrof! - Vad händer i mötet mellan skolpersonal, nyhetsmedier och polis när skolan drabbas av en kris?

Lärarsamarbete med läromedelsföretaget Schildts & Söderström hösten 2024. Foto EBK.

Panelen Skolkatastrof! under Educa-mässan i Helsingfors. Katarina von Numers Svenska kulturfonden, Lina Laurent journalist och moderator. Joonas Turtonen polisen Österbotten, Elisabet Backlund-Kärjenmäki VÖS, Anna Svartström HBL, Klas Backholm ÅA. Foto Annika Lassus.

Lärande och lärandets processer

Synen på lärande och lärandets processer har under åren gått från en traditionell syn på undervisning, så kallad frontalundervisning, till att se lärande som en mera aktiv och dynamisk process där eleverna själva är delaktiga och ansvariga för sin egen utveckling. Vi har arbetat med att skapa lärandemiljöer som stöder denna syn, där eleverna både ska få möjlighet att reflektera och skapa sina egna lärandevägar. Genom att arbeta med olika lärandestrategier, såsom helhetsskapande undervisning, exempelvis Kompetensveckan i åk. 7-9, Företagsbyn åk. 5-6 och projektbaserat lärande, har vi under läsåret gett förutsättningar för kunskapande, problemlösning, kreativitet och nyfikenhet samt gett eleverna en känsla av engagemang och ansvar. Vi har arbetat för att eleverna ska känna att deras arbete har ett syfte och att de har en viktig roll i samhället.

Samhörighet, välbefinnande och trivsel

Vi har under åren också arbetat intensivt för att bygga en kultur av samhörighet, där alla elever känner sig trygga och värdefulla. Trivsel och välbefinnande är för oss inte bara något som är önskvärt, utan en förutsättning för

att lärande ska kunna ske på bästa sätt. Vi har deltagit i THL:s (Institutet för hälsa och välfärd) undersökningar Hälsa i skolan vart annat år. Detta läsår har eleverna i åk 4-5 och 8-9 deltagit i undersökningen. Utifrån resultaten har vi aktivt arbetat för att skapa en trygg miljö där varje elev känner att de har rätt att vara den de är och att deras unika bakgrund och erfarenheter är värdefull. Detta har bland annat inneburit att vi har implementerat program för att motverka mobbning och diskriminering. Skolans Empateam, skolans team mot mobbning, kartlägger skoltrivseln och förekomsten av mobbning varje läsår. Som inledning på varje nytt läsår presenteras resultaten för att bättre förebygga mobbning och trakasserier och därmed öka trivseln. Skolans hälsostig som uppgjorts under läsåret har som mål att beskriva en fortgående och kontinuerlig fostran för att öka välmåendet. Under de två senaste läsåren har vi utarbetat hälsostigen i samarbete med Mieli Österbotten och forskarparet Päivi och Raimo Lappalainen från Jyväskylän Universitet.

Genom externa mätningar och undersökningar, som OECD-ländernas internationella undersökning PISA (Programme for International Students Assessment) får vi viktiga verktyg för att analysera och förbättra vår

verksamhet. PISA-resultaten har under åren utmanat oss att ständigt höja vår ambitionsnivå, särskilt när det gäller att utveckla elevernas kritiska tänkande och problemlösningssförmåga. I april i vår var 53 elever från årskurserna 9, 8 och 7 lottade att delta i PISA.

Kulturell identitet och hållbarhet

Skolan är en viktig plats där vi värnar om att eleverna utvecklar en stark känsla för sin egen identitet i samverkan med andra och känner stolthet över sin kulturella bakgrund. Samtidigt har hållbarhet, både socialt och miljömässigt, blivit en naturlig del av undervisningen. Vår status som UNESCO-skola har förpliktigt oss att medvetet lyfta upp frågor i anslutning till FN:s mål för Agenda 2030. Genom olika projekt och i den dagliga undervisningen har vi integrerat hållbarhets- och demokratifrågor. Vi har utbildat våra elever till ansvarstagande medborgare som ser sitt engagemang som en del av det globala samhällsansvaret. Det är glädjande att 7-9-eleverna i en förfrågan i april framförde önskemål om att vi ännu tydligare skall lyfta fram och arbeta med att vi är en UNESCO-skola.

Introduktion av hållbarhetsmålen, Agenda 2030, för elever inför kompetensveckan. EBK

Avslutningsvis önskar jag Vasa övningsskola många givande år som den enda finlands-svenska övningsskolan. Fortsätt att hålla facklan högt!

Jag vill framföra ett ödmjukt stort tack till mitt rektorsteam, ni har varit min livslina!

Ett tack till alla lärare och personal för er professionalitet och höga ambitioner!

Ett tack och en hälsning till alla elever genom åren. Ni har varit en viktig motiverande källa i mitt arbete. Jag hoppas ni säger hej då vi möts i det civila!

Ett tack till alla vårdnadshavare! Ni behövs som stöd för oss i skolan!

Elisabet Backlund Kärjenmäki
Rektor för den grundläggande utbildningen

*Rektorerna på vårbal. Bernt
Klockars, Elisabet Backlund-
Kärjenmäki, Gun Åbacka och
Mats Borgmästars. Foto: Moa
Kola.*

ELEVVÅRD

Den skolspecifika elevvårdsgruppen 1–9

Till den skolspecifika elevvårdsgruppens primära uppgifter hör att arbeta för allas bästa i skolgemenskapen och utveckla goda modeller för ett fungerande förebyggande arbete. I vårt arbete i den skolspecifika elevvårdsgruppen har vi under detta läsår särskilt fokuserat på följande områden; undervisning och bedömning av elever med annan språklig och kulturell bakgrund, skolfrånvaro, fortsatt utvecklingsarbete med skolans Hälsostig med fokus på kunskap om ACT – Acceptance and Commitment Theory och utvecklingsarbete i anslutning till stödreformen. Elevvårdsgruppen har tagit del av den nya lagpropositionen och gett utlåtande till Utbildningsstyrelsen angående den nya stödformen som träder i kraft 1.8.2025. Stödreformen berör verksamhetskulturen, skolarbete som främjar lärande och välbefinnande, bedömning av elevernas lärande och kunnande och stöd för elevernas skolgång och lärande.

Elevvårdsgruppens arbete har koordinerats av prorektor Annika Lassus. Gruppen har bestått av rektor Elisabet Backlund-Kärjenmäki, prorektor Gun Åbacka, elevhandledare Joanna Kraft-Nappari, speciallärarna Susann Kaland, Margaretha Karvonen, Jenny Norrgård, Lena Grahn-Söderström, Susanna Sjöholm, skolcoach Eva Dalström, skolkurator Camilla Ahlroth, skolpsykolog Emilia Kronqvist och skolhälsovårdare Johanna Rosendahl. Ett tack riktas till Mieli Kriscenter Österbotten, Barnvårdsföreningen, samarbetspartners inom social- och hälsovård, hjälpmedelscentralen, Valteri center för lärande och kompetens, ergo- och fysioterapin samt enheten för rusmedelsförbyggande arbete.

Elevvårdsgruppen deltog i Barnvårdsföreningens tvåspråkiga webinarium angående neuropsykiatriska utmaningar den 2.10.2024. Webbinariet arrangerades av Prima Botnia, Österbottens välfärdsområde. Under tillfället presenterade pedagog och psykoterapeut Maria Matilainen grunderna i neuropsykiatriska utmaningar hos elever. Hon redogjorde för hur skolpersonal kan bemöta

samt stötta för att dessa elevers styrkor ska få utrymme i skoldagen. Under samma tillfälle gav läkare Hanna Svenfelt en översikt av de medicinska och psykologiska aspekterna av olika neuropsykiatriska diagnoser samt hur de kan påverka elevens förmåga att fungera i skolan. Föreläsningen tog även upp när en diagnos är nödvändig och när andra stödformer behövs. Webbinariet kombinerade både pedagogiskt och medicinskt perspektiv i syfte att ge deltagarna en helhetsbild av hur skolmiljön kan anpassas för att stödja elever

Elevvårdsgruppen 2024–2025. Foto Studio Airaksinen

med neuropsykiatriska utmaningar.

I vår har våra elever i årskurserna 4, 5, 8 och 9 deltagit i undersökningen Hälsa i skolan som vartannat år ordnas av Institutet för Hälsa och välfärd (THL). Redan utifrån resultaten för senaste undersökning 2023 har vi i

den grundläggande utbildningen utfört ett systematiskt arbete med att utveckla välmåendet. Under läsåret har flera lärarmöten och fortbildningar ordnats kring temat. Vi startade i höstas med att ställa oss frågorna:

- På vilket sätt stöder vi elevernas och lärarnas psykiska, fysiska och sociala välmående i skolan?
- Gör vi rätt saker och vad borde vi satsa på och hur gör vi det?
- Vad ska vi fokusera på?

Vår ambition är att stärka vår verksamhetskultur för att öka känslan av trygghet och positivt bemötande. Vi hade sedan tidigare samarbete med Mieli-Österbotten kring programmen Min Grej och De ungas Kompass som bygger på ACT-metoden. Metoden har vi fått skolning i vid flera tillfällen av Päivi och Raimo Lappalainen från Jyväskylä universitet och Anna-Lena Sahlström samt Michaela Sik från Mieli Kriscenter Österbotten.

Höstens fortbildningsdag, Anna-Lena Sahlström från Mieli föreläste. Foto: EBK

Tillsammans med Michaela Sik från Mieli Kriscenter Österbotten har vi haft ledda projekt med eleverna i årskurserna 7–9 inom programmet De Ungas Kompass 2024–2025. Under höst- och vårterminen har lärarna i skolan utarbetat en progressiv hälsostig från åk. 1–9. Hälsostigen bygger på ACT-metoden och Mielis program men lyckligtvis finns det många personer inom skolans elevvård, men

Lärarnas fortbildningseftermiddag under hösten. Grupparbeten utifrån handböckerna Min grej och De Ungas Kompass. Foto: EBK

speciellt inom den tredje sektorn som stöder elevernas välmående.

Skolpsykologen, kuratorn och skolcoachens verksamhet:

- Mobbningsförebyggande arbete, skolans Empateam
- Vänelevsverksamheten
- Elevkårsverksamheten
- Somesmart
- Mieli - Min Grej, Magis, De ungas kompass
- Barnavårdsföreningen, Vi i klassen, stödmaterial
- Folkhälsan, Röris
- Rusmedelsförebyggande arbete utgående från bland annat PEPP
- Förbundet Hem och Skolas stödmaterial
- Utbildningsstyrelsens stödmaterial om skolengagemang och ingripande vid frånvaro
- Folkhälsans material "Tillsammans mot rasism".

School to belong

Ensamhet bland barn och unga är ett växande problem i samhället och återspeglar sig också i skolmiljön. Långvarig ensamhet kan försvaga barns och ungas psykiska och fysiska hälsa, påverka deras inlärningsförmåga negativt och öka risken för våldsamt beteende. Inom programmet School to Belong eftersträvar man att identifiera och lindra den ensamhet som vissa ungdomar upplever och erbjuder verktyg för att motverka den. Inom programmet ingår att minska ensamheten är en gemensam sak för hela skolan. 3.12 deltog skolcoach Eva Dahlström och prorektor Gun Åbacka från elevvårdsteamet i ett webinarium där olika representanter för programmet presenterade programmets syfte och upplägg. Eva och Gun deltog för att utvärdera om Vasa övningsskola eventuellt ska gå vidare med ansökan om att delta i programmet.

Elevhälsopersonalen

Skolkurator Camilla Ahlroth har under detta läsår varit tillgänglig för VÖS grundskola 3–4 dagar/vecka och skolpsykolog Emilia Kronqvist ca 3 dagar/vecka. Skolhälsovårdaren Johanna Rosendahl har varit på plats i skolan 5 dagar/vecka och skolhälsovårdare Aida Kantola har varit på plats 1 dag/vecka under höstterminen och 2 dagar/vecka under vårterminen. Skolläkare Annika Utter-Andtfolk har hållit mottagning 1 dag/vecka. Elevhälsopersonalen är anställd av Österbottens välfärdsområde.

Skolkuratoren har vid behov samarbetat med klassföreståndare och klasslärare angående planering och genomförande av lektioner kring olika teman i flera klasser. Utöver detta har skolkuratoren också träffat elever i smågrupper förutom de enskilda stödsamtalen. Skolpsykologen har främst jobbat med stöd-kontakter och psykologiska utredningar.

Under årets gång har skolhälsovårdare Johanna Rosendahl träffat eleverna för de årliga hälsogranskningarna. Hälsovårdare Aida Kantola har även deltagit i arbetet med hälso-

granskningar. Utöver hälsogranskningarna har elever även haft möjlighet att besöka hälsovårdaren i andra ärenden, t.ex. kontrollbesök, IPC interventioner och drop-in besök. Skolläkare Annika Utter-Andtfolk har träffat eleverna i årskurs 1, 5 och 8 och vid behov träffat elever i andra hälsorelaterade ärenden, som kan påverka skolgången.

Skolhälsovårdaren, -kuratorn och -psykologen har alla deltagit i det generella och förebyggande elevvårdsarbetet i skolan.

Välfärdsområdet har tagit i bruk det nya klient- och patientdatasystemet Lifecare under detta läsår. Skolkuratoren tog Social Lifecare i bruk i oktober 2024 och skolpsykologen, -hälsovårdaren och -läkaren började dokumentera i hälsovårdens Lifecare i februari 2025. Både skolningar och ibruktagande har tagit mycket arbetstid i anspråk.

Skolpsykologen har deltagit i de finlands-svenska psykologdagarna som i år ordnades i Vasa. Temat för dagarna var "Den mänskliga psykologen" och bl.a. användning av AI i psykologens arbete och misstag som språngbräda för professionell utveckling behandlades. Skolkuratoren har deltagit i Forum för välbefinnande som detta läsår ordnades som ett tvådagars evenemang i Tammerfors med olika intressanta föreläsningar, bl.a. gällande elevernas välmående och resiliens, krishantering i skolor och att stöda hoppfullhet hos barn och unga. Skolhälsovårdaren har under vårterminens gång bl.a. deltagit i en skolning "Lär dig förstå och bemöta ätstörningar", denna skolning har bestått av föreläsningar vid flera olika tillfällen under vårterminens gång. Dessutom har elevhälsopersonalen deltagit i många olika kortare fortbildningar och webinarier under läsåret.

Skolhälsovården i Vasa/Laihela har även under läsårets gång startat upp ett instagramkonto. Instagramkontot har bl.a. som mål att dela aktuell information, föreläsningar och även ge tips i vardagen.

SKOLCOACHEN

Skolcoachen Eva tillsammans med vänelever guidade våra nya sjuor i högstadiets utrymmen. Foto: EBK

Vår skolcoach Eva Dahlström finns främst till för eleverna i årskurserna 5–9. Hon har fungerat som en neutral, trygg vuxen i elevernas skolvardag. Hon har dagligen rört sig i korridorerna under raster, där hon har funnits tillgänglig för samtal, stöd och ibland bara som ett vänligt hej – något som gjort stor skillnad.

Hennes arbete har varit tydligt hälsofrämjande med fokus på att stärka elevernas välmående både socialt och emotionellt. Under året har hon samarbetat med MIELI i smågrupper där de tillsammans arbetat med teman som lyfter viktiga ämnen kring ungdomarnas hälsa. Hon har också deltagit i Folkhälsans workshop med eleverna i årskurs 7, där de jobbade med klassandan.

För att skapa en mer meningsfull och trygg rastmiljö har hon ordnat olika rastaktiviteter. Eva har även varit med och ordnat klubbar som bakkingsklubb vid jul och vändagen.

Skolcoachen är en del av skolans elevvårdsteam och deltar även i föräldramöten, där hon berättar om sitt arbete och finns som stöd för vårdnadshavare.

Evas mål har varit att bygga relationer, förebygga problem och bidra till en mer inkluderande skolmiljö – där varje elev känner sig sedd och hörd.

Skolcoachen finns på Instagram på [vosskol-coach59](#)

SKOLANS ANTIMOBBNINGSFÖREBYGGANDE ARBETE OCH EMPATEAMET

Antimobbningsarbete är en strategi som syftar till att förebygga och motverka kränkande handlingar såsom mobbning, diskriminering och trakasserier i skolor och andra sammanhang. Det innefattar olika åtgärder och metoder för att skapa en trygg och inkluderande miljö där alla elever känner sig trygga och respekterade.

Efter flera års tillhörighet till Kiva-skola-konceptet genomgick den mobbningsingripande verksamheten vid Vasa övningsskola för några år sedan en revidering och skolan har efter det valt att utveckla ett eget program för att främja arbetet på ett ännu mer gynnsamt sätt. Det team som arbetar med att mot-

verka kränkande handlingar i lärmiljön bär namnet "Empa-teamet".

I årskurs 1–6 är Mathias Granfors, Eva Dahlström och Minna Rimpilä aktiva, medan Sandra Bernas, Pontus Säs, Heidi Håkans, Anna Norrback och Joel Storgård bemannar teamet för årskurs 7–9. Empateamet genomför kartläggningar och handlar i sina förfaringssätt i enlighet med planerna för det mobbningsförebyggande och mobbningsingripande arbetet på skolan. Personalen har stadietvis informerats om resultaten från de kartläggningar som genomförts bland eleverna.

Foto: Eva Dahlström

SPECIALUNDERVISNINGEN

Specialundervisningen är en integrerad del av all undervisning med syftet att stöda elevernas lärande och skolgång. Mångprofessionellt samarbete är en förutsättning för specialundervisningen och speciallärarna har ett nära samarbete med klasslärare, ämneslärare och skolgångshandledare. Stödet skräddarsys utgående från behovet i klasserna och kan variera i omfattning och tid. Specialundervisningens styrka är att den kan genomföras flexibelt och mångsidigt enligt elevernas behov. Stor vikt har lagts vid att stöda och hjälpa eleverna att bli medvetna om det egna lärandet samt att hitta en aktiv och självreglerande roll i sin kunskaps- och färdighetsutveckling.

Läsårets tema "En skola för delaktighet och samverkan" samt våra fokusområden (se bild) har genomsyrat den specialpedagogiska verksamheten. Arbetet enligt handlingsplan för ingripande i skolfrånvaro har prioriterats för elever med hög skolfrånvaro, där tidiga insatser är nödvändiga. Användningen av särskilt prioriterade områden som en del av det intensifierade stödet har varit en viktig stödform både för elever med hög skolfrånvaro och för elever som ligger på gränsen till behov av särskilt stöd. Niilo Mäki institutets Check In/Check Out (CICO) metodik har vid behov tillämpats för elever med beteendeproblematik.

Gott samarbete med hemmen är av stor vikt och vi har arbetat för att synliggöra vårt arbete och att vårdnadshavare ska ta kontakt med låg tröskel. I september ordnade speciallärarna ett mångkulturellt föräldramöte

för föräldrar med annan språklig och kulturell bakgrund. Vid mötet fick hemmen information om den finländska skolan samt om verksamheten i Vasa övningsskola. Tolkar fanns tillgängliga. Vi höll även en välbesökt workshop kring detta tema under fortbildningsdagen "Vi lär i lag". Rubriken var: Inklusion av elever och familjer med annan språklig och kulturell bakgrund. Här står vi – hur gör ni?

Fortsatt fokus ligger på basfärdigheter i läsning, skrivning, matematik samt studieteknik. I åk 1-6 har vi fortsatt utveckla rutiner som uppmuntrar läsintresse och goda läsvanor. Detta görs genom kontinuerlig uppföljning av elevernas läsutveckling, förebyggande stöd samt roliga läsprojekt som uppmärksammar läskonditionen och vikten av att upprätthålla den. Detta läsår har vi fortsatt med vår nya tradition med läsutmaningar både höst och vår. Alla läser på egen nivå och i egen takt men det gemensamma är att vi läser tillsammans.

Under läsåret har skolans speciallärare deltagit i olika fortbildningar kring den kommande stödreformen. Reformen innebär att vi ska se över skolans verksamhetskultur, vår syn på stödbehov samt våra arbetssätt och samarbetsformer. Vi gör nu upp strukturer för att påbörja implementeringen nästa läsår. Samarbete pågår med andra övningsskolor, FPV samt andra närliggande kommuner. Vi har spännande tider framför oss.

Jenny Norrgård, Margaretha Karvonen, Kim Martin och Susann Kalander har fungerat som speciallärare i åk 1-6, Susanna Sjöholm och Lena Grahn-Söderström i åk 7-9.

Mångkulturellt föräldramöte. Foto: EBK

ELEVKÅRSSTYRELSENA 2024-2025

Elevkårsstyrelsen åk 1–6

Klasserna i 1–6 har demokratiskt valt elever som representerat den egna klassen i elevkårens styrelse. Årskurserna 1–2 har två ordinarie medlemmar per klass och årskurserna 3–6 en ordinarie medlem och en suppleant. Syftet med elevkårsverksamheten är att väcka elevernas intresse för att utveckla den egna skolan. Representanten har framfört den egna klassens åsikter och diskuterat i klassen aktuella ärenden som behandlats i elevkåren.

Under läsåret 2024–2025 har elevkåren arbetat med bland annat följande:

- Att främja en positiv verksamhetskultur
- Deltagit i matmöten
- Hungerdagsinsamlingen
- Timplanen
- Fysisk postlåda för elevkåren uppsatt utanför lärarrummet
- Möte med rektor Elisabet Backlund-Kärjenmäki
- Möte med Maria Fjällström från lekoteksarbetsgruppen
- Sökt och beviljats Unesco-medel för redskap till lekoteket
- Serverat vid Luciaglöggen
- Deltagit och representerat Vasa övningsskola under eNorssis elevkårsdag i Tammerfors.
- Deltagit i eNorssis Unesco-webbinarium kring fred
- Uppmärksammat elevernas olika modersmål genom en film
- Filmat instruktionsfilm för Lekoteket

Styrelsen har sammankommit ungefär en gång i månaden som storgrupp och vid behov i mindre sammansättningar. Som handledande lärare har Jenny Teir fungerat.

Elevkårsrepresentanter under läsåret:

- 1a Alex Matintupa, Miro Träskelin
- 1-2b Alva Riska, Miranda Snygg
- 1–2 En Oscar Kleimola, Sophia Hannula
- 2a1 Ava Seppänen, Caspian Berg
- 2a2 Eini Väliaho, Viktor Solvin
- 2c Arne Grundström, Märta Weijola
- 3a Josephine Borgmästars (Victoria Alavii-tala)
- 3c Minea Åbacka (Alex Nysten)
- 3-4 b Ellen-Elvira Richard (Elvi Nordberg)
- 3-4 en Mikel Ekqvist (Matilda Westeråker)
- 4a1 Teddy Nyberg (Ella Becker)
- 4a2 Caius Tervo (Ian Rosenberg)
- 5a Oskar Moberg (Emma Englund)
- 5-6b Ella Laitila (Liam Luhtala)
- 5c Ebba Peltoniemi (Toivo Peräsarka)
- 5-6En Scarlett Suksi (Adele Grönroos)
- 6a Kevin Kalervo (Wiljam Sikkilä)
- 6c Sara Kronqvist (Evind Byrjkeland)

Foto: Andreas Sundström

Elevkårsstyrelsen åk 7-9

Läsåret i Elevkårsstyrelsen har detta läsår varit mycket innehållsrikt. Styrelsen har varit aktiv och hunnit med mycket. Vi startade läsåret med att ordna Ungdomsfullmäktige val. Vi fick tre representanter invalda från vår skola Ilmari Teleranta, Matilda Mattson och Rurik Byrkjeland. Dagsverket ordnade vi detta år till förmån för Röda Korsets katastroffond.

I börjandpå december fick de ordinarie medlemmarna från styrelsen samtala med de som sökte till Grundskolans rektor. Det var mycket uppskattat för uppdraget kändes viktigt.

Före jullovet ordnade vi den traditionella och efterlängtrade innebandyturneringen.

E-Norssi Elevkårsstyrelsedagarna ordnades denna gång i Tammerfors. Så 14-15.01.2025 åkte vi med fyra elever till Tammerfors för att nätverka med de övriga Övningsskolorna i Finland. Eleverna tyckte att det var lärorikt att höra vad de andra ordnar för verksamhet i sina skolor.

Vänelevsdisco ordnade vi för vår skola 13:e februari.

Det kanske allra häftigaste av allt detta läsår var då vi fick besök av Axel Åhman från KAJ. Auditoriet var fyllt till bristningsgränsen. Övis talks hette tillfället och är ett samarbete med Hem och skola där en person, som elevkårsstyrelsen föreslår, blir inbjuden till ett samtal. Eleverna hittar på frågor och styrelsens ordförande får vara moderator. Tack till Johanna Stenback som hjälper och styr upp hela tillställningen med sitt stora kunnande.

En pingisturnering och en sommarolympiad ska ännu hinnas med innan vi får sommarlov.

Ett verkligt bra år har Elevkårsstyrelsen presterat. Aktiva och duktiga elever. Det känns bra att få jobba med ett dylikt gäng. Jag, Stina Ahlmark, har fungerat som handledande lärare för Elevkårsstyrelsen och vill tacka hela styrelsen.

Elevkårsstyrelserna på eNorssis Elevkårsdagar i Tammerfors. Foto: Stina Ahlmark

Elevkårstyrelsen bestod av:

7a: Chris Mutiganda och Odin Wikstrand

7b: Luna Nappari och Lea Nordberg

7c: Mina Still och Isel Furabeaj

8a: Molly Carlsson och Olivia Englund

8b: William Borgmästars, Signe Olme och Rurik Byrkjeland

8c: Michelle Gichuhi och Madelène Nixholm

9a: Assar Rosenblad, Emil Arvola och Matilda Mattsson

9b: Arléne Baseme och Simon Haslecker

9c: Hugo Stenback, Vilmer Strömbäck och Oliver Bozgevik

Elevkårens ordförande Emil Arvola intervjuar Axel Åhman från Humorgruppen KAJ. Foto: Eva Dahlström.

*Temadagar av olika slag
såsom Halloween är upp-
skattade element under
skolåret. Foto: EBK*

FÖRÄLDRAFÖRENINGARNA

Föräldraföreningen 1-6

Föreningens syfte är att främja samarbetet mellan hem och skola, föräldrar och lärare samt att stöda elevernas fritidssysselsättning. En ny styrelse valdes på föreningens konstituerande möte 8.10.2024. Posterna fördelades enligt följande:

Ordförande: Anna Moberg

Viceordförande: Sonja Sundqvist

Sekreterare: Irene Råstu

Kassör: Hans Becker

Medlemmar: Elin Willows, Pia Niemi, Pauliina Horn

Suppleanter: Erica Backholm, Axel Brink och Elisabeth Krooks

Lärarrepresentanter: Annika Långgård och Margaretha Karvonen

Under höstens skollördag i oktober bjöds vårdnadshavarna på fika av föräldraföreningen. Foto: EBK

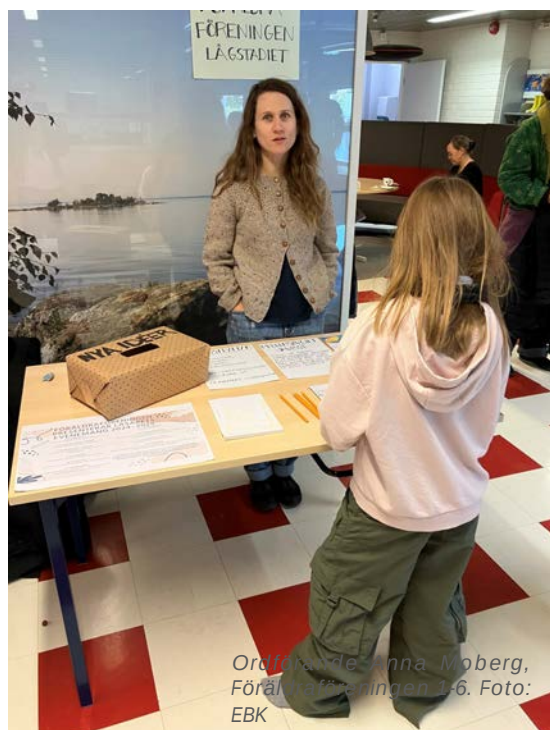
Föräldraföreningen vid Vasa Övningsskolas lågstadium har som målsättning att främja samarbetet mellan hemmen och skolan och vill verka som en positiv kraft i detta samarbete. Föreningen har under året ordnat olika evenemang för att knyta samman familjerna med skolan. Som guldkant till skolvardagen har föreningen skaffat en klassuppsättning av Axel Åhmans bok "Smugglarens skatt" och nya sportredskap till skolgården. Den uppskattade gårdsfesten i början av september är ett återkommande inslag, i år ordnades den 18.9. På programmet stod utelekar, fotbollsmål från Hopsis och tipsrunda. Övis-huppare med nytt tryck för i år kunde beställas. Skolan bjöd på korv och saft. I samband med Hem och skola-dagen 27.9 ordnades morgonröris för alla familjer på skolgården. Efter programmet fick barnen frukt. Speciellt för detta verksamhetsår var Övningsskolans 50-årsjubileum och med anledning av detta hölls lördagen 5.10 en skoldag med alla vårdnadshavare inbjudna. Föräldraföreningen deltog med kaffebjudning och tilltugg i aulan. Föräldraföreningen jobbar aktivt även för att finnas till som stöd för klassföräldrar. 13.11 träffades en grupp klassföräldrar för att lyssna på och diskutera med Christian Joffs från Hem & Skola. Han kom med tips om verksamhet för klasser och hur man i klasserna kan jobba med sammanhållning och trivsel. Utöver detta upprät-

I samband med julfesten arrangerade föräldraföreningen bjudning i skolrestaurangen. Foto: EBK

thåller föräldraföreningen en informationsskanal tillsammans med alla klassföräldrar via WhatsApp. Läslust, vårt evenemang för att främja läsande, ordnades 26.11, detta år med jultema. Vi fick pysselhjälp av tomtenissar från Wasa Teaters barnpjäs Snöfall och barnboksillustratören Ida Wikström. Evenemanget ordnades med stöd av Svenska Österbottens kulturfond i samarbete med Vasa stadsbibliotek. Loppis för sportutrustning i skolans gymnastiksal 3.12. En uppskattad kväll för att främja återbruk. Traditionsenligt glöggmys ordnades i matsalen efter skolans officiella julfestprogram. Glögg, pepparkakor och julstämning! Vändagsdisco för årskurserna 1-4 ordnades 11.2 och var populärt i vanlig ordning. Detsamma gällde för vändagsfrukosten som varje år är lika uppskattad och trivsam. För de äldre eleverna i årskurserna 5-6 ordnades en biokväll på Ritz i mars. Föreningen stod för inträde för elev+vuxen till filmen "Paddington i Peru". Det blev ett lyckat och välbesökt evenemang.

Vårjippot 13.5 avslutade läsåret med djur från Aava Kertun Kotitila, jättesåpbubblor och pyssel och dans med högst aktuellt KAJ-tema.

Ordförande Anna Moberg,
Föräldraföreningen 1-6. Foto:
EBK

Föräldraföreningen 7-9

Föräldraföreningen för 7-9 har som mål att aktivt arbeta för ett gott samarbete mellan hemmen och skolan. Vi vill främja en fungerande dialog och skapa ett aktivt nätverk där föräldrarna spelar en viktig roll, både i kontakten till skolan och till andra föräldrar. Detta förverkligas genom anordnande av diskussionsmöten, stöd för elevernas fritidssysselsättning och stöd för aktiviteter som sker inom ramen för skolans verksamhet.

Läsårets verksamhet började med att träffa sjundeklassisternas föräldrar, med hopp om att nå nya, aktiva föräldrar.

I samband med Hem och Skola-dagen och skolans friluftsdag, 27.9, bjöds föräldrar och elever på gemensam frukost. I år deltog över 100 personer! Föräldrafrukosten har äntligen blivit en riktig tradition! I samband med frukosten presenterades en liten utställning om vett och etikett.

Under höstterminen tog även föräldraföreningen del i festligheterna kring Övis 50 år. För föreningens del var korvprovningen för föräldrar och ungdomar den viktigaste programpunkten. Tack för alla fina diskussioner kring grillen.

På vändagen deltog föräldraföreningen med ordningsvakter på elevkårens disco.

Under vårterminen hölls två Övis Talks. Det ena kring rättsfrågor med jurist Tuuli Hong och ankarpolisen Joonas Turtonen. Det andra tillfället var med elevkårens önskevärd. Föräldraföreningens Övis Talks koordinator Johanna Stenback gavs tre nästan omöjliga alternativ, och samtidigt som hela Europa ropade efter Humorgruppen KAJ lyckades vi få ett Övis Talks med Aet i KAJ, Axel Åhman! En underbar diskussion mellan Axel och elevkårens Emil Arvola.

Under året har representanter från föräldraföreningen deltagit i Hem och Skolas träffar och utbildningar samt varit en del av skolans köksgrupp.

Tack till elever, lärare, vårdnadshavare och familjer som deltagit i föräldraföreningens verksamhet. Ha en riktigt fin sommar så ses vi igen på hösten!

Styrelsen för Hem och skola vid Vasa Övningsskola åk 7-9 genom ordförande Kati Källman

Övis talks. Diskussion kring rättsfrågor med jurist Tuuli Hong och ankarpolisén Joonas Turtonen. Foto: EBK

Föräldraföreningen 7-9 bjöd familjerna och personalen på frukost i samband med Hem- och skoladagen. I skolrestaurangen hade de ställt ut ett bord dukat med vett och etikett i anslutning till lunchen. Foto: EBK

Föräldraföreningen 7-9 ordförande Kati Källman uppvaktade skolan i samband med 50 årsfirandet.

VÅRT GEMENSAMMA SKOLBIBLIOTEK BIBLICAN

Sedan ett antal år tillbaka är vårt skolbibliotek ihopkopplat med Vasa stadsbibliotek, men i en sluten enhet. I och med att vi här i VÖS är anslutna till stadsbiblioteket, så görs alla boklån med ett och samma bibliotekskort.

Biblican är bemannat alla skoldagar. Under läsåret har eleverna i åk 1-6 regelbundna bibliotekstider med boklån och läsmys. Åk 7 - 9 har besökt biblioteket vid behov.

Biblioteksgruppen har under läsåret fortsatt att utveckla skolbiblioteket.

Utställning "Vi firar Pettson, Findus och Sune 40 år" i skolans utställningsmonter.

Höstlov blev läslov!

Under läsåret har två temaveckor gått av stapeln. I november med temat "serier" med bl. a bokutställning, bokönskemållåda och "Övis pratbubblar". Sedan i april satsade vi på "läsvecka" med läsinspiration!

I samband med lärarfortbildningsdagen "Lär i lag" presenterade vi vår verksamhet i vårt skolbibliotek i ord och bild.

Bokbeståndet har förnyats kontinuerligt och gamla böcker har avskrivits.

Vårt skolbibliotek finns också på Instagram under #vosbiblican.

Biblioteksgruppen,
genom Helena Svarvar

Läsveckans morgonsamling. Fotograf: Jenny Norrgård

Fotograf: Helena Svarvar

Läsmys!

KLUBBAR ÅK 1-9

Körklubben leds av Johnny Sandsten. Foto: Johnny Sandsten

Klubbverksamheten efter skoltid ger elever chansen att delta i en meningsfull fritidsaktivitet. Klubbarna syftar till att möjliggöra att så många elever som möjligt får bekanta sig med hobbyn, och under skolåret erbjuds flera olika klubbar för att väcka barnens intressen och nyfikenhet.

Eleverna får träna sina kunskaper och färdigheter i olika ämnen samt utveckla samhörighet och kommunikation. Klubbarna är klassöverskridande vilket innebär att eleverna har möjlighet att träffa elever från andra klasser och årskurser.

Klubbverksamheten finansieras med medel från Undervisnings- och kulturministeriet samt genom Vasamodellen för Vasa stad.

Klubbarna leds av skolans egen personal eller utomstående aktörer. Under läsåret 2024-2025 har vi ordnat följande klubbar:

Klättring på Wasa Up, kör, skrivklubb, kockklubb, robotprogrammering, tyska, drama, scoutklubb, esport-klubb, legoklubb, bild-

konst, pyssel, vändagsbakning, hejaklacksklubb och gymklubb.

Som klubbkoordinator har under året fungerat Madeleine Storm och Carolina Svartsjö.

Skrivklubben presenterar sina nyskrivna böcker. Foto: Wilma Möller

Karelska piroger bakas. Foto: Joakim Welroos

Konstverk från bildkonstklubben. Foton: Sara Lågland

ÅK 1-6

NYBÖRJARNA ÅK 1-2

Inom nybörjarenheten har vi i år haft 109 elever fördelade på sex klasser. Några klasser samarbetar kring utedagar och i klasserna 1a och 2a styrs verksamheten utifrån ett två-lärarskap.

I vår enhet strävar vi efter att skapa en stabil grund för ett nyfiket, livslångt lärande. Fokus ligger på goda kunskaper samtidigt som vi också lyfter fram elevers välmående.

Skolans läsårstema "En skola för delaktighet och samverkan" har naturligt genomsyrat verksamheten. Alla elever ska känna sig delaktiga i det gemensamma lärandet och i kamratgemenskapen.

Inom enheten har vi arbetat kring temahelheter. Vid skolans Svenska dagen-samling i november uppträdde nybörjarna med sång inför elever och lärare från alla tre stadier. Under festen presenterades skolans historik över de 50 år som gått sedan skolan kom till i samband med att lärarutbildningen etablerades i Vasa år 1974.

Vi firade Vasa övningsskolas 50-årsjubileum den 3 oktober. Skolan bjöd på en festlig tre-rätters middag som vi avnjöt vid elegant dukade bord. Det var verkligen minnesvärt och välarrangerat. Också i övrigt gav jubileumsfirandet många oförglömliga stunder och upplevelser. De temarelaterade luncherna var uppskattade. Många elever fick nya favoriter.

Eleverna tränas ständigt i digitala färdigheter. De är vana att arbeta med sina lärplattor och handskas vant med till exempel den digitala portföljen Seesaw.

Också kulturella begivenheter har kantat läsåret. Vi besökte Wasa teater före jul och såg pjäsen "Snöfall", en pjäs som förtrollade oss alla med sin sagolika berättelse om Selma och hennes äventyr.

Våra elever rör sig behändigt i olika lärmiljöer. Det är inte bara i klassrummet vi vistas, vi håller också till i skogar, parker och olika idrottsarenor. I september var vi alla på

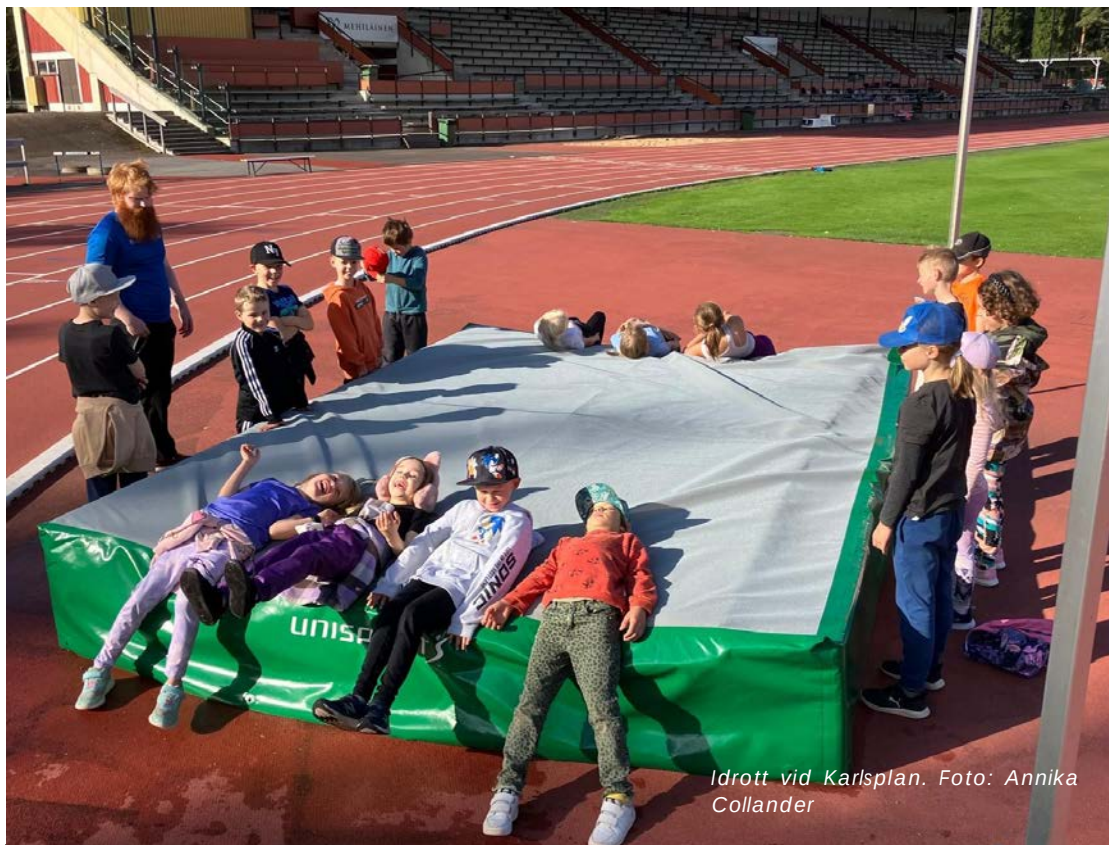
Karlsplan. Det var en gemensam friidrottsdag för alla nybörjare. Vändagen tillbringades i Pixneskogarna i Malax. Då var det skidning som gällde.

Vändagsskidning. Foto: Annika Långgård

Vi som arbetar inom nybörjarenheten är stolta över våra barn. Barnen är nyfikna, roliga och motiverade att lära sig varje dag. Tillsammans har vi skapat en gemenskap fylld av glädje och lärande. Vi ser fram emot alla äventyr som väntar i framtiden.

Nybörjarenhetens lärare har varit Fred Holmsten, Johanna Räihä-Jungar, Annika Collander, Hillevi Honga-Oksanen, Annika Långgård, Johanna Ragvals och Linda Degerman.

PÅBYGGGARLINJEN ÅK 3-4

Under läsåret 2024-2025 har Påbyggarna haft elever fördelade på sex klasser, 3a, 3c, 3-4b, 3-4En, 4a1 och 4a2. Enheten har haft två speciallärare, Margaretha Karvonen och Kim Martin, som har jobbat som en del i vårt team.

Påbyggarna har haft regelbundna möten där vi planerat gemensamma begivenheter och utarbetat gemensamma styrdokument.

En del av eleverna inom enheten har tillsammans med klasskamraterna besökt trafikparken vid Metviken både under höstterminen och vårterminen i samband med trafiktema i klasserna.

I september fick några klasser möjlighet att ta del av Peace Run (Fredsloppet) och föra fack-

lan genom Sandviken. Fredsloppet är en världsomspännande stafett som återkommer vart annat år och syftar till att främja internationell vänskap och förståelse. Stafetten har sedan starten 1987 besökt över 150 länder.

Vi har alla fått ta del av pjäsen Snöfall på Wasa Teater under höstterminen. Extra roligt var det att vi hade möjlighet att se en föreställning i vilken elever från enheten medverkade på scenen. En del av Påbyggarna har även sett pjäsen Buster Keaton på månens baksida. Inför och efter teaterbesöken har klasserna arbetat med det pedagogiska materialet som teatern erbjudit.

Eleverna i 4a har jobbat med programmering och medieläskunnighet. Under hösten undervisade en del elever i 4a andra elever i Svensksfinland i hur man programmerar ett eget spel i Scratch JR.

Vecka 6 hade hela vår enhet en sportdag i Botniahallen där eleverna fick prova på olika idrottsgrenar. Eleverna jobbade i blandade grupper och fick prova på bland annat höjd- och längdhopp, fotboll, innebandy, ultimate frisbee och hinderbana.

Vecka 8 höll åk 3-4 en morgonsamling inför sportlovet. Våra elever inspirerade skolans andra elever till ett aktivt sportlov. Samtidigt informerades skolans elever om den kommande stafettkarnevalen.

Hela enheten deltog i skolans skiddag på Öjberget. Många elever i årskurs tre såg fram emot att få åka i slalombacken för första gången under skiddagen.

Klass 4a har beviljats ett "Kultur i skolan"-paket med

I loppet Peace Run fick eleverna föra facklan genom Sandviken.
Foto: Mathias Granfors

Elever i åk 3 besökte trafikparken i Vöråstan.
Foto: Mathias Granfors.

Eleverna fick testa på blåsinstrument under musiklektionerna. Foto: Mathias Granfors

Bodvattnet runt. Foto: Mathias Granfors

dramatema. Eleverna har, med hjälp av Lotta Ventus, skrivit dramatan utgående från temat Norden. Projektet avslutades med en föräldrakväll där elevernas dramaprojekt spelades upp.

Bibliotekarier runtom i Österbotten har ordnat massbokprat på distans både under höst- och vårterminen. Under läsåret har flera klasser också besökt Vasa stadsbibliotek för att ta del av Bokprat på plats i biblioteket tillsammans med bibliotekspedagogen. Besöken och boktipsen har uppskattats av eleverna.

Skolan fick besök från Kuula Institutet under våren och eleverna bjöds på blåskonsert. Under musiklektionerna fick flera klasser prova på att spela blåsinstrument, klarinett och saxofon under ledning av Pertti Ahonen från Kuula institutet.

Några klasser har också höjt pulsen och deltagit i Finlands Svenska Idrotts motionsdag, Drömmarnas motionsdag - Ut och spring! Målet med evenemanget är att eleverna i klassen under tillfället tillsammans ska springa så långt som möjligt.

Skolans läsmaskot Sagis. Den läsutmaning som ordnades under höstterminen vanns av elever i klass 3-4EN. Foto: Mathias Granfors

Bokprat i Vasa Stadsbibliotek. Foto: Mathias Granfors

Åk 3 fick testa på klättring vid Wasa
Up. Foto: Mathias Granfors

Som en del av skolans 50-årsfirande har ingått teman i skolrestaurangen med tidsenliga menyer. Eleverna klädde sig bl.a. i 80-tals tema.
Foto: Mathias Granfors

UPPFÖLJARNA ÅK 5–6

Inom årskursen 5–6 arbetar sex lärare och 127 elever. Klasserna är 5a med läraren Minna Rimpilä, 5-6b med Henrik Friberg, 5c med Inci Rotkirch, 6a med Pia Valkeakari, 6c med Jan Alin samt 5-6En med Linda Norrgrann. I enheten undervisar även speciallärare Jenny Norrgård och Kaj-Ove Ahlmark.

I enheten 5–6 är målet att jobba med en skolatmosfär som är öppen, positiv och uppmuntrande utan att banta på vare sig krav eller struktur. Undervisningen ska bibehålla och stärka elevernas basfärdigheter samt väcka nyfikenhet för kunskap och inläring.

Gemensamma aktiviteter under läsåret

Som inledning på läsåret samlades alla enhetens klasser i Metviksparken för gruppaktiviteter i blandade grupper. En trevlig förmiddag i lekens tecken för att lära känna varandra och stärka sammanhållningen inom enheten.

Att väcka läsintresse, uppmuntra till goda läsvanor och upprätthålla läskonditionen var syftet med Övis läsutmaning som gick av stapeln i augusti. Eleverna i åk 5-6 läste tillsam-

mans 17 230 minuter under en skolvecka och klasserna tävlade om ett vandringspris. Var och en läste på egen nivå och i egen takt men den gemensamma nämnaren var att ju mer vi läste desto bättre läsflyt, ordförråd och läskondition fick vi, och det är viktiga färdigheter.

Varje år under julfesten anordnas ett stämningsfullt Luciatåg på skolan av klasserna 5–6.

Lucia är ett tillfälle då hela skolan samlas för att njuta av stämningen och programmet är ett fint sätt att skapa stämning och samhörighet. Hela enheten engageras i förberedelserna och förväntningarna på Lucia är alltid höga. Lucia väljs baserat på elevernas eget intresse och en lottdragning avgör vem som får äran att lysa upp skolan. I år föll lyckan på Elsa Norrgrann från klass 6c.

På Vändagen, den 14.2, samlades alla klasser i årskurserna 5 och 6 för gemensam skrinning i ishallen. Tillfället inleddes med "rosettskrinning" till musik och avslutades med lekar och spel. Under dagen umgås en-

Foto: Jan Alin

hetens alla elever under lekfull samvaro, knyter nya vänskapsband och stärker gamla.

En fin utedag ordnades på Öjberget. Endast glada miner påträffades i spåret och backen och eleverna njöt av den fria samvaron.

Företagsbyn besöktes av alla elever i årskurserna 5 och 6 under två dagar i mars. Det var kulmen på långa förberedelser där vi lärt oss om företagande, ekonomi och hur man fungerar i en arbetsgemenskap. Under dagen i Företagsbyn fick varje elev sköta sitt eget yrke och utföra riktiga sysslor, som att tömma papperskorgar, sälja elmotorer, skriva nyheter och skicka och betala fakturor. Dagen i Företagsbyn var en annorlunda och givande dag som eleverna minns länge efteråt.

Under april gavs alla elever i åk 3–6 möjlighet att se föreställningen Buster Keaton på månens baksida på Wasa Teater. Några klasser från enheten tog del av föreställningen tidigare som provpublik. Eleverna uppskattade teaterbesöket.

Stafettkarnevalen gick av stapeln i Helsingfors 23–24.5. En del av eleverna i årskurs 5 och 6 deltog i tävlingarna. Intresset för att få delta

Elever i åk 5-6 får testa på att jobba i Företagsbyn.
Foto: Linda Norrgrann

Foto: Linda Norrgrann

var stort bland eleverna och uttagningar genom tidtagning avgjorde vilka elever som hade möjlighet att delta i år.

Vartannat år får alla elever i årskurserna 5 och 6 uppleva dansens tjusning genom att delta i dansgalan. Dansgalan ordnas i slutet av maj. Varje klass har övat sammanlagt tre lektioner under ledning av Pia Valkeakari och Sonja Deniel. Eleverna har fått lära sig att dansa vals, foxtrot och bugg. På självaste dansgalan dansade eleverna sig svettiga i takt med levande musik. Musiken stod vår musiklärare Johnny Sandsten för. Klasslärarna hade på förhand sett ut dansparen och det var spännande tider innan dessa par kungjordes. I pausen drack vi saft och åt kex. Eleverna var finklädde och dansade av hjärtans lust.

Lärarna i åk 5–6

ENGELSKA LINJEN

Läsårets gemensamma evenemang inom Engelska linjen inleddes traditionellt med "Walk in the Woods" runt Degerträsk tisdagen den 18.9. Dagen är ett exempel på hur enhetens elever samarbetar över klassgränserna. Andra samarbetsformer är till exempel. läsfadderverksamheten, Culture Days temadagar, Christmas Caroling och vårterminens temafest. Läsåret avslutas med en gemensam vårutfärd till världsarvet för elever och lärare i 1-6En.

Läsfadderverksamheten mellan åk 1-2 och 5-6 inleddes i augusti och klasserna har träffats på måndagar för att inleda veckan med gemenskap och läsning. Barnavårdsföreningen har genomfört "Vi i klassen" lektioner med 3-4En under vårterminen.

Höstens föräldramöte genomfördes 27.8 med gemensam samling i auditoriet för alla vårdnadshavare. I oktober bjöds eleverna och familjerna till ett Cultural Event, då våra

T-Learn studerande presenterade sina hemländer genom musik, dans, pyssel och video.

Culture Day, Japan. Foto: Linda Norrgrann

Engelska linjens elever hade gemensamma övningar i december för att öva julsånger inför Christmas Carols, som ordnades traditionenligt i Dragnäsbäck kyrka, tisdagen den 17.12.

Vårens temafest "Around the World" gick av stapeln torsdagen den 13 mars. De yngsta eleverna tog oss på en resa runt jorden i form av sånger. Trean-fyran hade "Show and Tell" och publiken fick ta del av haka-danser och synkroniserad simning. Eleverna i åk 5-6 framförde Jules Vernes "Jorden runt på 80 dagar". Den traditionella lärarfilmen avrundade programmet. Klassföräldrarna har tacknämligt organiserat tilltuggen till våra gemensamma tillställningar. Under läsåret har linjens gemensamma morgonsamlingar ordnats på måndagar i auditoriet.

Under läsåret skapades en infofilm om Engelskalinjen samt en infobroschyr som skickades till de närliggande förskolorna. Filmen finns att ses på skolans hemsida. Ett varmt tack till de vårdnadshavare som ställde upp vid filmningen och Andreas Sundstedt, som editrade filmen.

Forskningsprojektet Kalejdospråk i samarbete med FPV

Projektet har haft som mål att förbättra språkundervisningen för eleverna och att sprida goda arbetssätt, samtidigt som det är av yttersta vikt att få veta hur eleverna upplever språkundervisningen. Projektet leds och analyseras och sammanställs av språkdidaktiker vid FPV vid Åbo Akademi. Anna-Brita Slotte, Linda Norrgrann och Pia Valkeakari med elever har deltagit i Kalejdospråkarbetet.

Resultaten från fjolårets Kalejdospråkteman har bearbetats och delvis presenterats under Övis delar fortbildningen i februari 2025. Vårt sätt att jobba ämnesintegrerat och inom

språkundervisning överlag får spridning i svenskfinland.

Under Övis delar fortbildningen i februari 2025 presenterade Anna-Brita, Linda och Pia det arbete som utgör en del av forskningsprojektet Kalejdospråk. Kalejdospråkarbetet har fortsatt med fler deltagande lärare på vår skola detta läsår.

Engelskalinjens lärare detta läsår har varit Hillevi Honga-Oksanen, Anna-Brita Slotte och Linda Norrgrann.

Läsårsteamet med ledtrådar inför engelskalinjens fest. Foto: Linda Norrgrann

STAFETTKARNEVALEN

Stafettkarnevalen är Europas största skolidrottsevenemang som arrangeras årligen. I år ordnades karnevalen 23-24 maj på Olympiastadion i Helsingfors.

Knappt hundra elever deltog i de första träningarna och bland dem fick 49 elever möjligheten att delta. Ledordet för Stafettkarnevalen är gemenskap, inom skolan men även skolor emellan.

Stafettkarnevalen blev en lika lyckad tillställning som tidigare. I åk 1-6 deltog vi med två

lag i 8x50 stafetten för åk 3-4. Båda lagen kvalificerade sig till semifinal och ena laget löpte även final som resulterade i en silvermedalj.

Vi deltog även med tre lag i gatustafetten, två lag i 5 x 80 flickor, två lag i 5 x 80 pojkar och fyra lag i masstafetten. Även i dessa stafetter fick vi tre guld (masstafett, gatustafett och 5 x 80 pojkar) och ett silver (5 x 80 flickor) med hem i bussen.

Foto: Anna Wulff

Foto: Milja Ångerman

FREDANS

Foto: EBK

Under läsåret har konceptet Fredans startat. Under en rast på fredagar har två lärare, Inci Rotkirch och Sebastian Pelkkikangas, dansat med eleverna på skolgården. En repertoar av olika koreografier introducerades under höstterminen och dessa har eleverna så småningom lärt sig. Mellan lillajul och jul var te-

mat jullåtar och under våren Eurovisionstema och KAJ.

Syftet med denna verksamhet är att erbjuda mera rörelseaktiviteter under rasterna, sprida positiv stämning och öka samhörigheten bland elever och lärare.

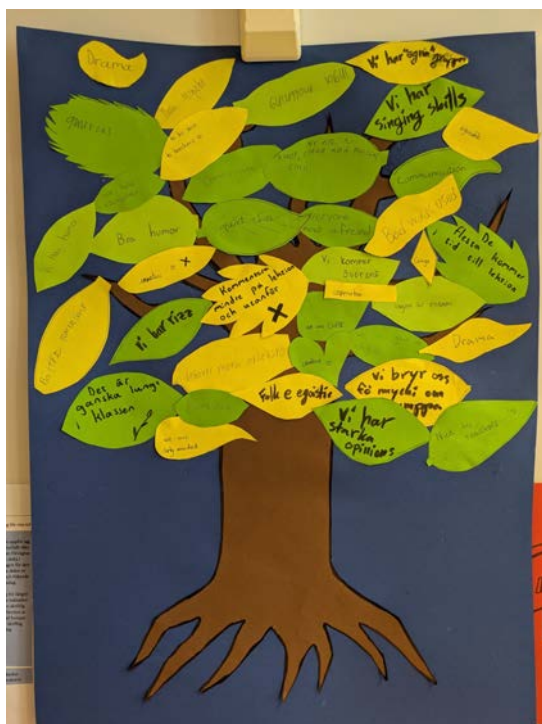
ÅK 7-9

KLASSFÖRESTÅNDARNA

Årskurs 7

I åk 7 har vi jobbat för att eleverna ska trivas och må bra i sin klass och lära känna varandra bättre. Under klasstimmarna har vi bland annat med hjälp av diskussioner, lekar och drama behandlat teman som tangerar välmående och gruppdynamik. Klasserna har även fått göra klassträd genom vilka de fått identifiera det positiva med den egna klassen och även mindre bra företeelser i gruppen som bör åtgärdas. En av klasserna har också specifikt fokuserat på förebyggande arbete mot rasism på några av klasstimmarna.

Klassträd skapat av 7c. Bild: Sofia Karlsson

I november bjöds klasserna i tur och ordning in till frukostworkshops hos Folkhälsan. Temat för dessa besök var samarbete och relationer och syftet med programmet var att stärka gemenskapen i klasserna. I en klass ville vi jobba mer med gruppdynamiken och fick därför ett extra besök av Folkhälsan då vi tog del av fler aktiviteter och diskussioner.

Eleverna i åk 7 har även under vintern erbjude

dits möjlighet att delta i Mieli Österbottens smågrupper där må bra -färdigheter i vardagen stått i fokus. Vi har också jobbat med rusmedelsförebyggande arbete under temat reklam och rusmedel och fått besök av PEPP, som är en del av Nykterhetsförbundet Hälsa och Trafik. Under året har även väneleverna besökt klasserna och ordnat olika uppskattade aktiviteter för sjuorna.

Årskurs 8

Alla åttondeklassister får möjlighet att uppleva två konstbesök inom ramarna av Konsttestarna. På våren blev det ett besök till Helsingfors för att avnjuta en symfonisk spelmusikkonsert i Kulturhuset och på våren fick vi se pjäsen Buster Keaton på månens baksida vid Wasa Teater. Till båda besöken har eleverna på förhand bekantat sig med de ska få uppleva och efteråt övat sig på att vara konstkritiker.

Inom Mielis projekt Värmående i vardagen fick de elever som ville delta i projektet Smågrupp som leddes av Mielis projektplanerare Michaela Sik och vår egen skolcoach Eva Dahlström. Eleverna fick under 6 klasstimmar möjlighet att träna på värmåendefärdigheter så som stresshantering, självempati, hur man fungerar tillsammans med andra, att planera sin framtid, att hantera sina tankar och känslor och helt enkelt få verktyg för att hantera utmanande situationer i sin vardag.

Innebandyturningen i december och vintersportsdagen innan sportlovet var uppskattade avbrott i skoldagen som medförde rörelseglädje på olika sätt.

Luciaprogrammet stod åttorna får detta läsår och de bjöd på ett stämningsfullt luciaprogram inför hela grundskolan och även för personalen på Academill. Flera timmars övning gav ett riktigt fint resultat och eleverna fick mycket beröm för ett välgenomfört program.

I januari fick eleverna besök av PEPP som jobbar rusmedelsförebyggande. Temat för år 8 var alkohol och lektionen bestod av både föreläsning och diskussion. Eleverna deltog

också lagvis i kvaltävlingen för den riksomfattande kampanjen i räddningsfärdigheter NouHätä. Tyvärr kvalade ingen av våra lag vidare till de regionala tävlingarna denna gång, men givande att delta och öva på att agera rätt vid olika situationer.

Eleverna i åk 8 har också haft besök av Pelitukis projekt "Välmående barn och familjer i en digitaliserad vardag" som höll workshopen "Städa, spela eller öva till prov?"

Klasstimmarna har också använts till att fylla i olika enkäter för olika projekt. I åk 8 har eleverna på både hösten och våren deltagit i Samsyns undersökning vars övergripande syfte är att bland elever i Vasa och Korsholm ta reda på vilka faktorer som påverkar deras välbefinnande. Inom projektet undersöks också matematiksvårigheter och en läs-och skrivscreening genomförs. Institutet för hälsa och välfärd samlar vartannat år in data om barns och ungas upplevda hälsa, välbefinnande, levnadsvanor, skolgång och studier. Undersökningen Hälsa i skolan genomfördes i april.

Årskurs 9

Under läsåret har eleverna i åk 9 fått flera chanser att umgås med varandra över klassgränserna. Skolåret inleddes med friluftsdag vid Metviken där eleverna fick umgås under friare former. Eleverna spelade exempelvis volleyboll och kubb.

I oktober for vi på en dagsresa till Vanda och vetenskapscentret Heureka. Eleverna deltog i workshopen Sanslöst smarttrafik som gick ut på att programmera Micro:bit-bilar till att röra sig självständigt. Bilarna behövde följa sitt eget körfält - utan att åka ut och utan att krocka med varandra, samt följa ljusstyrning. Säkerhetsfrågor togs också upp med hjälp av praktiska exempel. Förutom workshopen hade vi också tid att ta del av all annan utställning som finns vid Heureka.

I december bjöd stadsdirektör Tomas Häyry med fru in niorna på självständighetsmottagning i Vasa stadshus. Ilmari Telaranta höll

Elever i årskurs 9 lär sig programmera bilar vid Heureka. Foto: Carina Forsdahl

elevernas tal på svenska och förutom tal fanns mingel och dans på programmet. Det blev en trevlig och högtidlig fest!

Vårterminens höjdpunkter var friluftsdagen och vårbalen. Friluftsdagen ordnades fredagen innan sportlovet och dagen spenderades på Öjberget. Eleverna fick välja mellan promenad, pulkaåkning och slalom.

Tisdagen den sjätte maj var det dags för den årligt återkommande vårbalen i Academill. Foajén hade pyntats vackert och feststämningen var på topp. Eleverna och de inbjudna gästerna var finklädde och glada. Vi bjöds på god mat, allsång och underhållande program.

Finklädde elever på självständighetsmottagningen i stadshusets festsal. Foto: Carina Forsdahl

Luciarapp och sång av åk 8. Foto: EBK

VÅRBAL

Vårbal – Röda mattan

Årets vårbal ordnades av eleverna i årskurs 9 i Academills Fojé 6.5.2025. Temat för festen var Röda mattan. Det är alltid en lika fin välorganiserad vårbal som eleverna själva arrangerar som en avslutning på tiden i grundskolan. Eleverna håller tal, uppträder med musik och program. Middagen är fint framdukad i temats stil, liksom också dekorationerna. Till traditionen hör också klassföreståndarnas programpunkt. I år var den inspirerad av KAJ.

Skolans lärare och personal är inbjudna till balen och det är imponerande och en lyx att som vuxen få sätta sig ner på en fest och bara njuta av det eleverna förberett och med bravur verkställer. Att utse årets kung och drottning och andra titlar hör vårbalen till. Likaså är fotografering en viktig del för att få minnesbilder sparade.

Eleverna i årskurs 8 har möjlighet att fungera som servitörer och får på det sättet inspiration inför sin egen vårbal inkommande läsår.

”Vi vill lyckönska er inför framtiden. Under de här tre åren har ni utvecklats som individer och ni har lärt er många nya saker. Nu när ni tar steget vidare till nya utmaningar kan det kännas både spännande och lite sorgligt. Det är inte alltid lätt att släppa det som varit, men samtidigt öppnar sig många nya dörrar och vägar för er. Ni har redan visat att ni har modet att ta er an nya saker, att samarbeta och att växa i er egen takt. Fortsätt att tro på er själva och ta vara på alla de möjligheter som kommer i er väg.”

Klassföreståndare Kirsi Asplin, Carina Forsdahl och Hannah Kongari

Gruppbild på åk 9 på trappan till Academill. Foto: Bernt Klockars

VÄNELEVERNA

Skolans vänelever har ett viktigt uppdrag i att välkomna nya elever, få dem att känna sig trygga, komma överens med alla samt att bygga upp en gemenskap i skolan. Väneleverna har välkomnat de nya sjuorna under första skoldagen. Då ordnade väneleverna lekar för de nya eleverna så att alla ska lära känna varandra bättre. I augusti utlystes även skolfreden, vilket väneleverna gjorde på flera olika språk. Under rasterna har väneleverna spelat spel och umgåtts med åk 7. Inför julfirandet bakade väneleverna pepparkakor tillsammans med intresserade sjuor.

Ett omtyckt inslag under klasstimmarna har varit att väneleverna har lekt Kurragömma med alla sjuor. I februari var det dags för vändagen och då skrev väneleverna fina hälsningar till alla elever och lärare. Dessa hälsningar sattes på skåp och dörrar överallt i skolan. Även en Kahoot med vändagstema sammanställdes till morgonsamlingarna för alla årskurser. Tillsammans med elevkåren ordnades ett Vändagsdisco för åk 7-9. Skolåret avslutades med en gemensam middag för alla väneleverna.

Foto: Eva Dahlström

Väneleverna och skolcoachen Eva ordnade pepparkaksbak inför jul. Foto: Eva Dahlström

KOMPETENSVECKAN – EN MÅNGVETENSKAPLIG VECKA

Skolans arbete med helhetsskapande undervisning och mångvetenskapliga lärområden har utvecklats till ett fungerande koncept för årskurserna 7–9 – Kompetensveckan. Tack vare ett målmedvetet utvecklingsarbete har veckan vuxit till en uppskattad del av läsåret, både vad gäller innehållet och avslutningen – en mässa i gymnastiksalen där eleverna presenterar sina projekt.

Kompetensveckan bygger på starkt engagemang från skolans personal och ett nära samarbete med lärarstuderande från Fakulteten för pedagogik och välfärd vid Åbo Akademi. Elevdemokrati har alltid varit en central del i veckan, och genom åren har vi lärt oss hur vi kan stärka elevernas delaktighet. Därför är det också viktigt att även lärarstuderande ges möjlighet att påverka och bidra.

Planeringen inför veckan började redan i höstas i samband med elevernas dagsverkesdag.

Eleverna i i gruppen VÖSaid hade besök från Frivilliga brandkåren och lärde sig bland annat rökdykning. Foto: EBK

Kompetensveckan genomfördes i april och inleddes med en gemensam kick-off. Under veckan har elever, personal, lärare och lärarstuderande arbetat tillsammans i årskursövergripande grupper kring valbara teman. Årets teman var: *Bli din egen PT, Detektiverna, Spelutveckling, Performance, VÖSaid, Friluftsliv, Hejarklacken, Shark Tank, Freundshaft och Summan av kardemumman.*

För den som vill veta mer om projekten som genomförts rekommenderas ett besök på skolans Instagramkonto: [vos79.kompetens](#).

Elever i Temagruppen Summan av kardemumman sålde bakverken de gjort till förmån för projekt Liv. Foto: EBK

Under vernissagen kunde man testa på både digitalt utvecklade spel och brädspel som eleverna utvecklade under veckan i gruppen Spelutveckling. Foto: EBK

Under veckan har eleverna särskilt utvecklat de sju kompetenser som lyfts fram i läroplanen och arbetat med målen i Agenda 2030. Ett viktigt mål är också att arbeta enligt principerna i EU:s projekt *Open School*, där skolan öppnar sig mot samhället. Det innebär att eleverna aktivt söker samverkan med aktörer utanför skolan, vilket bidrar till ökad motivation och verklighetsförankring i undervisningen.

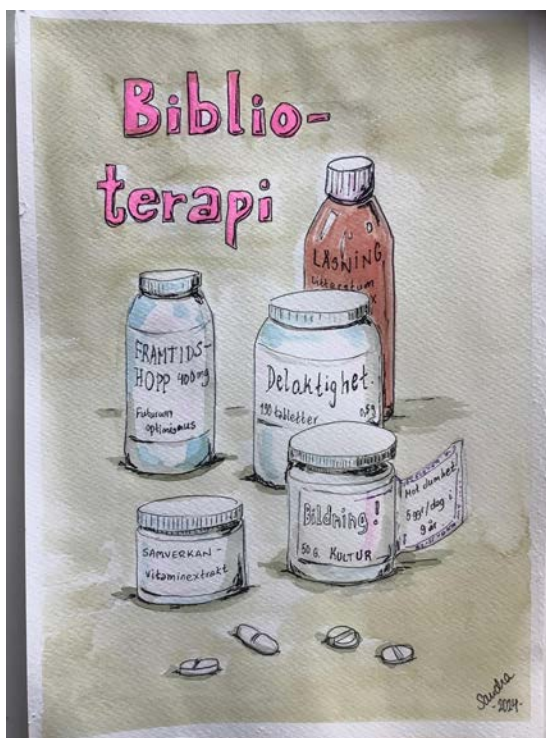
Kompetensveckan avslutades med vernissage för alla elever och inbjudna elever och personal från åk. 1–6. Då hade man möjlighet att se pjäsen *Golan* som gruppen *Performance* presenterade. (EBK) Gruppen hade under veckan samarbete med drama- pedagog Carla Fri.

ÄMNESVIS VERKSAMHET

Svenska och litteratur

Ämnet svenska och litteratur presenterade i höstas för kollegiet sin vision för läsåret i form av en akvarell föreställande symboliska pillerburkar. Med bilden av medicinerna Framtidshopp, Delaktighet, Läsning och Bildning syftar vi på den läkande kraft som finns i modersmålsämnet och skolans dagliga arbete. Kunskap bör konsumeras som ett slags vaccin mot inskränkthet och demokratisk passivitet, och en helande och vänlig kraft för individen finns alltid i läsningen, eftersom du aldrig är helt ensam med en bok i din hand.

Svenska och litteratur 2024–2025. Foto: Sandra Bernas

Under läsåret har vi i svenska och litteratur synliggjort Vasa övningsskolas läsårstema "Skola för delaktighet och samverkan" genom att i lärmiljön låta kunskapsinhämtningen och färdighetsträningen vara en tydligt social aktivitet där alla medvetandegörs om vilken viktig roll alla spelar för slutresultatet. En uppmuntlande handledning har fortsatt att vara en ledstjärna i arbetet med elevernas texter, då vi

kontinuerligt reflekterar kring skrivfärdigheter och skrivutveckling i ämnet.

I enlighet med detta initierade ämnesgruppen under hösten ett möte med skolans språklärare för att diskutera våra olika skrivuppgifter, skrivmetoder, vår skrivhandledning samt begreppsapparaten vi använder i våra respektive ämnen. Även diskussioner kring hur progressionen för eleverna på stadiet 7–9 ser ut fördes under mötet, både vad gäller skrivpedagogik och utförandet av muntliga presentationer. Vi var överens om att diskussioner som dessa bör föras kontinuerligt för elevernas bästa.

Självvärderingar har konkretiserats i undervisningsgruppernas arbete med portföljmetodiken, som vi i alla årskurser har arbetat medvetet med hela läsåret. Eleverna har samlat allt arbetsmaterial i arbetsmappar. Vid läsårets slut har materialet i arbetsmappen sedan omarbetats till portföljer, då sekvenser utvärderats och egna arbeten har renskrivits och utvärderats. I samband med portföljarbetet har eleverna dessutom kontinuerligt loggat i loggböcker. Eleven funderar då bland annat på sitt arbete och beskriver vad de lärt sig på lektionerna och i de olika sekvenserna.

Elever i årskurs 9 har deltagit i Österbottens försvarsgilles årligt återkommande skrivtävling. Årskurs 7 har i maj deltagit i novellskrivtävlingen Vad händer? arrangerad av Svenska modersmålslärarföreningen Smlf r.f och Lisi Wahls stiftelse. Tävlingen riktar sig till finlandssvenska elever i 7–9 och är i skrivande stund inte avgjord. Årets tema är "gemenskap".

Författaren Ellen Strömberg besökte Vasa övningsskola i maj och alla elever i årskurs 7 lyssnade uppmärksamt när hon berättade om sitt skrivande och vad författarskapet blivit för henne.

Ett litteraturprojekt som delvis är digitalt, och som öppnar nya textvärldar, är projektet Lästambassadörerna som är ett samarbete mellan klasslärare Sebastian Pelkkikangas på Vasa övningsskola f-6 och modersmålslärare

Sandra Bernas. Elever i årskurs 3b och 4b har träffat eleverna i 8b och samtalat om läserfarenheter, läst kapitelböcker och skapat presentationstexter tillsammans. Målet är att ge ökad inspiration och uppmuntran till ett framtida, hållbart läsande.

Vi är glada för det bokpaket vi i höstas erhö

från Läsrörelsen och Lisi Wahls stiftelse. De skönlitterära verken kommer under kommande läsår att komma till upprepad användning i vårt klassrum.

Våra lärare i svenska och litteratur Hannah och Sandra inspirerar blivande sjuor. Foto: EBK

Språkgruppen (finska, engelska, tyska, franska)

Läsårstemat "en skola för delaktighet och samverkan" har bildat stommen för vårt arbete där vi fokuserat på interaktion, kommunikativa färdigheter och samarbete men även skrivning. I viss mån har eleverna getts möjlighet att påverka teman och innehåll exempelvis vid presentationer. Vi har strävat till att skapa en trygg och harmonisk lärmiljö, uppmuntrat individer att hitta för sig fungerande lärstrategier och realism i tidsanvändningen. Vi har velat ge tid för diskussion och reflektion på målspråken.

Finska

I den modersmålsinriktade finskundervisningen har vi satsat på ämnesövergripande samarbete och även på att väcka intresse för läsning. Detta är ett utmärkt sätt att utveckla de tvåspråkiga elevernas kunskaper i finska inom olika ämnes- och kunskapsområden och även förbättra läsuthålligheten. Eleverna har fått utveckla kommunikativa färdigheter och förmågan att läsa, tolka och producera olika texttyper, genrer och multimodala texter. Inom ämnesövergripande undervisning kan man också beakta och stödja de mofi-elever som har en starkare finska än svenska genom ett språkmedvetet angreppssätt.

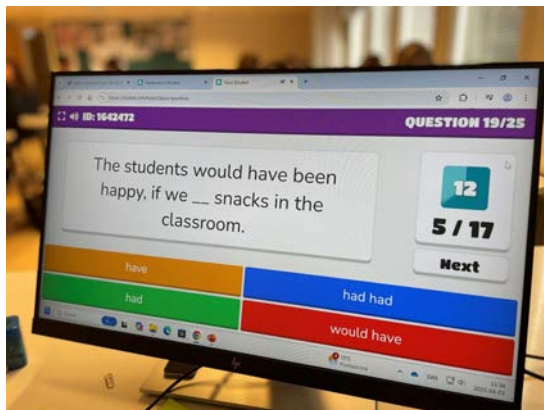
I A-finskan har vi även i år haft samarbete med Jyväskylän normaalikoulu i form av eklasstandem i åk 9. Samarbetet har skett virtuellt via Zoom där eleverna fört videosamtal med sin tandempartner samtidigt som de diskuterat och löst uppgifter, turvis på svenska och turvis på finska.

Engelska

I A-engelskan har olika temaområden och olika delar av den engelskspråkiga världen genomsyrat undervisningen. I årskurs 7 har vi utgått ifrån det som är nära eleven: hus och hem, skolvardag och skolsystem samt resor. Kulturfokus i årskurs sju har varit USA. I årskurs 8 har vi lärt oss mer Storbritannien och Irland samt temaområden som mode, väder och jobb. Eleverna i årskurs 9 har lärt sig mer om Samväldet och länder som Australien, Nya Zeeland, Kanada och Sydafrika. Dessutom har vi behandlat teman som miljö, sociala medier och globalisering.

Fokus har legat på mångsidig språkinläring där både ett korrekt språk och muntliga språkfärdigheter betonats. Eleverna har fått öva och visa sina växande språkkunskaper bland annat via diskussioner, debatter, presentationer, projekt och texter.

I samband med både presentationer och egna texter har vi jobbat modellerande så att eleverna fått se exempel på goda prestationer

Digitala och analoga aktiviteter på engelskalektioner. Foto: Jennica Haga

och kunnat använda dessa som stöd för det egna arbetet. I årskurs 9 har en klass deltagit i Åbo Akademis forskningsprojekt Kalejdo-Språk där lärare, forskare och elever samverkat för att bidra till att hitta goda modeller för språkundervisning.

Tillvalsspråk i 7–9: tyska och franska

I tyskan och franskan har vi satsat på att hinna använda målspråket så mycket som möjligt under timmarna. I franskan har vi exempelvis satsat på att lära oss ett tjugotal viktiga fraser för att överleva i ett franskspråkigt land, och att faktiskt kunna dem! "Pardon madame, où sont les toilettes?". Målspråket har också testats på riktigt när de fått besök av studerande och lärare från Bremen och Salon-de-Provence som deltagit i utbyte med gymnasiet. På det sättet har undervisningen även varit stadieöverskridande. I år har åk 8 och 9 i tyska inlett ett Erasmus +-projekt med Gymnasium an der Heinenwies i Idar-Oberstein. Den tyska elevgruppen besöker Vasa i maj och några elever med tyska eller franska som tillval får besöka Tyskland i höst.

Före julen hade tyskan och franskan i åk 8 gemensamt julmys där eleverna lärde sig ett nytt språk av varandra. Vi dekorerade pepparkakshus med tyska och franska dekorationer.

Under våren deltog tyskagruppen i åk 9 i KalejdoSPRÅK-forskningsprojektet som pågår vid Åbo Akademi. I samband med projektet planerade gruppen egna resor och testade på

textbehandling ur en ny synvinkel. Franska-gruppen deltog i forskningsprojektet i samband med övning av café- och restaurangvokabulär. Som en del av detta besökte vi café Othello på Brändö som drivs av en fransman.

Vi fick beställa från franska menyer, på franska! Både tyska och franskgруппerna har även fått filma sina egna väderleksrapporter på målspråket. Grupperna har fått besök av tyska- och franskgруппerna från gymnasiet och hört om deras språkresor till Paris och Berlin. De sista veckorna i maj hade vi picknick i fransk-tysk stil. Miam-miam! Sehr lecker!

Rundvandring på franska i Othellos kök. Foto: Moa Kola

Matematik

Det viktigaste fokusområdet inom matematikundervisningen i år har varit utveckling av elevernas grundläggande matematikkunskaper samt arbetsrutiner. Detta har varit speciellt viktigt i årskurs 7 där vi jobbat mycket med övergången från årskurs 6. Dessutom har vi erbjudit eleverna möjligheter att tillämpa sina färdigheter och utmana sin problemlösningsförmåga med avancerade uppgifter. Målsättningen i matematikundervisningen har varit att ge eleverna en så god grund för fortsatta studier som möjligt.

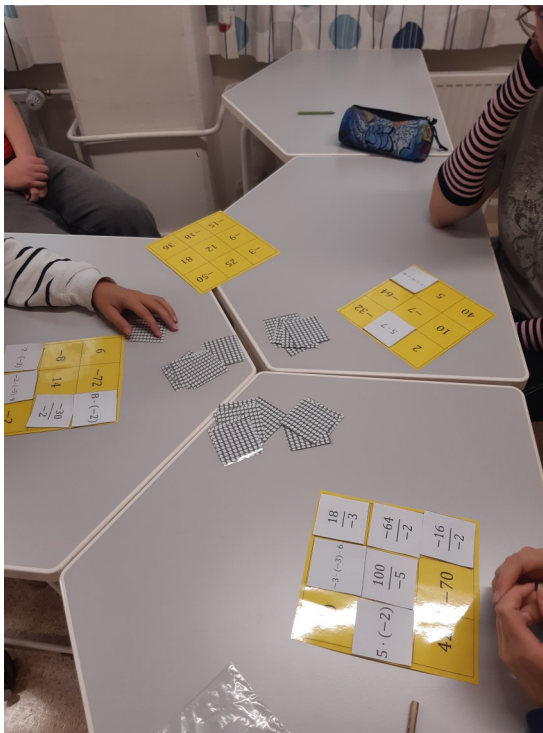
I år har vi tagit i bruk den nya läroboksserien Infinit. Den har genomgående använts i årskurs 7 och delvis i årskurs 8. I årskurs 8 och 9 har vi främst använt serien Kubik och även kompletterat med uppgifter från bl.a. Tangent och Nya Pi. Dessutom har några grupper regelbundet använt den digitala lärplattformen ViLLE.

De senaste åren har vi blandat om våra undervisningsgrupper i åk 9 under årets två sista perioder för att kunna erbjuda eleverna undervisning anpassad för deras framtidsplaner och intresse för matematik. Den nya gruppindelningen bygger på elevernas önskemål. En av grupperna har ett högre tempo med mer fördjupning, medan de två andra fokuserar på de mest centrala delarna av grundskolans matematik.

Vi har aktivt använt oss av laborativa uppgifter och olika spel i undervisningen. En återkommande inspirationskälla till varierande aktiviteter är Nina Aspegrens blogg Räkna med mig. I årskurs 7 har vi testat några nya spel och undersökt geometriska egenskaper i praktiken. Eleverna i årskurs 9 har bland annat gjort en egen statistisk undersökning. Eleverna i årskurs 8 har klassvis deltagit i tävlingen MatCup och engagerat försökt lösa problemen i de inledande omgångarna.

Nya läromedel kompletterar de gamla. Foto: Pontus Särs

Elever i årskurs 7 övar på negativa tal med hjälp av ett spel. Foto: Sofia Karlsson

Blivande sjuor och vårdnadshavare bekantar sig med naturvetenskapliga ämnen matematik, fysik och kemi. Foto: EBK

Biologi och geografi

Under det gångna läsåret har vi arbetat mot det gemensamma övergripande temat "En skola för delaktighet och samverkan". Genom att fokusera på dessa principer har vi eftersträvat en lärmiljö där varje elev känner sig delaktig, respekterad och uppmuntrad att bidra till gemenskapen. I klassrummet har vi försökt främja samarbete, grupparbeten och diskussioner som en central del av lärandet. När eleverna bereds möjlighet att arbeta tillsammans gynnas inte bara deras kunskaper i ämnet utan också förmågan att samarbeta, kommunicera och gemensamt lösa problem.

Eleverna har fått utföra öppna undersökningar genom att forska om teman som anknyter till det egna intresset. Inom geografin har eleverna forskat om tätt befolkade kustområden och bekantat sig med fenomen och formationer kopplade till vattenerosion. I biologi har forskningsarbetena i åk 7 bland annat fokuserat på dinosaurier och hur tillväxtfaktorer påverkar grodd och tillväxt av vitlök eller

ärta. I åk 8 har eleverna forskat om finländska däggdjur. Dessutom har eleverna fått jobba praktiskt under lektionerna genom att dissekera fiskar och olika organ, studera ögats uppbyggnad och funktion. Vi har även, i mån av möjlighet, försökt prioritera uteundervisning och olika former av upplevelser i närmiljön.

Under läsåret har eleverna också bekantat sig med olika digitala verktyg och material, t. ex. interaktiva simuleringar av mutationer och naturligt urval. Eija och Jouko Lehmuskallios projekt "Naturgate" var också i flitig användning under höstterminen när eleverna i åk 8 arbetade med identifiering av organismer och färdigställde sina digitala herbarier. Inom geografin har vi bekantat oss med karttjänster och satellitbildprogram för att förtydliga och bättre förstå konsekvenserna av klimatförändringen samt använt oss av bildanalys för att illustrera begreppet geomedia. Dataprogrammen visar hur geografisk information kan tillämpas och användas både inom studi-

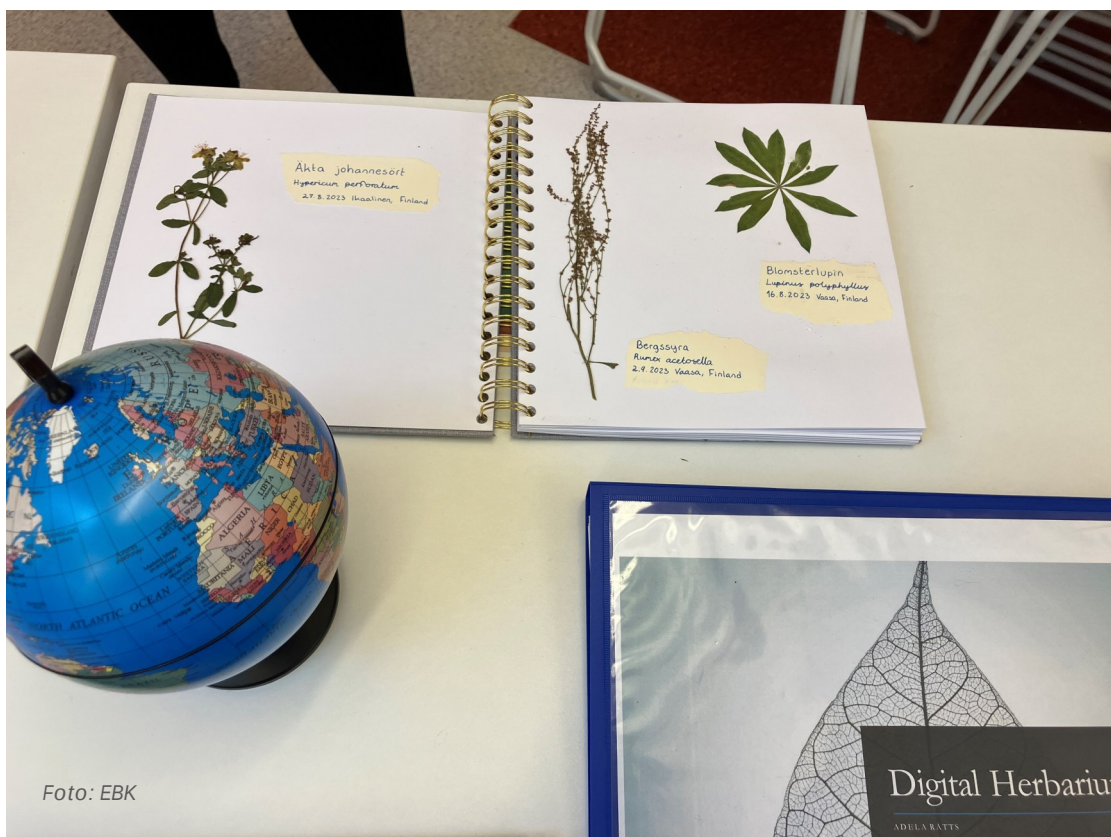

Foto: EBK

erna och i det vardagliga livet.

Under den österbottniska fortbildningsdagen "Vi lär i lag" deltog undervisande lärare i workshopen "Hur bildas berggrunden?" som ordnades av Skolresurs i samarbete med LUMA-center Österbotten. Fortbildningen fokuserade på väletablerade geologiska fenomen så som bergarternas bildningssätt, men lyfte även upp nyare rön kring antropogen påverkan på planeten. Undervisande lärare har även deltagit i workshoppar kopplade till rymdaktiviteter för elever i åk 7-9 samt aktiviteter kopplade till konceptet "Skolträdgård". Fortbildningen gav bland annat verktyg för att utveckla en elevaktiv undervisning. Möjligheten att träffas, diskutera och få ta del av aktuell forskning och information uppskattades av deltagarna i samtliga fortbildningar!

Inom såväl biologi som geografi jobbar vi med förståelse för den hållbara utvecklingens komplexitet. Skolans status som Unesco-skola har poängterats i undervisningen, liksom flera av Agenda 2030 målsättningarna.

unesco

**Member of
the Associated Schools
Network**

Bland annat rent vatten, biodiversitet, energi, hållbarhet samt bekämpning av klimatförändringen är temaområden som särskilt stått i fokus under läsåret. Vi har behandlat eutrofieringen av Östersjön, mikroplaster i våra vattendrag samt olika typer av miljögifter som rinner ut i vattnet och anrikas i organismerna. Till följd av den pågående klimatförändringen

diskuterar vi i undervisningen också kring fenomen som marina värmeböljor, förändrade vädermönster samt försurningen av våra hav. Den pågående skövlingen av planetens ännu orörda ekosystem är likaså något som ständigt lyfts fram. Vi hoppas på så vis kunna öka kunskapen om dessa fenomen bland eleverna och framför allt om möjliga konsekvenser. Vår förhoppning är att våra elever i framtiden skall ha såväl mångsidig, tvärvetenskaplig kunskap som de rätta argumenten för att agera och gemensamt verka för en ekologiskt hållbar framtid.

Fysik och kemi

Eleverna har i åk 7 fått lära sig om grön kemi och en hållbar hantering av kemikalier och avfall. Betydelsen av ansvaret för vår omgivning betonas. Detta perspektiv har fortsatt i årskurserna 8 och 9 då vi också har tagit upp om t.ex. klimatförändringen.

Under läsåret i fysik har vi utforskat olika fenomen, undersökt deras orsaker och förklarat dem med hjälp av fysikens begrepp. Beroende på årskurs har vi bland annat tittat på hur is smälter vid olika yttre förhållanden, hur trafikanter vid vår skola håller sig inom tillåtna hastighetsbegränsningar och hur vi kan producera och påverka mängden elenergi vi använder i vår vardag.

Laborationer, både styrda och öppna, samt demonstrationer har varit en viktig del av undervisningen. Eleverna har då fått möjlighet att ställa upp hypoteser, undersöka och testa olika fenomen genom praktiska övningar. Dessa erfarenheter hjälper dem att ut-

veckla sin förmåga att anteckna noggrant och analysera sina resultat.

Undervisningen är upplagd så att det finns en progression i hur eleverna dokumenterar sina experiment. I årskurs 7 skriver de ner sina observationer i häften, medan elever i årskurs 8 och 9 lämnar in sina laborationsrapporter digitalt via plattformen ItsLearning.

Genom att bygga inläringen på förståelse strävar vi till att motivera eleverna och ge dem insikter och en god grund för framtiden.

På hösten ordnades tävlingen 7-kampen av TekNatur. Alla tre klasser i årskurs 7 deltog genom att svara på frågor om teknik och naturvetenskap. I november ordnades också de Finlandsvenska fysik- och kemidagarna, där två av lärarna fick möjlighet att höra om ny forskning och nätverka med andra fysik- och kemilärare.

Fysikexperiment i åk 7-9. Elevernas forskning kring när is smälter snabbast och varför. Foto: Anne-Marie Kronholm

Elever i åk 7 använder olika separeringsmetoder i en kemilaboration. Foto: Carina Forsdahl

Religion och livsåskådningskunskap

Eleverna i årskurserna 7-9 bestämmer tillsammans med läraren antalet prov, deras omfång och typ (traditionella prov, flervalsprov, digitala prov, materialbaserade prov, hemmaprov) samt antalet och karaktären av inlämningsuppgifter (filmanalys, etisk essä) och grupp- och pararbeten (presentera en biblisk eller kyrkohistorisk person, tidsepok, religiös eller kulturell minoritet, ett etiskt dilemma etc.) som gäller under läsåret. Elever med annat modersmål än svenska har haft möjlighet att få stöd i form av förenklade sammanfattningar av stoffet vid behov.

De årskursvisa betoningarna har varit följande:

Årskurs 7: Religiositet och irreligiositet, världsreligionerna. Livsåskådnings eleverna har helt varit integrerade i klassens religionsundervisning eftersom stoffet ingår både i religion och livsåskådningskunskap.

Årskurs 8: Religion och kultur i Europa och i Finland. Under läsåret 2024–2025 studerade livsåskådnings eleverna i egen grupp med 6 elever. De har använt läromedlet Unik 1.

Årskurs 9: Etik och moral. Bibelns inflytande på det finländska samhället. Centrala bibliska personer. I början av läsåret var ingen anmäld till livsåskådningskunskap men om det senare skulle ha dykt upp ett behov för livsåskådnings skulle det ha skett integrerat i klassens religionsundervisning med hjälp av egna uppgifter och självstudier. Det blev aldrig aktuellt.

Inom åk 1-6 ha det funnits flera livsåskådningsgrupper - en grupp livsåskådnings elever i åk 1, en i åk 2, en i åk 3-4 och en i åk 5-6. Därtill finns det livsåskådnings elever som är integrerade i sina klassers religionsundervisning med delvis egna uppgifter. Åk 1 livsåskådningsgruppen har haft ett givande samarbete och gemensamma mindre projekt med 1-2b t.ex. kring FN, barnens rättigheter och Rocka sockorna -dagen.

Under fortbildningsdagen den 8. februari höll lektorn i religion Anna Norrback två workshops om visioner kring undervisningen av åskådningsämnen och deras framtid i grundskolan.

Påskrummet (i auditoriet) har igen kunnat besökas av grupper från olika årskurser. Rummet har fungerat som inspirationskälla för lärarstuderande.

Hälsokunskap

Läsårstemat "En skola för delaktighet och samverkan" har vi jobbat med i hälsokunskap bland annat på följande sätt. Eleverna har varit delaktiga i val av bedömningssätt, genom anonym röstning har eleverna möjlighet att påverka om vi håller flera förhör eller ett par prov under läsåret med undervisningsgruppen. På detta sätt beslutas det demokratiskt hur vi kommer att jobba under läsåret. Under lärandetillfällena har de även möjlighet att välja olika alternativ t.ex. olika sätt att utföra uppgifter (skriftligt, spela in video) enligt det som passar dem bäst. Samarbete är också en viktig aspekt under lektionerna i hälsokunskap, där vi diskuterar och jobbar i olika konstellationer samt övar på att eleverna ska våga uttrycka sig i mindre och större grupper.

Lärportalen itslearning har använts flitigt som materialbank i hela åk 7–9, där laddas allt material upp som behandlas under lektionerna. Itslearning används också för att lämna in inlämningsuppgifter och läxor.

Under lektionerna i hälsokunskap har det varit mera regel än undantag att vi har rörelseinslag för att motverka stillasittande. Det har tagit sig i uttryck bland annat genom påstående övningar med olika rörelser eller att vi följer rörelserna till en video. Pausen från stillasittandet ger eleverna mera energi för att orka fokusera och höjer humöret för många.

Regnbågsallians Svenskfinland rf höll workshoppar till åk 9 under läsåret i samband med

Teater Taimines föreställning True Love Sucks 2.0, teman som behandlades var identitet, sex och kärlek. Årskurs 9 fick även i slutet av sin grundskoletid ta del av en temadag kring livräddning, som Vasa centralsjukhus arrangerade.

Under vårterminen höll åtta studerande från Åbo Akademi hela eller delar av sin praktik inom hälsokunskap under sin avslutande

praktik. Studerande har bidragit med många intressanta lektioner och givande samtal i för- och efterhandledning.

Årskurs 9 har fått möjligheten att under biträdande överläkare på Centralsjukhusets intensivvårdsavdelning Rami Hautamäkis ledning lära sig lung- och hjärträddning. Foto: EBK

Historia

Under året har vi i ämnet historia studerat sambandet mellan händelser i vår samtid och händelser i det förflutna. Vi har följt med aktuella konflikter och betonat betydelsen av diplomati och konfliktlösning. Genom att öva kritiskt tänkande och förmågan att tolka och filtrera relevant information, har vi lagt grunden för ett livslångt lärande.

Vi har studerat hur människor genom tiderna har kämpat för mänskliga rättigheter och demokrati och vi har lyft fram betydelsen av att leva i ett samhälle där dessa ideal råder. Vi har också fördjupat oss i välfärdssamhällets framväxt och dess betydelse för jämlikhet och välmående. Vi har undersökt hur samhället har utvecklats och förändrats. I januari uppmärksammade vi den internationella minnesdagen för Förintelsens offer. Årskurs 7 har besökt historiska platser i vår närmiljö, vilket har gett dem en djupare förståelse för vår lokala historia. I 7c höll gästande lärare från flera olika Västafrikanska länder en lektion om hur deras länder har påverkats av kolonialismen. I årskurs 8 har vi följt med det amerikanska presidentvalet och andra aktuella världshändelser. Marthaförbundet har hållit ekonomiskola för hela årskurs 8. Ett reportage om detta publicerades i Vasabladet.

Vi har strävat efter att skapa en trygg och trivsam lärmiljö där respekt, ett öppet diskussionsklimat och arbetsro främjas. Elevernas läroprocess har stöttats genom olika former av differentiering, och samarbetet med speciallärare och skolgångshandledare har varit en viktig del av detta arbete. Tillsammans med speciallärare har vi bland annat arbetat kring lässtrategier. Vi har även använt oss av olika pedagogiska metoder för att säkerställa att alla elever får möjlighet att utvecklas utifrån sina individuella förutsättningar. Genom projektarbeten som har gett eleverna möjlighet att fördjupa sig i specifika historiska ämnen.

Samhällslära

I samhällslära har vi bekantat oss med hur man kan främja välmående och en hållbar framtid ur både ett personligt, nationellt och globalt perspektiv.

I det värdeskapande lärandet är demokrati- fostran ett viktigt delområde i ämnet samhällslära. Vi har lärt oss om hur demokratin fungerar och eleverna har fått insikter i hur de själva kan vara med och påverka och varför det är viktigt. Kommunal- och välfärdsområdesvalet har varit ett särskilt fokusområde detta läsår. Eleverna har deltagit i det riksfattande skuggvalet Ungas val där eleverna fick rösta på samma kandidater som i det egentliga valet. Detta tillfälle gav även eleverna praktiska insikter i hur det går till när man röstar i ett politiskt val. Vi har även följt med det amerikanska presidentvalet och bekantat oss med det amerikanska valsystemet.

Vi har studerat olika fenomen och händelser i samhället och skapat utrymme för diskussion och en bredare förståelse för dessa. Mänskliga rättigheter har fungerat som en röd tråd i det värdeskapande lärandet. Vi har arbetat med temat ur flera olika perspektiv, framförallt med koppling till utvecklingen på olika håll i världen idag.

*Marthaförbundets ekonomirådgivare Maria Österåker håller ekonomiskola för årskurs 8.
Foto: Jennie Barck*

En viktig aspekt för det egna välmåendet är känslan av att man har kontroll över sitt eget liv. Vi har övat oss i ekonomiskt tänkande ur ett hållbart perspektiv och lärt oss grunderna i privatekonomi. Genom att lära oss om vardagsjuridik har vi lagt en grund för den vardagskunskap som behövs för en självständig framtid. Eleverna har lärt sig om sina rättigheter men också om sina skyldigheter gentemot andra för främjandet av ett rättvist och tryggt samhälle för alla.

Musik

Musiken har spelat en viktig roll både som enskilt ämne och som inslag vid de olika festligheterna under läsåret 2024-25.

Adrian Helsing i klass 6a inledde festligheterna torsdagen den 3 oktober med skolans lysteringsång "Vi bygger en bro" som trumpet solo från festsalens balkong.

Storkören, som direkt därpå sjöng och fortsatte festligheterna, uppgick till ca. 150 elever från åk 4 och 6 samt gymnasiekören. Kören framförde Charlotta Kerbs musikstycke "Tillsammans" och leddes av musiklearen Johnny Sandsten.

Under samma festligheter framförde även gymnasiekören, under musiklearen Jan Janssons ledning, "Aftonens Sång" av Ole Jakobson och Roger Wingren. Festligheterna avslutades med skolans lysteringsång "Vi bygger en bro" (Yvonne Hoffman och Jan Jansson).

Måndagen den 18 november besökte Dhamal World Collective, FINDIA EXPRESS åk 1-6 vid

grundutbildningen. Charlotta Kerbs (Lepplax) samt Sanjay Khan (Indien) bjöd på en exotisk sång- och musikupplevelse och performance i festsalen. Eleverna var bildligt sagt "med på noterna" redan från första början.

Årets Luciaprogram (13.12) framfördes i år av eleverna i åk 8, både i vår egen festsal samt för personalen vid Academill. Årets Lucia hette Edit Rosenberg i klass 8b.

Tillvalsgruppen i musik åk 9 hade fredag 14.2 besök av lärare Kalle Teir och tre studeranden från Lappfjärds folkhögskola. Vid LaFo får eleverna prova på det mesta inom ljud- och ljus teknik förutom att spela instrument och producera musikevenemang främst i Sydösterbotten.

Tillvalsgruppen medverkade i niornas vårbal, 6.5 samt under gymnasietets utekonsert fredagen den 30 maj.

Bildkonst

Vår skolas 50-årsjubileum lyftes fram på olika sätt i bildkonstundervisningen, framför allt under höstterminen. Genast från skolstarten fick eleverna reflektera kring och visuellt uttrycka sina tankar gällande sina egna och vår gemensamma VÖS-identitet. Eleverna skapade gemensamma collagearbeten där de framställde aspekter av lärande i skolan som de gillar och som de tycker att vi borde ha mer av. VÖS-50-collagen var utställda i matsalen under hela läsåret.

Collagearbete av elever från årskurs 7. Foto: Johan Vikström

Detta läsår betonades läsårstemat Delaktighet och samverkan, samt de globala målen för hållbar utveckling (ur UNESCO Agenda 2030). I bildkonstundervisningen konkretiserades dessa målsättningar genom att vi uppmärksammade och deltog i evenemang kring Österbottens Konstrundan, Hållbarhetsveckan, Må bättre-veckan, Skolornas filmvecka, Kulturkarnevalen, FN:s Barnkonventionsdag och Mänskliga rättigheters dag samt Världsvattendagen. På Östersjödagen 29.8. arbetade eleverna med temat hållbara livsmiljöer vid Österbottens museum där vi även såg föreningen Wildlifes naturfilmer. I oktober i samband med de Pedagogiska veckorna vid Tikanojas konsthem deltog eleverna i workshoppar kring utställningen Andliga visdomen i öst. I november fick bildkonstlärarna fort-

bilda sig kring aktuella synsätt på bildkonstundervisning när Stiftelsen Pro Artibus arrangerade seminariet Bildstorm 9 i Vasa.

I januari och februari besökte eleverna Kuntsi museum för modern konst och utställningen Meta Isaeus-Berlin - Filosofen. Besöket inkluderar en förhandsuppgift, en deltagande guidning, en workshop och en efteruppgift. I februari under den regionala fortbildningsdagen "Vi lär i lag" vid Vasa övningsskola arrangerade bildkonstlärarna tre fortbildningsworkshoppar kring Bravo-skolnätverkets funktion som resurs för lärarens undervisning i bildkonst. Under mars månad fick eleverna möjlighet att delta i workshoppar vid Tikanojas konsthem i samband med besök på utställningen som presenterade kända verk av den mästerliga natur- och porträttskildraren Eero Järnefelt. I april och maj fick eleverna medverka i konstpedagogisk verksamhet vid Kuntsi museum för modern konst där Stiftelsen Pro Artibus och Åbo Akademis residenskonstnär Ulrika Ferm arrangerade den pedagogiska konstutställningen Weather(ing).

Mystery room av Michelle Gichuhi Foto: Lisette Smedlund

Elever från årskurs 9 på workshop vid Tikanojas konsthem. Foto: Johan Vikström

Elever från år 9 på Järnefelt-utställning på Tikanojas konsthem. Foto: Johan Vikström

Välmående, hållbarhet och tradition i slöjd i åk 1–9

Verksamheten inom slöjd under läsåret 2024–2025 har präglats av en strävan efter ekonomisk, ekologisk och kulturell hållbarhet. Eleverna har fått bekanta sig med traditionella tekniker och moderna produktionssätt, samtidigt som de har lärt sig att vara sparsamma, reparera och återanvända material. Att bevara och visa upp vår kulturtradition har också varit ett viktigt inslag.

Elever i årskurs 1–2 har övat på grundläggande tekniker såsom knytning, flätning, vävning på kartong och handsömnad av filttygsfigurer med knappögon. Trämateriel har introducerats och eleverna har tränat på att mäta, såga och slipa.

I årskurs 3–4 har eleverna lärt sig att använda symaskin och virka, knyta makramé och de har även tillverkat elektriska spel och sandblästrade LED-lyktor. Under dessa projekt har de också fått insikt i grundläggande elkomponenter och öppna och slutna strömkretsar. Elever i årskurs 3 har dessutom tillverkat lysande bokmärken inspirerade av sagor och sagoväsen.

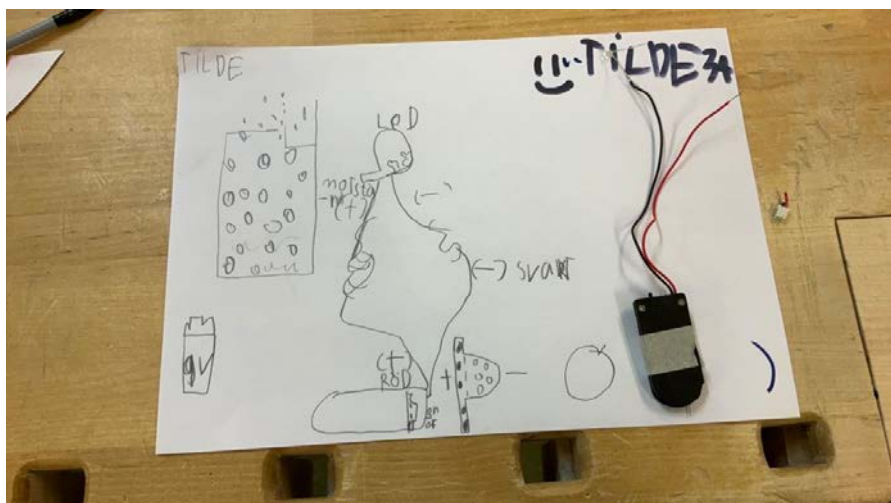
Elever i årskurs 5–6 har fortsatt att öva på maskinsömnad, broderi, dragkedja, tovnings, tygfärgning och garntechnologi, samt att konstruera mönster. De har även fått möjlighet att utforska andra material och tekniker som

gjutning av smycken och figurer i tenn, svetsning, laserskärning och tredimensionell modellering i ritprogram.

I årskurs 7 har eleverna bekantat sig med finländsk design och tolkat kända formgivares formspråk. De har även planerat och tillverkat bluetooth-högtalare, sytt pyjamasbyxor, övat på att använda vinylskärare och förkovrat sig i garntechnologi. En glädjande trend detta

Elever i åk 6 har övat på att kapa, böja, borra, fila och svetsa stål. Temat för uppgiften är "Jag i rörelse". Här har en elev avbildat sig själv i skidspåret. Foto: Kasper Hiltunen

Elev i åk 3 har gjort en ritning av en strömkrets. Eleverna använder programmet Seesaw för att dokumentera sin slöjdprocess.

Arléne Baseme har sytt om sina byxor. Foto: Arléne Baseme

läsår i årskurs 7–9 är att eleverna vill reparera och göra om sina kläder. Motiven är både ekonomiskt och ekologiskt förankrade.

I tillvalsämnet har eleverna fått möjlighet att sy kläder och accessoarer, väva, tufta, svetsa, tillverka knivar och knivskaft, lära sig att använda vinylskärare, knyta makramé och formpressa trä. Korta kurser i silversmide och smyckesdesign har genomförts för elever i årskurs 8 och 9. I silversmidet fick eleverna

öva på att forma, sammanfoga och smälta metaller, och alla fick tillverka en ring av äkta sterlingsilver.

Eleverna har fått bekanta sig med laserskäraren och skurit ut egendesignade djur. Foto: Kasper Hiltunen

Elever i åk 9 har övat på att formpressa fanér. Till vänster en av produkterna, en brödlåda med böjd trälucka. Foto: Kasper Hiltunen

Gymnastik

I gymnastiken följer vi årstiderna och de tillhörande aktiviteterna. Uteundervisning prioriteras för elevernas välmående. För många elever är det enda gången de rör på sig och är utomhus i friska luften.

Välmående är grundkärnan i läroämnet och budskapet är att förmedla vikten av rörelseglädje, styrka och kondition. Gymnastiken har bjudit på övningar och tankar runt den psykiska hälsan. Lärarna har poängterat vikten av "fair play" (schysst spel) och har skapat en lugn, trygg och utvecklande miljö. Fokus har varit på glädje, gemenskap, allas lika värde samt att hjälpa och uppmuntra varandra.

Vi har friidrottat på Karlsplan, spelat fotboll på Kaserntorget och andra idrottsarenor. Vi har orienterat i Sandvikens skog. Det är bra att vi har idrottsplaner och aktivitetsområden på promenad- och cykelavstånd.

I vackra Metvikens park hade vi olika spel, lekar och volleyboll. Vi tränade i det fina utegymmet. Med eleverna i åk 7 körde vi trampbil i den nya trafikparken vid Metviken.

Enligt skolans tradition deltog vi i niornas självständighetsbal i Stadshuset med övriga nior från olika högstadier i Vasa. Det blev en fin tillställning där vi fick se hur de inövade dansstegen lyckades med bravur.

Även julfestdanserna har blivit en fin tradition med många deltagare där alla dansar med alla. Snart får vi bygga ut gymnastiksalen för att alla skall få rum.

Det blev en snöfattig vinter i år. Skridskoåkningen på bobollsplanen fungerade bra, men skidåkningen blev det sämre med. Vi hann skida en gång med alla klasser. Isiga, risiga och snöfattiga spår har denna vinter bjudit på.

I maj ordnades niornas vårbal med inövade danser. Det blir ett fint avslut och minne från deras högstadietid.

I maj deltog vi i Stafettkarnevalen. Färden till Helsingfors med dubbeldäckare var intressant.

På hösten hade vi tre studeranden på inledande praktik. På våren gjorde tre studeranden sin avslutande praktik.

Flickornas lag i innebandy kom på fjärde plats i turneringen i Nykarleby. Foto: Sonja Deniel

Vi deltog i årets stafettkarneval i många stafetter. Här är laget från i Svensk stafett. Avigail, Arlene, Janec, Simon, Ilmari, John, Signe och Wilma. Foto: Sonja Deniel

Det är inte mängden utan kraften! Vasa övningskola tog hem priset för bästa hejarklack med under 25 deltagare för årskurserna 7-9. Foto: Maria Sundstedt

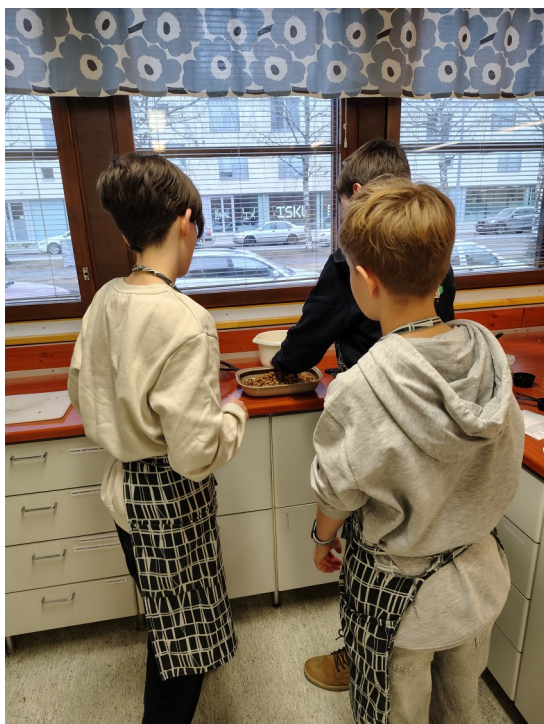
Huslig ekonomi

Åk 7

Huslig ekonomi är ett nytt ämne för elever i åk 7. Syftet och målsättningarna med ämnet är att lära sig praktiska färdigheter kopplade till hemmets vardag. Ämnet består av tre innehållsområden med fokus på matkunskap, att bo och leva tillsammans samt konsumtions- och hushållskunskap.

Vi inledde undervisningen med en introduktion till ämnet samtidigt som eleverna fick lära känna undervisningsköket.

I början av höstterminen var fokuset på grundläggande matlagningsmetoder och råvaror i säsong. Vi jobbade med inhemska bär, spannmål, grönsaker och rotfrukter. Även samarbetet och kommunikationen betonades och eleverna fick pröva på att jobba både i par och mindre grupper samt i olika konstellationer. Eleverna lärde sig också att ta hand om köket och rengöra ytor som används i samband med matlagningen.

Makaronilåda i åk 7. Foto: Charlotta Böhlström

Lite längre in på höstterminen jobbade vi med jäsdeg och köttfärs. Eleverna hade ett praktiskt prov där de parvis gjorde en jäsdeg som resulterade i en pizza.

Självständighetsdagen uppmärksammades med en köttgryta, pressad potatis och ugnrostade rotsaker. För att ytterligare stärka känslan av fest fick eleverna göra en dessert och vika servetter.

Smaskiga havreflarn till efterrätt. Foto: Charlotta Böhlström

Inför jul städades köket grundligt varpå eleverna fick lära sig bl.a. hur man rengör ugnen och att kylskåpet behöver städas. Eleverna fick koka egen glögg, göra risgrynsgröt och små, moderniserade jultårtor.

Vårterminen inleddes med hygien i köket och eleverna fick tillaga kyckling. Inhemska alternativ till ris lyftes fram för att uppmuntra till användning av hållbara livsmedel. Eleverna hade också en sekvens om konsumtion där de bl.a. fick ta del av konsumenternas rättigheter, vikten av att göra en budget och miljömärkningar på produkter. I samband med detta uppmärksammades även alla hjärtans

dag och Runebergsdagen.

Följande tema var textiltvård och eleverna fick öva på att ta hand om sin tvätt både med hjälp av olika övningar och som hemläxa.

De nya näringsrekommendationerna har diskuterats och under vårterminens andra halva har vi gjort en djupdykning i näringslära genom att jobba med kolhydrater, proteiner och fetter. Som avslutning på näringsläran hade eleverna ett praktiskt prov i grupp och ett individuellt skriftligt prov.

Tillval åk 8 och 9

I åk 8 och 9 är huslig ekonomi ett valbart ämne där syftet är att fördjupa sin praktiska kunskaper relaterade till vardagen i hushållet. Eleverna kan välja ämnet som ett långt eller kort tillval. I det långa tillvalet undervisas eleverna i ämnet 4 av 5 perioder och i det korta 2 av 5 perioder.

Långt tillval åk 8

I årskurs 8 är ett fokusområde finländsk, nordisk och europeisk mat och matkultur. Tillvalet startade med kursen "Vår underbara nordiska matresa", där eleverna tillrett exempel-

vis karelska piråger, öländska kroppkakor, smörgåstårter, tilsørte bondepiker, smørrebrød och isländsk skyrkaka. I kursen "Vad bjuder Europa på" har eleverna fått lära sig mer om mat och matkultur i bland annat Grekland, Spanien, five o'clock tea i Storbritannien, Cypern, Spanien och Italien. Eleverna har också fått lära sig mer om olika dieter och livsstilsval som gluten- och laktosintolerans, livsmedelsallergier och vegansk kost. Tillvalet i åk 8 avslutades med temat "det finns alltid något att fira".

Som lärare har jag fått ta del av många fina böcker, gjord med appen Book Creator, som eleverna lämnat in efter varje avslutad kurs. I böckerna har eleverna samlat recept, uppgifter, bilder av mat och reflektioner kring den mat de gjort och ätit.

Smörgåstårter. Foto: Gun Åbacka.

Khachapuri, georgiskt ostbröd. Foto: Gun Åbacka.

Långt tillval åk 9

I det långa tillvalet i huslig ekonomi har undervisningen kretsat kring följande teman: Kortrest mat, Att flytta hemifrån och Jorden runt i en kastrull. I kursen Kortrest mat fick eleverna fördjupa sitt kunnande om inhemska livsmedel som bär, olika tomatsorter, squash och potatis.

I kursen att flytta hemifrån fick eleverna tillreda mat utgående från vissa givna billiga råvaror som passar en studerandes budget. Eleverna fick också fundera på vilka köksmaskiner och vilken städutrustning som kan behövas i en studielya på 30m². Kursen avslutades med självständighetsmiddag och mingelfest anpassad för en studentlya.

I kursen Jorden runt i en kastrull har eleverna tagit reda på och gjort presentationer om typiska livsmedel och traditionella maträtter från ett självvalt land. Eleverna har gjort fantastiska presentationer och tillrett mat från USA, Argentina, Brasilien, Kina, Georgien, Somalia, Turkiet, Thailand, Indien och Vietnam. I tillägg har studerande undervisat om mat och matkultur i Japan och Etiopien. Eleverna har tillrett och smakat på rätter som pão de queijo, khachapuri, baklava, injera med mesirwat, okonomiyaki, butter chicken, samosas och mycket annat smakfullt som spritt spännande dofter i undervisningsköket.

Kort tillval åk 8

I Den hållbara matresan har elever "besökt" olika platser i främst Finland och Norden. Lektionerna har börjat med frågan vart är vi på väg enligt modell från SVT:s På spåret. Eleverna har först fått gissa resmålet utgående från olika frågor. I Finland har vi "besökt" bland annat Rovaniemi, Jakobstad, Tammerfors och Åland. I kurs två fick eleverna besöka Umeå, Gotland, Lofoten och Köpenhamn. Vid varje destination har eleverna tillrett och smakat olika lokala specialiteter. Eleverna har dokumenterat resorna med hjälp av appen Book Creator. Slutresultatet blev fina reseskildringar med recept, matbilder och rese-reflektioner.

Kort tillval åk 9

För första gången ordnades en kortkurs för elever i åk 9 där de hade möjlighet att avlägga hygienpasset. Kursen har bestått av två delar, en teoretisk och en praktisk.

Under den teoretiska delen fick eleverna lära sig grunderna i kökshygien samt öva på olika uppgifter för att kunna avlägga hygienpasset. Sammanlagt 12 elever avlade hygienpasset med god framgång och har nu ett hygienpass som de kan hänvisa till när de söker sommarjobb där det finns krav på att den anställda ska ha kunskaper om livsmedelshantering. I den praktiska delen har eleverna fått öva på praktisk matlagning där eleverna fått visa sitt teoretiska kunnande i praktiken. Vi tackar Vasa övningskola som sponsorerat hygienpasset för dessa elever.

Foto: Charlotta Böhlström

Elever i åk 9 testäter på en etiopisk måltid med injera och mesir wat. Foto: Gun Åbacka.

Bra att vara ägare till ett hygienpass. Foto: Gun Åbacka.

Elevhandledning

Målen med elevhandledningen i årskurs 7-9 handlar om att stärka elevens insikter i det nya stadiet, se sina styrkor och förmågor samt synliggöra och planera egen studieframgång och framtida karriär- och studieval. Ett viktigt mål i studiehandledningen är att jobba med eleven kring studieövergången från lågklasserna till högstadiet, samt från högstadiet till andra stadiet. Även elevens roll i samhället både nu och i framtiden är viktiga teman i elevhandledningen. På Vasa övningskola jobbar vi årskursvis kring alla dessa teman.

Åk 7

Elevhandledning är ett nytt ämne för de nyblivna sjuorna. Eleverna hade en lektion elevhandledning i veckan under läsårets första och andra period. Under lektionerna jobbade eleverna material främst med självkännedom, målsättning och tidsplanering. Även minnes- och studietekniker upptog en stor del av lektionstiden. Eleverna introducerades även i tillvalsämnena, som de sedan ansökte om under början av vårterminen.

Åk 8

Elevhandledningen fortsatte under vårterminen i åk 8. Det är två teman i fokus i elevhandledning för åk 8, prao (= praktisk arbetsorientering) samt yrkesbranscher och utbildningsområden. Eleverna orienteras i samhällets olika branscher och ser även på yrken och kompetenser som behövs i framtiden. Den obligatoriska praon utfördes under vintern en (1) vecka och då var varje elev ute på en arbetsplats och bekantade sig med arbetslivet. Eleverna förbereddes inför praon med praktiska uppgifter, där de bland annat övade sig att ringa arbetsgivare, gå på arbetsintervju, samt funderade på sina intressen för olika yrken. Efter prao reflekterade eleverna över sin praovecka och utvärderade vad de lärt sig av arbetslivet. För många elever kan

en praoperiod väcka en gnista inför det framtida studie- och yrkesvalet.

I elevhandledningen i åk 8 ingår även individuella samtal tillsammans med elevhandledaren. Under samtalet reflekterar eleven över sitt eget lärande, sin studieteknik och sina eventuella planer inför framtiden. Elevhandledningssamtalen i åk 8 hölls under läsårets sista period.

Åk 9

Elevhandledningen intensifieras under elevens sista år i åk 9. Eleverna hade lektion tillsammans med elevhandledaren en gång i veckan i fyra perioder under läsåret. Lsåret på nian inleddes med en ny praoperiod som varade en (1) vecka under hösten. Efter praon låg fokuset på utbildningar på andra stadiet. Eleverna var under hösten och vintern 2024-2025 på studiebesök till både yrkesutbildarna och gymnasierna. Dessutom besökte olika utbildare eleverna i klass och berättade om sina utbildningar. Eleverna gavs även möjlighet att testa på olika yrkesutbildningar under en dag. Eleverna jobbade även med antagningskriterier, samt sina målsättningar och vitsord i förhållande till studier på andra stadiet.

Förutom studiebesöken genomfördes de individuella handledningssamtalen med alla elever i åk 9. Under en period i november-december genomförde även sex studiehandledningsstuderande sin handledningspraktik på Övningsskolan och höll då sina egna handledningssamtal. För de elever med behov av en mera intensifierad handledning hölls under vintern och våren uppföljningssamtal.

För åk 9 kulminerade elevhandledningen i den gemensamma elevansökan som under detta läsår inföll tiden 18.2-18.3. Eleverna gjorde sin ansökan i smågrupp tillsammans med elevhandledaren. Inför ansökan övade eleverna både att ansöka digitalt och med övningsblanketter. Årets ansökan gick smidigt tack vare att eleverna var väl förberedda.

Valfri kurs åk 9: Pepp&Chill

Under läsåret som gått har elever i åk 9 erbjudits ett tillvalsämne i måbra-lektioner. Tillvalet har gått under namnet Pepp&Chill. Målet med lektionerna har varit att eleverna deltar i aktiviteter som stärker det egna välmåendet och välbefinnandet, samt ger strategier för ökad resiliens, ork och framsyn. Eleverna har reflekterat över sina egna känslor, sina värderingar, synliggjort sina styrkor, samt jobbat med olika verktyg för att stärka sitt eget välmående.

Pepp&Chill-lektionernas innehåll har bland annat varit hjärnhälsa och mentalt välbefinnande; mål och motivation; stresshantering i vardagen; självkänsla; värderingar och styrkor; och mental träning. Rent konkret har eleverna haft lektioner i dramapedagogik, yoga, stresshantering, akrobatik och utomhusvistelser.

Akrobatik var ett roligt inslag där eleverna utmanade sig själva. Foto: Joanna Kraft-Nappari

Eleverna tog genom praktiska övningar reda på var känslorna bor. Dramapedagogik hölls av dramapedagog Anna Moberg på Wasa teater. Foto: Joanna Kraft-Nappari

Ungmieli-centrets Linda Valkola besökte åk 9 och väckte diskussioner om bland annat värderingar.

Hälsosamma mellanmål har även varit viktiga inslag under lektionerna. Tack vare ett ekonomiskt bidrag från Svenska Folkskolans Vänner har Pepp&Chill-lektionerna haft möjlighet att arrangera mångsidiga lektioner för eleverna, samt införskaffa material att jobba med kring välmående. Mentis-boken – En handbok i mental träning för unga – utgiven av FSI har bland annat varit ett viktigt material att utgå från.

Pepp&Chill i åk 9 önskar tacka Svenska Folkskolans Vänner för ert värdefulla bidrag!

GYMNASIET

DELAKTIGHET OCH SAMVERKAN

Att summera ett läsår ter sig vanskligt med tanke på hur mycket som ryms inom ramen för gymnasiets verksamhet. Men några axplock ur det gångna året!

374 studerande har under året fått ny kunskap och samlat studiepoäng, men också vuxit genom nya erfarenheter och lärdomar. Vi dimitterar 84 studenter i vår, som imponerat med fina studentresultat. I slutet av augusti dimitteras våra IB-studerande som skrev sina slutprov i maj.

Läsårstemat "En skola för delaktighet och samverkan" har satt fokus på hur vi deltar och delar med oss, med engagemang för lärande. Det krävs mod att blotta sig och dela med sig av sina tankar. Det krävs mod att växa och bli vad du blir, enligt texten i skolans lystringsång: "här skall du växa och bli vad du blir, mot vidare mål skall du pröva att sträva, lära dig tänka och bli stark och fri".

Aaron Antonovsky, professor i medicinsk sociologi, lyfter fram känslan av gemenskap som en betydande faktor som påverkar människans hälsa och upplevelse av hälsa. Nyckelbegrepp för känsla av sammanhang är att något är begripligt, hanterbart och meningsfullt.

Läsåret har präglats av VÖS 50-års jubileum och vi har fått uppleva gemenskapen i firandet genom en otroligt fin skolfest, en delikat skollunch vid dukade bord, och flera tillfällen för att klä oss enligt olika årtionden. Gymnasiets lärarkår jobbade aktivt tillsammans i förberedelserna inför fortbildningsdagen Vi lär i lag (8.2), med 170 deltagare från regionens gymnasier. Den dagen bar vi våra nya gråa munkjackor som vi fått som gåva med anledning av jubileumsåret.

Gymnasiets ledningsgrupp vårterminen 2025. Foto: MRU.

Våra studerande har fått möjlighet att samverka med jämnåriga i andra skolor och i andra länder, genom europeiska samarbetsprojekt i form av Erasmus+ utbyten med våra vänskolor i Belgien, Italien, Spanien, Frankrike och Tyskland samt med våra vänskolor i Jyväskylä och Umeå. De har även fått samverka i Övis i rörelse, genom fotbollsturnering, volleybollturnering, badmintonturnering och Stafettkarnevalen. Studieresor till bl.a. Helsingfors, Åbo och Cern har också stärkt gemenskapen. Kompetensveckans i april med 18 olika grupper som deltog i allt från välgörenhetsarbete till labbkurser bidrog till nya insikter i ett tvärvetenskapligt hänseende.

Lärarkåren har under vårterminen jobbat med Stödreformen som träder i kraft från 1.8.2025. Det innebär en ny verksamhetskultur för oss ämneslärare och det är spännande att utveckla den tillsammans när vi ser det som ytterst meningsfullt med tanke på våra studerande.

Hur summerar då våra studerande läsåret? I slutet av maj fick de besvara en enkät. På frågan hur bra läsåret varit som helhet blev resultatet 34% som svarade "riktigt bra" och 52% svarade "bra".

Här är några exempel vad de studerande är mest stolta över:

Att jag lärt känna så många nya individer. Att jag varit aktiv i allt möjligt skolan erbjuder. De resultat jag fått i mina studier och hur jag jobbat för dem.

Jag har gjort mitt bästa, har blivit godkänd i alla prov och hittat nya vänner. Är stolt över att jag klarat uppgifter som jag tyckt varit jättejobbiga och haft svårt att förstå.

Jag har blivit mera extrovert och fått nya kompisar. Jag har orkat kämpa fast det har varit lite jobbigt ibland.

Har blivit bättre på att hålla fokus under lektionerna. Vågar ställa frågor när jag inte förstår något. Klarar av att planera mina studier och lämna in uppgifter i tid

Att jag fått helt okej betyg, alltid kommit till skolan i tid, balanserat skolan med andra hobbyer.

Gymnasiestudier innebär 3-4 viktiga år i en ung människas liv. Här skall vi växa och bli vad vi blir och våra studerande ska bli flygfärdiga, dvs. redo för fortsatta studier och livslångt lärande.

För att man skall kunna flyga måste skalet klyvas
och den ömtåliga kroppen blottas.

För att man skall kunna flyga
måste man gå högst upp på strået
också om det böjer sig och svindeln kommer.

För att man skall kunna flyga måste modet
vara något större än rädslan
och en gynnsam vind råda.

Instruktion för skalbaggar,
Margareta Ekström

Jag vill tacka mina kolleger, hela personalen och alla studerande för ett lärorikt, intensivt och roligt läsår och för positiv, god gemenskap!

Diane-Christine Blusi, tf gymnasierektor

70-tals tema. Foto: DCB.

IB-PROGRAMMET

International Baccalaureate Diploma Programme

International Baccalaureate är en internationell studentexamen som erbjuds i 140 länder. Våra IB-studerande följer samma läroplan som alla andra IB-skolor i världen, däremot varierar utbudet av ämnen som erbjuds från skola till skola. I Vasa övningsskola är undervisningsspråket engelska. Andra godkända undervisningsspråk inom IB globalt är franska, spanska, tyska och kinesiska. IB-studierna avslutas med studentskrivningar, s.k. "final exams", som också är de samma över hela världen. IB-examen är en välrenommerad examen som ger ypperliga möjligheter att studera vidare på tredje stadiet såväl i Finland som utomlands.

Detta läsår har IB-programmet haft 32 studerande på pre-DP, 30 studerande på DP1 och 22 studerande på DP2. Bland dessa studerande representeras många olika nationaliteter och modersmål.

Varje IB-skolas verksamhet utvärderas vart femte år i en så kallad "5 year evaluation",

vilket inträffade under läsåret. I första skedet ska styrdokument, planer och en mängd övriga dokument uppdateras eller skapas från början för att sedan laddas upp på IB:s plattform.

form. För detta ändamål hade IB-lärarna en fortbildningsdag för att jobba med dessa dokument lördagen 14.9. Koordinatoren tillsammans med en mindre grupp lärare slutförde detta arbete och laddade upp alla filer inom utsatt tid. Utvärderingen avslutades med en "evaluation visit" av två IB-representanter från Libanon respektive Österrike. Besöket var denna gång virtuellt och skedde via Zoom. Under tre dagar fick teamet ta del av lektioner, diskussioner med olika konstellationer av lärare och administrativ personal samt en avslutande "community meeting" i auditoriet. Diskussionerna var djuplodande inom ett antal olika temata och gav en god grund för vidare utveckling av vårt IB-program.

Övrigt som hänt under läsåret:

IB-studentdimission, Diploma Ceremony, ordnades fredag 23.8 för 11 nyblivna studenter. IB dinner arrangerades som ett CAS-projekt i slutet av oktober. IB-studerande tillredde mat från olika länder och samlade via intäkterna in pengar till välgörande ändamål.

Tre IB open house-tillfällen ordnades för att nionde-klassister skulle få en inblick i IB-studier. Dessutom ordnades ett info-tillfälle för deras föräldrar..

Ett samarbetsprojekt med IB-linjen vid Mattlidens gymnasium i Esbo inleddes. Nästan alla våra IB-lärare besökte Mattliden för jobb-suggning och pedagogiska diskussioner under två dagar i november. I april kom 11 IB-lärare och 14 IB-studerande på svarsbesök till oss. Då var det en viss tyngdpunkt på Theory of Knowledge och ett projekt i Visual Arts.

Fredag 7.3 ordnades en Diploma Ceremony för tre studenter som fick sitt diplom via studentskrivningar i november .

4.4 hade DP2 sin sista skoldag, vilken firades med hotellfrukost tillsammans med lärarna och ett uppskattat program i Runebergsalen

IB-studentskrivningarna pågår 28.4 – 21.5. Resultaten från skrivningarna publiceras 6.7

Henrik Lindgrén, IB-Coordinator

28.3 öppnades Visual Arts exhibition, som är en del av Visual Arts-kursen. Foto: MRU.

IB projects

The Collaborative Sciences Project was again conducted for 2E as field trip to Åbo Akademi University's Faculty of Natural Sciences and Technology on 6.3.2025. We worked in groups to solve a murder mystery using different scientific techniques, like chromatography, paper technology, geology and DNA-testing.

It was a long day, but a concept that works well, fits well with the criteria of the CSP and is appreciated by the students.

A team of students from 2E once again represented the school at the Finnish CanSat competition, held in Vasa 27-30.3.2025. The team, calling themselves CurbAll Space Program, built an impressive self-tracking ground station antenna system, and won over many technical challenges along the way.

The high point of the competition was the miniature rocket launch at Söderfjärden. While scoring well, the team did not win the competition over all this year.

Markus Norrby

*CurbAll Space Program, William Pada launching a rocket.
Foto: Jan Holmgård.*

STUDERANDEKÅREN

SKS verksamhet 2024-2025

Styrelsemedlemmar 2024-2025:

Adele Widell (ordförande), Max Svarvars (vice ordförande), William Pada (kassör), Tiki Torrkulla, Julius Hofman, Elsa Snellman, Simon Hellbom, Tuva Bergman, Felicia Tigerstedt, Alexander Säll, Moa Gammelgård, Pirkko van der Rijt

Efter årsmötet 16.1.2025 bestod styrelsen av: Max Svarvars (ordförande), Moa Gammelgård (vice ordförande), William Pada (kassör), Tiki Torrkulla, Julius Hofman, Tuva Bergman, Felicia Tigerstedt, Alexander Säll

Stormöte 9.9.2024

SKS ordnar i början av varje skolår ett stormöte där de nya representanterna från åk 1 väljs in till styrelsen.

De som ställde upp inför valet fick berätta kort om sig själva samt om varför de är intresserade av att vara med i styrelsen. De nyinvalda representanterna blev: Moa Gammelgård, Tuva Bergman, Felicia Tigerstedt och Alexander Säll.

Innebandyturneringen 16-17.12.2024

SKS ordnade enligt tradition en innebandyturnering för åk 1 -4. Även detta läsår blev turneringen mycket uppskattad och bjöd på fina matcher och tema-klädselar.

Toppmöte

Felicia och Tiki deltog i Finlandssvenska Skolungdomsförbunds toppmöte. Toppmötet är en utbildning för elev- och studerandekårsmedlemmar. SKS betalade för deltagaravgifterna.

Elev- och studerandekårsdagarna 14-15.1.2025

Max, Moa och Tuva var tillsammans med handledare Nikke Palmberg på elev- och studerandekårsdagarna i Tammerfors.

SKS bjuder på bulle

SKS bjöd på bulle till alla studerande 2.10.2024. Bullarna delades ut inför friluftsdagen så de kunde tas med på utflykten.

Välgörenhetsgalan 6.3.2025

Den årliga välgörenhetsgalan ordnades 6.3. SKS hade hand om kaffeserveringen och insamlingen av donationer. Pengarna som samlades in gick i år till Mannerheims barnskyddsförbund. Välgörenhetsgalan ordnades enligt tradition i samarbete med musiklinjen som bidrog med musikinslag. SKS donerade totalt 600 € till barnskyddsförbundet.

Temadagar

Temadagar ordnas av SKS för att pigga upp skolvardagen. SKS ordnade bland annat "anything but a backpack day" och en "jag kom fel-dag".

Hygienpass

Med hjälp av Folkhälsan ordnade SKS en möjlighet att skaffa hygienpass. SKS ordnade utbildningen passet för 20 €. Möjligheten att få passet är mycket uppskattat bland studerande och är till nytta när man bland annat söker sommarjobb.

Öviströjor

SKS säljer som tidigare år en tröja med Övis-logon på. Tröjan brukar vara mycket populär bland både studerande och lärare.

@sksovis

Välgörenhetsgala med musikettorna och musiktvåorna. Foto: DCB.

TUTORERNA

Tutorverksamheten

Tutorerna har aktivt jobbat för att de nya etterna skall känna sig välkomna och inkluderade i vår skolverksamhet.

Tutorerna bjuder på pepparkakor vid lillajul. Foto: DCB.

De inledde sitt verksamhetsår med gemensam planeringsförmiddag innan skolstarten. Redan första skoldagen fick etterna träffa tutorerna för "lära känna varandra" övningar i basgrupperna.

Tutorgruppen ansvarade för planeringen och genomförandet av friluftsförmiddagen som ingick i etternas studieavsnitt SH01.

I oktober hölls ett arbetsmöte med utvärdering av verksamheten samt planering framöver. Som diskussionsunderlag användes Folkhälsans material.

I december samlades basgrupperna för traditionsenligt julpyntande och dekoration av pepparkakshus.

Inför vändagen gjorde tutorerna en insats för alla studerande i huset samt för våra gästande Erasmus+ studerande.

I april arrangerades en gemensam eftermiddag för samtliga ettor där de studerande samverkade i blandade lag mellan basgrupperna för att stärka samhörigheten inom årskursen.

Tutorerna har medverkat vid flertal PR-tillfällen för åk 9. Tutorteamet har på ett föredömligt sätt jobbat och samverkat för skolans bästa. Ett glädjande stort antal studerande i årskurs 1 anmälde i april 2025 sitt intresse för att fungera som tutorer under läsåret 2025-2026.

Av dessa utsågs 22 studerande som fick delta i tutorutbildningen under tre tillfällen i maj. Maria Lingonblad, sakkunnig från Folkhälsan, fungerade som ledare för en utbildningsdag och Linnea Bagge och Jenna Silander från Care Together höll i trådarna för en eftermiddags-session.

Tutorer 2024-2025:

Ahlskog Ellen, Bengs Oskar, Enell Agnes, Hartvik Ines, Hiipakka Laura, Höglund Cornelia, Koski Sarah, Lindvik Tilda, Långskog Maja, Mäkärräinen Nellie, Noel Earl, Norrgård Sara, Nylund Tuva, Pajukangas Emilia, Pellfolk Victor, Risku Hilja, Storbäck Ivar, Sångfors Tea, West Agnes, Westeråker Adam, Ylsöbäck Erik, Ålgars Frans

Tutorhandledare: Diane-Christine Blusi, Åsa Löf och Camilla Rogaszewska

Tutorerna presenteras första skoldagen. Foto: DCB.

GRUPPHANDLEDNA

Årskurs 1

Fokus under läsåret har varit att hjälpa studerande hitta sin plats i basgruppen, årskursen och skolgemenskapen så att de trivs i skolan och känner sig både trygga och delaktiga. Ett annat viktigt fokusområde under årskurs 1 är att handleda de studerande till goda studievänor. Grupphandledarna har samarbetat med studerandehälsoteamet, studiehandledarna, specialläraren och skolcoachen för de studerandes välmående och studieframgång.

Under första perioden höll grupphandledarna en del av studieavsnittet SH01 "Jag som studerande", som gav de studerande en gemensam plattform för gymnasiestudier och hållbart lärande.

Under läsåret träffade vi kontinuerligt våra studerande vid grupphandledningar och tematräffar. Dessutom har varje studerande minst ett utvecklingssamtal med sin grupphandledare under läsåret.

Friluftseftermiddag på Sandö för åk 1 i början av läsåret som ordnades av tutorerna. Foto: Johanna Bonäs.

Hela åk 1 samlade på Sandö under tutorernas friluftseftermiddag i september. Foto: Johanna Bonäs.

Efter den första avklarade provveckan i gymnasiet ordnades en friluftseftermiddag för hela skolan precis i början av period 2. Ettorna styrde stegen mot Saltkaret på Björköby och vandrade raskt Bodvattnet runt.

Det blev en mycket fin eftermiddag. Under samma vecka hade ettornas föräldrar möjlighet att bekanta sig med skolan och följa med några lektioner då vi hade skoldag en lördag.

Ettorna har varit aktiva både på lektioner och temadagar. Under VÖS 50 års temadagarna då vi klätt oss enligt ett visst årtionde har ettorna inte varit ett undantag, det samma gäller den årliga innebandyturneringen.

Likt tidigare år inbjöd Folkhälsans ungdomskoordinatorer varje basgrupp till en frukostträff med samarbetsövningar, vilket var mycket uppskattat.

Johanna Bonäs (1A), Johanna Söderholm (1B), Ann-Charlotte Söderman (1C), Caroline Ingo (1D), Hillevi Lasén (1E)

Foto: Lisette Smedlund.

Årskurs 2

Grupphandledarteamet för årskurs 2 har valt att fokusera på de studerandes välmående under läsåret. Vi har jobbat för att alla studerande känner sig inkluderade och delaktiga i verksamheten. Det här har speciellt betonats i förberedelserna inför luciamorgonen och inför studieavsnittet för de äldstes dans.

Basgrupperna har turvis fått ta del av workshopen "Care Together" (Drogfri ungdom) under hösten, där temat välmående behandlas. Vi har hållit utvecklingssamtal med varje studerande kring frågor om studieframgång och välbefinnande. Dessutom har vi träffats regelbundet i basgrupperna för kortare träffar och sk. tematräffar.

För luciamorgonen och de äldstes dans bildades arbetskommittéer med två representanter från varje basgrupp.

Tvåorna arrangerade traditionsenligt lucia-program den trettonde december för medstuderande, personalen och inbjudna föräldrar och släktingar. Alla tvåor var inkluderade i arrangemangen med olika uppgifter. Det blev en magisk luciamorgon! Tack till Jani Jansson för inövandet av sångerna! För första gången kompade ett band till flertal sånger. Efter programmet serverades glögg och pepparkakor i matsalen.

De äldstes dans ordnades fredagen den sjunde februari, efter noggranna förberedelser och kreativt dekorerande av festsalen. Ett rekordantal dansare charmerade den stora publiken med sin dansglädje och inte minst med den egna dansen.

Äldstes dans. Foto: Jan Alin.

Efteråt avnjöts middag på Sandviksvillan tillsammans med grupphandledarna och gymnastiklärarna Thomas och Sonja som förtjänstfullt hållit i trådarna för studieavsnittet inför de äldstes dans.

Grupphandledarteamet har träffats flertal gånger under varje termin för aktuella ärenden och för att följa upp studieframgången generellt. Vi vill rikta ett stort tack till alla våra studerande för gott samarbete och ansvarstagande i samband med våra specialuppslag drag detta läsår!

Kristina Skjäl (2A), Diane-Christine Blusi (2B), Thomas Friman (2C), Lisette Smedlund (2D), Margita Nyman (2E)

Fixande av dekorationer inför äldstes dans. Foto: DCB.

Årskurs 3 – 4

Under läsåret har betoning satts på delaktighet och samverkan. Dessa har berört abiturienterna på flera plan, t.ex. i studierna och deltagande i olika evenemang under abiåret. En kontinuerlig dialog har förts med studeranden kring deras välmående och studieframgångar. Individuella samtal har hållits med samtliga studeranden där studeranden fått blicka tillbaka på sin studietid i gymnasiet, men även rikta blicken framåt mot tiden efter gymnasiet.

En del studerande har valt att gå gymnasiet på fyra år och då diskuterades även inkommande läsår. Under läsåret har tre tematräffar ordnats. Vid den första träffen fokuserade vi kring välmående i Öjbergsskogen, vid den andra träffen deltog vi i en paneldiskussion om jämställdhet och likabehandling och vid tredje träffen satsade vi på mental träning

med Christoph Treier inför vårens läsperiod och studentskrivningar.

Under läsåret har mycket kretsats kring själva studentexamen och IB final exams, men också kring att ordna specialtillfällen som förknippas med abiåret, t.ex. bänkskuddardagen. Våra studerande har aktivt deltagit i planerandet och förverkligandet av abiåret. Abikommittén har koordinerat detta med glans. Finalen på läsåret var naturligtvis skolavslutningen med studentdimissionen.

Årskurs 4 har ingått i samma grupp som årskurs 3.

Moa Kola (3A), Nikke Palmberg (3B), Camilla Söderback (3C), Terese Söderman (3D), Lis-Marie Sabel (3E), Mikael Lax (4A)

ABi 2025 Foto: Moa Kola.

Penkkis 2025, Sibelle som Findus och Evelina som Pettson. Foto: DCB.

ÄMNESVIS VERKSAMHET

Studerande högläser på Kura skymning på Vasa stadsbibliotek. Foto: Moja Ladvelin.

Svenska och litteratur

Att betydelsen av läsning konstant bör uppmärksammas är något vi arbetar med en hel del inom ämnet. Att skolan deltar i Barn- och ungdomsstiftelsens läskampanj Read Hour och att modersmålsdagen eller den internationella läskunnighetsdagen samt den internationella poesidagen uppmärksammas är naturliga led i detta arbete.

Läsning får oss att känna oss delaktiga i andra livsöden och berättelser och på det sättet växer vår uppfattning om världen tillika. Vi som läsande vuxna är ett sätt att visa hur vik-

tigt det är att läsa och den återkommande utställningen med lärarnas och personalens boktips är ett ypperligt sätt att både uppmärksamma läsupplevelser och dela boktips med andra.

Årets ettor deltog även i år under Nordisk litteraturvecka i Kura skymning på stadsbiblioteket och högläste ur Sjöns bok Skugga-Baldur. Kvällen är ett samarbete mellan studerande från Övningsskolan och Pohjola-Norden i Vasa, en riktig myskväll i litteraturrens tecken.

Teaterföreställningar är mäktiga texter att arbeta med i ämnet och de studerande har under läsåret fått ta del av teaterupplevelser tillsammans med hela årskursen men också inom olika studieavsnitt.

Vi har med olika grupper tagit del av Tårtljus, musikalen Katrina och Buster Keaton på månens baksida, alla föreställningar spelade på Wasa Teater.

Under året har vi haft möjlighet till gratis filmföreställningar (Bio i Norden) på Ritz. Att få ta del av nyare nordisk film väcker eventuellt kulturella och geografiska tankar hos våra studerande vilket påverkar igenkänningsfaktorn och utmynnar i många fruktbara diskussioner.

I oktober deltog vi i Prata Bok på Bokmässan i Helsingfors där våra studerande var med på en reportageresa. Det innebär att de själv fick bestämma vad de ville skriva reportage om men i anknytning till intervjuer med författarna Ulrika Hansson och Karin Collins. Under vistelsen i Helsingfors kunde vi också gå på Ateneums utställning Gothic och även njuta av musikalen Matilda på Svenska teatern. Utöver själva konstupplevelserna är dessa kulturresor viktiga också för att våra ungdomar inte alla har tidigare besökt huvudstaden och ännu mindre våra nationella kulturinstitutioner.

Under året arrangeras olika skrivtävlingar och i mån av möjlighet deltar vi i dem men uppmanar även våra studerande att självmant delta då vi inte lyckas få in det i studieavsnittet. Att skriva erbjuder reflektionsmöjligheter och att gå i dialog med en läsare, vilket är ett ypperligt sätt för våra ungdomar att få sin röst hörd även utanför klassrummet. Skrivtävlingen som årligen arrangeras av Österbotens Försvarsgille brukar locka våra studerande att skriva och även i år lyckades de även i att få pris i tävlingen. SMLF:s kolumntävling Argh! som arrangeras i samarbete med Svenska kulturfonden är också en tävling som vi uppmanar våra studerande att delta i.

Under läsåret har ämnesuppgren ventilerat kring stöd för lärande och ett arbete har påbörjats för att utveckla ämneslärares stöd för den enskilda studerande. Tanken om tematiserad skrivstuga som ett led i detta arbete har testats och utfallet är positivt. Ämnet har även skapat en elektronisk portfölj dit vi under året har samlat texter från samtliga första årets studerande. Arbetet med skrivportföljen kommer att fortsätta under de kommande åren för att vi ska kunna stödja den studerande i dennes skrivutveckling. Arbeta med olika stödåtgärder gällande muntlig framställning har också påbörjats under läsåret.

Ettorna som hör bibliotekspedagogen på Vasa stadsbibliotek berätta om finlandssvensk litteratur. Foto: Moja Ladvelin.

SPRÅKGRUPPEN

Finska, engelska, tyska, franska

Under läsåret 2024/2025 har vi fortsatt att fokusera på delaktighet och samverkan inom språkundervisningen och strävat efter att stärka våra studerandes kompetens för samarbete och social inklusion.

I studieavsnitt 1-2 i alla språkämnerna har vi från första början tränat våra studerande att arbeta i mixade grupper, där läraren ansvarar för indelningen. Vi har fostrat våra studerande att ta ansvar för sin egen inlärninng och att säkerställa att arbetet blir gjort. Grupperna har blivit medvetna om att samverkan och samarbete är en del av bedömningen, vilket har främjat en stark känsla av ansvar och engagemang.

Vi har lagt stor vikt vid fokus och arbetsro under lektionerna, där mobilen och datorn används enligt lärarens instruktioner. För att motverka överdriven skärmtid har vi värnat om att använda alternativ till digitalt material när det är möjligt. I både franska och tyska har vi fortsatt att använda fysiska läromedel, vilket har resulterat i goda resultat och nöjda studerande. I franskan satsar vi dessutom på att göra systematiska anteckningar i ett fysiskt häfte, speciellt i de fyra första studieavsnitten, vilket underlättar för de studerande då de ska repetera till prov. Att anteckna under lektionens gång gör det också lättare för de studerande att koncentrera sig och ta in det vi gör.

En gemensam satsning för alla språk har varit att främja läsglädje. Vi har delat med oss av inspirerande lästips och boktips, och läsning inom studieavsnitt har bildat en språngbräda för vidare läsning. Skolbiblioteket har kompletterats med ny inspirerande litteratur, och vi har fortsatt vårt samarbete med bibliotekspedagogen på Vasa stadsbibliotek. I de korta språken har vi fokuserat på att läsa kortare autentiska texter som exempelvis rubriker från tyska och franska dagstidningar. Inför studentskrivningarna får abiturienterna i

franska låna lättlästa romaner för att träna upp läsförmågan över jullovet och läslovet.

Vi har arbetat systematiskt med att utveckla våra studerandes kommunikativa kompetens, så att de kan uppträda, framföra, presentera, diskutera och debattera på ett övertygande och ändamålsenligt sätt, både i informella och formella situationer.

Språkgruppen har sett det som viktigt att erbjuda utbytesprojekt och språkresor. Samarbetet med våra vänskolor i Belgien, Spanien, Salon-de-Provence och Bremen har fortsatt, och vi har etablerat en ny samarbetsskola i Sydtyrolen, Italien. Språkresorna till Paris och Berlin gjordes under kompetensveckan i april, liksom utbytet med Jyväskylä normaalikoulu. Vi strävar efter att erbjuda kulturupplevelser på olika språk. Vi har t.ex med hjälp av medel från Svenska kulturfonden kunnat erbjuda årskurs 2 musikalerna Cabaret vid Vaasan Kaupunginteatteri inom ramen för studieavsnittet Samhälle och media. Under vistelserna i Paris och Berlin får de studerande gå på teater och musikal. Genom en samkoordinering med historia, modersmål och finska fick årskurs 2 även förmånen att se Klaus Härös film 'Ei koskaan yksin.'

Pre-IB-studerande har förmånen att träna upp sina färdigheter inom finska språket i varje period under läsåret. Studieavsnitten innehåller många olika teman, bl.a. natur, media, arbetsliv och finsk kultur.

VASA ÖVNINGSSKOLA
GYMNASIET

Tandemsamarbetet med Jyväskylä Normaalikoulu och Vaasan lyseon lukio har fortsatt som tidigare. Under läsåret har vi arbetat enligt tandemprincipen i fem studieavsnitt. Flera studerande har även avlagt det valbara distansavsnittet i tandem där de på fritiden arbetat med olika uppgifter tillsammans med en studerande från Jyväskylä.

Johanna Söderholm deltog i FIPLV-Nordic Baltic Conference "Languages Mediating Culture and Mutual Understanding" i Helsingfors 25-26.4. Diane-Christine Blusi deltog i fortbildning om muntlig bedömning i Tammerfors 27-28.4. De delade med sig av sitt material till de övriga språklärarna.

IT-pedagog Andreas Sundstedt har hållit workshoppar för lärare om användningen av AI i undervisningen.

I samarbete med Vi7 har vi tagit upp frågor som lustfyllt läsande, differentiering, AI som stöd och Mofi-undervisningen.

Språklärarna inom Vasa övningsskola har också fört diskussioner kring stöd i lärandet i syfte att komma fram till en gemensam processbeskrivning.

Tillvalsspråken har även detta år haft rekordmånga nybörjare och också behållit stora grupper i åk 2. I både tyskan och franskan har vi satsat på att använda målspråket så mycket som möjligt under lektionerna och ofta uppmuntrat till att använda fantasi och lek för att komma nära språken också i klassrummen. Även om inte alla studerande i tyska och franska deltar i utbytesprojekten med Bremen och Salon-de-Provence, får alla grupper besök av våra gäster och får på så sätt möjlighet att lyssna på och kommunicera med ungdomar i egen ålder från Tyskland och Frankrike.

I tyskan har vi med åk 1 spelat in intervjuer där vi låtsas att vi är kända personer och vi har planerat en fiktiv resa till Österrike. Vi har även lagat våra egna lägenhetsannonser och skapat våra egna klädbutiker där vi fått sälja våra varor, på tyska!

Kakförsäljning där man hjälpte riva ner Berlinmuren med varje kaka man köpte Foto: Moa Kola.

I åk 2 har fokus legat på förberedelser inför Berlin-resan. Vi har gått igenom Berlins historia från medeltiden till återföreningen i form av exempelvis grupparbeten och filmeftermiddagar. Berlin-gruppen har jobbat hårt för att samla in pengar för resan. En del av gruppen har ordnat disco för åk 1 – 6 och de har på eget initiativ ordnat kakförsäljning med tema "riv Berlinmuren": kakorna formade en mur med Västberlin på ena sidan (med jeans och Coca-Cola och David Bowie) och andra sidan representerad Östberlin.

I franskan har de studerande i åk 1 diskuterat bland annat mat, dryck, musik och fester, vilket kulminerade i en fransk fest i skolan. Vi har också tränat vi på att resa med metro och tåg samt att turista i olika franskspråkiga länder. De studerande har bland annat fått planera en Interrailresa genom Europa, som de sedan presenterat för sina kurskamrater. Under resan har de bland annat "gått vilse" i en främmande stad och spelat in videosnuttar

där de frågar om vägen och ger vägbeskrivningar på franska.

I åk 2 har de studerande fått utforska den franskspråkiga världen utanför Europa och göra resebloggar om sina upplevelser i Afrika, Nordamerika och på franska söderhavsöar. Åk 2 har även tränat sin muntliga förmåga med att göra Pecha-Kucha presentationer om sina fritidsintressen som de sedan presenterat för sina kurskamrater i speed-dating format. Den skriftliga förmågan har åk 2 utvecklat i ett längre dagboksprojekt där vi jobbat med processkrivning. I åk 3 har huvudfokus varit på att preppa inför studentskrivningarna. I år har vi satsat speciellt mycket på att systematiskt utveckla den fria skriftliga produktionen, eftersom den motsvarar en tredjedel av den totala poängen i skrivningarna. Satsningen lyckades bra och abiturienterna kan vara mycket nöjda och stolta över sina studentuppsatser i franska!

Studerande från 2E läser litteratur på franska. Foto: Frida Crotts.

Historia 3 gick en guidad rundvandring i april kring före detta Bomullsfabriken på Brändö med Henrik Fågelbärj i samband med att vi behandlade industrialiseringen av Finland. Foto: Johanna Bonäs.

Historia

Under läsåret har arbetet i historieundervisningen genomsyrats av temat "En skola för delaktighet och samverkan". Vi har strävat efter att göra historien levande och relevant genom att skapa utrymme för elevernas egna perspektiv, reflektioner och aktiva deltagande.

Vi erbjuder nio kurser historia i gymnasiet. Tre obligatoriska kurser och sex valbara. I år har alla kurser utom historia 7 gått. I de obligatoriska kurserna har vi bland annat fördjupat oss i olika maktstrukturer och hur dessa påverkat människors livsvillkor genom tider. Stora förändringarna och enskilda aktörer som har främjat demokrati och mänskliga rättigheter har fått stort fokus.

Genom gemensamma projektarbeten och samtal om historiska paralleller till dagens samhälle har eleverna tränats i att sätta histo-

rien i relation till sin egen tid och roll i samhället.

I de fördjupade kurserna har studerandena bland annat arbetat med historiebruk, där de analyserat hur historia används i samtiden, i politiken, i populärkulturen och i olika samhällsdebatter. Studerandena har också gjort egna undersökningar kring olika historiska händelser och deras betydelse idag. I historia 6 har studerandena bland annat övat sig att skriva en fackuppsats inför kommande högskolestudier.

Genom hela året har vi haft som mål att skapa en inkluderande undervisningsmiljö där alla elever känner sig delaktiga i lärandet och uppmuntras att ta ansvar för både sitt eget och andras lärande.

Samhällslära

Riksdagen. Foto: Johanna Bonäs.

Under läsåret har samhällsläraämnet på gymnasiet aktivt arbetat utifrån temat "En skola för delaktighet och samverkan". Genom hela undervisningen har vi strävat efter att skapa en lärmiljö där studerande inte bara lär om samhället utan också deltar i det.

I de tre obligatoriska kurserna har fokus legat på att förstå samhällets strukturer, demokratiska processer och individens möjligheter att påverka samhälleliga beslut. Genom diskussioner, rollspel, analyser av aktuella samhällsfrågor och egna projekt har eleverna fått verktyg att tänka kritiskt, formulera argument och förstå olika perspektiv. Lektionerna har ofta inletts med ett aktuellt nyhetsinslag som har diskuterats. Presidentvalet i USA, lokalvalen i Finland och det eskalerande handelskriget har fått stort fokus.

De fyra fördjupade kurserna har vi behandlat rättssystemets grunder, företagsamhet och entreprenörskap och aktivt medborgarskap.

I kursen aktivt medborgarskap har eleverna reflekterat kring sina rättigheter och skyldigheter och arbetat med konkreta sätt att påverka samhället. Vi har gjort flera studiebesök och haft många intressanta gäster i klassrummet. Ett uppskattat studiebesök till riksdagen gav eleverna inblick i hur beslut formas på nationell nivå. Via zoom har vi träffa europaparlamentariker Anna-Maja Henriksson direkt från Strasbourg. Flera företagsbesök har också gjorts och vi har åhört rättegångar i tingsrätten och besökt Hovrätten.

Våra elever har också deltagit i en debatttävling som ordnas av FSS, där de tränade sin argumentationsförmåga, källkritik och retorik med gott resultat. Vasa övningsskolas lag fick tävla i finalen som hölls i Helsingfors i februari.

Årets höjdpunkt för lärarnas del var deltagandet i SO-dagarna i Stockholm i september.

Debattävling. Foto: Johanna Bonäs.

Psykologi

Under läsåret har vi inom psykologin jobbat med bl a följande teman:

Skolfreden har betonat allas rätt till en psykisk/fysisk/socialt trygg skoldag. Insatser för en bra gemenskap och ett gott klimat på skolan har utgjort centrala byggstenar i psykologin.

Inklusion & antirasism liksom antimobbningsarbete är betydelsefulla för demokrati-fostran och belystes bl a under Solidaritetsveckan i kamp mot rasism och rasdiskriminering under slutet av mars.

Fred och mänskliga rättigheter är ständigt återkommande teman i läroplanen och uppmärksammades även under FN-dagen 24.10.2024.

En ämnesövergripande fortbildning i Stockholm, SO-dagarna styrkte lärarnas ämnesverskridande kompetenser. Som resultat av denna erbjuds studieavsnittet Från hat till kärlek nästa läsår inom ämnena religion och psykologi.

Studiebesök och gäster har ingått i undervisningen under läsåret som en naturlig del av undervisningen. En omstrukturering av bedömningskomponenterna i de fördjupade studieavsnitten har justerats som resultat av tidigare erfarenheter.

Program och applikationer för skolans IR-utrustning införskaffades för att stöda undervisningen.

SYNAPS inom Vi7 har fortskridit med obligatoriskt deltagande för de studerande som läst fördjupade studieavsnitt i psykologi. Ett seminarium under hösten och ett under våren har arrangerats.

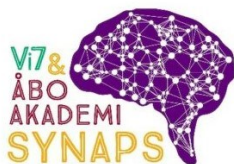
Religion

Läsårets tema är "En skola för delaktighet och samverkan", vilket också har framkommit i studieavsnitten i religion. Studeranden bearbetar, diskuterar och tar sig an olika temaområden både enskilt och gemensamt. Religion som ämne handlar om att förstå sig själv och andra. Det här gäller bland annat sin egen historia, kultur, tradition, seder och normer men vidare också att förstå och respektera andras perspektiv.

I studieavsnitt två behandlas kristendomen som helhet och studeranden har konkret fått bekanta sig med olika kyrkor som finns i Vassas stadsbild. Studeranden har även fått guidad rundtur i ortodoxa kyrkan i Vasa där de fått ta del av interiören, lära sig om ortodoxa kyrkans historia samt hur den levda religionen tar sig uttryck. I ett av de fördjupade studieavsnitten har vi gjort ett besök till Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga. En av medlemmarna i kyrkan guidade oss genom deras kyrka och visade både hur man släktforskar, var man kan döpa sig och hur deras samlingslokaler ser ut.

I studieavsnitt tre har studerande fått jobba med en fördjupad uppgift där de tar reda på hur asiatiska religioner har influerat västvärlden på olika sätt. I varje kurs behandlas aktuella händelser i vår närmiljö, men också händelser runtom i världen som berör religion på olika sätt.

Ämnesövergripande fortbildning genomfördes med psykologi, filosofi, historia och samhällslära, där lärare från samtliga ämnen deltog i SO-dagarna i Stockholm. Under vårterminen gjorde en ämneslärarstuderande sin praktik i religion.

Hälsokunskap

“En skola för delaktighet och samverkan” är läsårets tema och något som också har framkommit under studieavsnitten i hälsokunskap. Som en del av studieavsnitt ett har studerande själva valt ett hälsoprojekt som de jobbat med i tre veckors tid, projektet går ut på att göra en liten beteendeförändring som gynnar den egna hälsan. Projektet knöts ihop med en avslutande rapport. Hälsoprojektet har resulterat i många fina analyser kring hälsobeteende och vad som kan hjälpa och stödja vid en möjlig förändring

I de valbara studieavsnitten två och tre har studerande fördjupat sina kunskaper på olika sätt. Miljö och forskning är de två stora fokusområdena i studieavsnitt två medan studieavsnitt tre fokuserar på samhället och olika sjukdomar.

I alla studieavsnitt i hälsokunskap har de studerande varit delaktiga i hur bedömningen fördelas procentuellt mellan olika delar t.ex. prov, minitest och projektarbete. De studerande har även varit delaktiga i pausgymnastiken, som gör att varje lektion präglas av rörelse av något slag, genom att de själva har planerat och genomfört dem. Pausen bidrar till ny energi och höjer humöret.

Under vårterminen höll sex studerande från Åbo Akademi hela eller delar av sin praktik inom hälsokunskap under sin avslutande praktik. Studerande bidrog med många intressanta lektioner och givande samtal i för- och efterhandledning.

Gymnastik

”Syftet med undervisningen i gymnastik är att stödja den studerandes välbefinnande, utveckling och lärande.” (GLP 2019, Gymnastik)

Ett centralt mål för gymnastiken på gymnasiet är att utveckla en sådan nivå av rörelseförståelse som gör det möjligt för studerandena att upprätthålla och förbättra sin fysiska kapacitet både under studietiden och senare i livet. Detta innebär att eleverna ska utveckla mångsidiga rörelsefärdigheter och kunskaper, vilket gör att de kan göra val som främjar fysisk aktivitet och funktionsförmåga.

Klättring vid Wasa Up. Foto: Thomas Friman.

Julfestdans 2024. Foto: Thomas Friman.

Dessa val bidrar också till att förbättra elevernas sociala och psykiska välbefinnande. Det måste inte alltid vara hård träning utan kunskapen om att promenader och pauser i stillasittande har stor inverkan på din hälsa

Läsårstemat en skola för delaktighet och samverkan passar väldigt bra in på gymnastikundervisningen. Studerandena är med och planerar studieavsnitten och får göra uppgifter och samverka i många olika gruppkonstellationer.

Mångsidig bedömning har varit ett tema för lärarna under året att fundera på och i gymnastiken förverkligas det genom ständig formativ bedömning i form av observation och feedback av läraren, självutvärderingar, kamratutvärderingar och summativ bedömning

vid studieavsnittets slut.

Det är spännande tider inom konst- och färdighetsämnena i gymnasiet. I höstas blev det klart att på hösten 2029 skall man kunna avlägga studentexamen i gymnastik.

Vi har under året haft flera möten angående detta men ännu är frågorna många. Det känns dock bra eftersom det höjer statusen för de praktiska ämnena.

I studieavsnittet äldstes dans slogs deltagarrekorde i år igen, vi hade etthundratrettio dansare.

I julfestdanserna hade vi som vanligt också väldigt många som ville vara med och dansa. Vi har även haft fina framgångar inom skolidrotten.

Både flickornas och pojkarnas fotbollslag tog sig vidare till finalturneringarna. Flickorna tog en fin silvermedalj medan pojkarna denna gång blev utan medalj. Pojkarna gick även vidare till finalturnering i innebandy men blev också där utan medalj efter flera jämna matcher.

Stafettkarnevalen ordnas 23-24 maj i år och dit hoppas vi ha många som vill springa.

Thomas deltog i de nationella gymnastiklärardagarna i Salo i september.

Gäster håller gymnastikundervisning. Foto: Thomas Friman.

Turnering i fotboll. Foto: Thomas Friman.

Turnering i innebandy. Foto: Thomas Friman.

Matematik

Målsättningen för läsåret som även tangerade årets läsårstema var att aktivt söka metoder för att få studerande delaktiga i undervisningssituationen.

Förståelse för matematik och matematiska samband är en förutsättning för all naturvetenskaplig forskning, men också för statistiska undersökningar inom alla vetenskapsgrenar. I den korta matematiken ligger fokus på allmän matematisk grundfärdighet medan den långa matematiken lägger grunden för vidare studier inom matematik och naturvetenskap.

I matematikinläring är god studieteknik och självkänsla mycket viktiga för framgång. Vi har strävat efter att skapa en inkluderande och trygg lärmiljö där positiv psykologi och goda baskunskaper lägger grunden för ett långsiktigt lärande.

I långa matematiken fortsatte vi med de två extra modulerna: MAA15 (1sp) och MAA16 (1sp) som visat sig vara mycket lyckade och uppskattade. I MAA15 ligger tyngdpunkten på att lära sig grunderna i användning av tekniska hjälpmedel medan man i MAA16 utvecklar och fördjupar kunskapen.

I korta matematiken fortsatte vi också med en extra modul: MAB12 (2sp). I MAB12 finns två tyngdpunkter.

Den första är att utgående från en individuell kartläggning stärka varje studerandes grundfärdigheter, självinsikt och självförtroende i matematik. Den andra tyngdpunkten är att studerande ska lära sig använda matematisk programvara på ett ändamålsenligt sätt. Även detta har visat sig vara ett mycket lyckat koncept.

I studentexamen i matematik infördes ett helt nytt upplägg för hur man väljer uppgifter. Speciellt i korta matematiken där det blev aktuellt med 18p:s uppgifter.

I matematik har vi under läsåret ordnat räknestugor i de olika studieavsnitten och preptillfällen inför studentexamen för år 3. I MatteTäpplan (ordnat av Teknologföreningen) deltog tre studeranden varav Edith Carlsson lyckades ta hem en andra plats.

Inom ämnesgruppen har vi haft flera olika projekt på gång under läsåret: StödaStyrka, KvAllitet samt "AI i matematikundervisningen". I projekten StödaStyrka och KvAllitet har vi funderat kring stödundervisningens upplägg och form samt samlat in data om studerandens baskunskaper och hur de kan råda bot på eventuella kunskapsluckor. Inom projektet "AI i matematikundervisningen" har vi undersökt om de studerande börjar använda ChatGPT som hjälpmedel då de ska utföra uppgifter och i så fall vilka frågor de ställer till ChatGPT.

*Edith Carlsson kom på andra plats i MatteTäpplan som Aalto Universitet ordnar årligen.
Foto: Nikke Palmberg.*

Kemilärarna Caroline och Lis-Marie och studerande Ellen och Ruth tillsammans med professor Ulf Ellervik på Berzeliusdagarna i januari 2025.

Kemi

Undervisningen i kemi stödjer den studerande att utveckla ett naturvetenskapligt tänkande och en modern världsbild som en del av en mångsidig allmänbildning. En hållbar livsstil har varit ett återkommande tema under alla studieavsnitt.

I årskurs två har alla studieavsnitt varit delade i två undervisningsgrupper. Studerande i årskurs två informerades och erbjöds att söka stipendium för att delta i Berzeliusdagarna i Stockholm. Av flera sökande valdes två stipendiater från vår skola. Stipendiet delades ut av Finska Kemistsamfundet. Båda kemilärarna och de två stipendiaterna deltog i konferensen i slutet av januari.

Som mätutrustning i laborationer har Verniers mätsensorer implementerats.

Kemilärarna har bekantat sig med ritprogrammet Ketcher som kommer att tas i bruk i stället för MarvinSketch i Abitti2 systemet.

2E (DP1) besökte i mars Åbo Akademi, FNT, inom ramen för deras tvärvetenskapliga projekt "collaborative science project". De studerande löste en "mordgåta" samtidigt som de bekantade sig med olika studieinriktningar via dels praktiskt laborationsarbete och föreläsningar.

3E (DP2) blir de första som skriver sin examen i kemi enligt den nya läroplanen, som nu är helt implementerad. Provet har märkbara skillnader från tidigare läroplaner.

Fysik

Under året har vi haft fokus på att aktivt söka metoder för att få studerande delaktiga i undervisningssituationen och medvetna om den egna lärprocessen. Studerande har tränats att utveckla sin reflektionsförmåga kring det egna kunnandet. Laborativt arbete och skapande av laborationsrapporter har varit ett naturligt redskap i detta.

Hållbar energihushållning har varit ett fokusområde under året. Vi har jobbat med fysikaliska samband gällande energiproduktion och vi har jobbat för en medvetenhet kring ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Vidare har vi konstaterat att däri ligger grunderna för att kunna bidra till goda lösningar i utvecklandet av framtidens teknologier.

Övergången från den digitala mätutrustningen Pasco/Capstone till motsvarande Vernier/LoggerPro har framskridit. Utrustningen har kompletterats och byggts ut.

Med anledning av de stora förändringarna vad gäller de digitala redskapen i student-skrivningarna har vi tagit inledande steg i fortbildningen kring bland annat programmet Graphical analysis. På IB har arbetet fortsatt med att implementera den nya läroplanen, vars första skrivningar är i maj 2025.

Av abifysikerna deltog 11 från nationella linjen och 2 från IB-linjen i en mycket uppskattad resa till världens största partikelfysiklaboratorium CERN i Genève, Schweiz i början av december.

Edith Carlsson var en av vinnarna i TekNatures årliga fysiktävling och fick delta gratis i resan till CERN.

Biologi

Läsåret 2024 –2025 har som de senaste läsåren präglats av att implementera de nya läroplanerna. Gymnasiets läroplan har nu körts igen som en komplett omgång med tillgång till alla nya digitala läromedel. Under läsåret har en ny stor uppdatering för biologiläromedlet Diversitet kommit vilket har gjort läromedlet betydligt smidigare att använda. Efter några års användning av de digitala läromedlen kan vi konstatera att de är här för att stanna. Vi har nu också resultaten från studentskrivningarna och kan konstatera att övergången till den digitala undervisningen inte har påverkat resultaten negativt och att studieframgången för våra studerande är god.

Inom IB-programmet har fokus också varit på implementeringen av den nya läroplanen i biologi. Vi har nu genomgått en full omgång även av denna läroplan och väntar med spänning på att se hur det går i för våra IB-studenter i deras slutprov som hålls i maj. Eftersom vi inom IB—undervisningen alternerar med årskurser mellan de olika ämneslärarna finns det ändå mycket kvar att göra före vi har den nya IB läroplanen ordentlig implementerad.

Inom vårt ämne ser vi mycket framemot den nya skolbyggnaden som förhoppningsvis skall byggas inom de närmaste åren. Mängden praktiskt moment har ökat inom de nya läroplanerna och vi är i stort behov av nya ändamålsenliga laborationsutrymmen för den laborativa delen inom ämnet biologi.

Vår strategi med att ständigt vara aktuella inom våra ämnen har fortsatt under året och vi försöker alltid att använda oss av poddar, dokumentärer och andra digitala källor för att utöka materialet utöver läromedlens ramar.

Under läsåret har biologilärarna deltagit i olika fortbildningar. Här kan nämnas bland annat en fältkurs ordnad av Bioresurs vid Uppsala universitet som fokuserade på praktisk mätning av naturen inom ekologin.

En kurs som var mycket givande och gav insikt i metoder som kan användas framför allt inom fältbiologin som utförs inom IB programmet. En annan givande fortbildning som gavs på distans via zoom handlade om de olika metoderna man nu kan använda för att analysera mycket gammalt DNA, något som kommer oss direkt till nytta under bioteknologikursen.

Vi är också tacksamma att vi tillsammans med de andra IB lärarna i vår skola under höstterminen fick möjligheten att besöka Mattlidens IB-linje och i samband med detta diskutera med våra ämneskolleger inom respektive ämne. Vi kunde konstatera att vi i bägge skolor har liknande utmaningar och möjligheter till att göra verksamheten ännu bättre. Vi ser också framemot motbesöket som sker i april då Mattlidens IB-lärare kommer på studiebesök till vår skola.

Anastasiia, Alrich, Alexander och Dag dissekerar grisorgan för att lära sig om anatomi. Foto: Joachim Hofman.

Studiehandledning

Under läsåret har Nina Kallio fungerat som studiehandledare för 1A, 1B, 2A, 2B, 2C, 3A och 3B, medan Pia Lustig har fungerat som studiehandledare för 1D, 1C, 1E, 2D, 2E, 3C, 3D, 3E och 4A.

Studiehandledningen bildar en helhet som omfattar hela tiden i gymnasiet och innefattar förutom två obligatoriska studieavsnitt, även individuell handledning under varje studieår, smågruppshandledning och deltagande i studiebesök och inspirationstillfällen.

Första årets studerande hade studieavsnittet Studiehandledning 1 i period 1. Studieavsnittet introducerade de studerande till gymnasiestudierna och genomfördes i samarbete med grupphandledarna, skolcoachen, specialläraren, IT-personalen och studerandevårdsteamet.

Andra årets studerande inledde studieavsnittet Studiehandledning 2 i period 3. Studierna fortsätter under nästa läsår och inbegriper studiebesök och inspiration. Målsättning är att studerande utvecklar sin självkännet och sin förmåga att planera och ha kontroll över sitt liv. Studerande bekantade sig med olika alternativ till studier och arbete efter gymnasiet, uppdaterade sin studentexamensplan och anmälde sig till studentskrivningar samt fick prep inför abiåret. Future Business Day ordnades i samarbete med Vi7 gymnasierna. De studerande fick bekanta sig med olika branscher och företag som de själva valt. Andra och tredje årets studerande hade möjlighet att delta i UniYH i Åbo.

Tredje årets studerande fortsatte studieavsnittet Studiehandledning 2 i period 2 med ekonomikunskap, inspiration, företagsamhet samt vägbkost för livet efter gymnasiet.

Läsaåret inleddes för abiturienterna med Vi7 samarbetet Karriär vid Academill, där studerande inspirerades av 20-talet olika inspiratörer. Abiturienterna kunde även delta i Högskoledagen i Helsingfors, DIA-helgen i Åbo, besök till Campus Allegro i Jakobstad

samt i Åbo Akademis och Novias UNIYH-dag i Vasa och i Åbo. Därtill har under läsåret ordnats ett antal inspirationstillfällen (POLAMK, försvarshögskolan, Umeå universitet) och kortare studiebesök bland annat Open House vid Hanken.

Vi nätverkade genom att bjuda in finsk- och svenskspråkiga elevhandledare på infofrukost. Niornas besök och kvällen för niornas vårdnadshavare var omtyckta och vi fick god respons från fältet. IB Open House lockade många.

Under läsåret fortsatte arbetet med Erasmus-projektet Green Career Education i samarbete med skolor och utbildningsaktörer från Tjeckien, Slovakien och Slovenien. Vi har även startat ett Nordplus Junior samarbete kring temat "En framtid i Norden", inom vilket våra studerande haft möjlighet att besöka gymnasie-studerande i Norge, Sverige och Danmark.

UniYh i Åbo 2025. Foto: Nina Kallio.

Specialundervisning

Ett läsår präglat av samarbeten. Med de orden kan specialundervisningen bäst beskrivas läsåret 2024–25. Delar av projektet MoD, som initierades av specialläraren i samarbete med en språklärare, fick sin start på senhösten. Dramapedagog Nina Dahl-Tallgren besökte några grupper i MoL, med uppdraget att minska studerandes talängslan och öka deras frimodighet. Denna vår och kommande höst står nya grupper i tur, då troligtvis med Anna Moberg som inspiratör.

Efter idel Zoom-träffar med SpecGymnätverket i Svenskfinland, fick vi speciallärare äntligen till en första fysisk träff i Tammerfors. Temat var rikssvenskt kontra finlands-svenskt testmaterial. Frågorna var många, och testerfarenheterna långa. Även arbetsplatsrelaterade frågor avhandlades. Den trygga stämningen gav associationer till professor Antonovsky. Hans salutogena modell KASAM, Känsla Av SAMmanhang, är bekant inom specialpedagogiken.

Fin stämning och kollegialt delande har likaså präglat Vi7Spec-nätverket (Vörå-Kristinestad). Där har vi sysslat med allt från skuggningar, till att kommentera Utbildningsstyrelsens utkast till förnyat innehåll i läroplanens kapitel 4.2: Stöd för lärandet. Där blev det hastiga tag, eftersom specialundervisningen är först ut av ämnena - och det redan i vår! Den nya lagen träder nämligen i kraft 1.8.2025. Nu i vår processar vi fram ett gemensamt Vi7-underlag, som bas för de lokala läroplanerna. De ska helst vara klara i maj. I ett huj, med andra ord. Varför? Stöd- och specialundervisningen har inte alltid haft en tydlig roll och utformning i alla gymnasier; det praktiska utförandet har varit brokigt i vårt land. Nu styrs det upp bland annat genom att skillnaderna tydliggörs mellan stöd för lärandet å ena sidan och specialundervisning å andra sidan.

Då Vi7Spec fått upp farten med utvecklings- och samarbete, bjöd vi även med speciallärarna i Team Nords fem gymnasier (Karleby-Nykarleby) till en gemensam, skraddarsydd fortbildning. Tillsammans fördjupar vi oss genom en fyrdelad Nepsy-fortbildning. Som utbildare fungerar Disa Malmberg. Disa är socionom, neuropsykiatrisk coach, psykoterapeut och har ett stort hjärta för barn och ungdomar som har lite fler utmaningar än andra i skolmiljöer.

I vårt eget gymnasium har specialundervisningen även varit involverad i ett intressant projekt gällande artificiell intelligens (AI). Där har en av våra studerande ingått i en fallstudie. Hens uppdrag var att testa ChatGPT4 som stöd vid inläring av stora textmassor. Det handlar om en ungdom med läsutmaningar, och hen var redan en tämligen van användare av "öppet" AI-system. Det vi ville få reda på var hur AI-användningen effektiveras om verktyget är direkt styrt och begränsat till en aktuell kursbok. I gott samarbete med vår eminenta IT-pedagog Andreas och läromedelsförlaget i fråga, blev studien lyckad,

Vi fick en bild av både för- och nackdelar. Motsvarande testverksamhet utfördes sedan i helklass, där såväl ämneslärarens som de studerandes åsikter och reflektioner gav värdefull kunskap. Resultaten presenterades sedan under arbetslördagen "Vi lär i lag", där lärare från hela Österbotten var inbjudna som en del av VÖS 50-årsjubileum. Det viktigaste samarbetet har som vanligt skett med våra ungdomar. Största delen av verksamheten har trots allt handlat om konkret stöd- och handledning i skolvardagen, specialundervisningens huvuduppdrag, och ett läsår starkt präglat av samarbeten går mot våravslutning.

Penkkis 2025, Ada som Madicken och Ingrid som Lisabet. Foto: DCB.

Åk2 på besök till Ateneum. Foto: Lisette Smedlund.

Bildkonst

De studieavsnitt i bildkonst som studerande väljer ger tid till reflektion över det bildflöde som de dagligen tar del av, samtidigt som den egna kreativiteten och det egna problemlösandet tränas. Vi har arbetat både två- och tredimensionellt samt med tekniker inom media. Sofie Näse besökte ämnet med Kultur i skolan projektet.

I början av läsåret tillbringade bildkonst- och musikprogrammets åk 3 ett par dagar på lägerskola i Alskat. Bildkonstprogrammets studerande fick möta konstnären Ulrika Ferm som föreläste om sin skapandeprocess. Alla tecknade, bl.a. modellteckning och målade för att hitta tillbaka till det egna skapandet efter sommarlovet.

Under Alskatvistelsen bestämde studerande att temat för slututställningen skulle vara "drömmar". Vernissage ordnades 28 januari i Pharmacy House Café & Bakery och utställningen pågick tre veckor.

Bildkonstämnets mål är att studerande skall ta del av konst på olika plan, skapa själva i olika tekniker och hitta ett sätt att uttrycka sig genom bildspråket. Vi har besökt utställningar i Vasa, och bildkonstprogrammets åk 2 fick under två dagar även i Helsingfors se vad de stora museerna ställde ut i månadsskiftet oktober –november. Under vistelsen besökte vi även Tölö gymnasium för att skapa tredimensionella konstverk tillsammans med skolans bildkonstlinje under ledning av deras bildkonstlärare Laila Rebers-Holländer.

Studerande från bildkonstprogrammet åk 1 kunde välja att tillbringa årets kompetensvecka i Stockholm där temat gick i kulturens tecken. Vi fick guidningar på Waldemarsudde, i Moderna museet och Nationalmuseet samt en otroligt fin vandring genom Dramatens utrymmen mm.

Affisch gjord av Hanna Kankanpää, åk 2.
Foto: Lisette Smedlund.

Åk 3 gör en väggmålning i matsalen.
Foto: Lisette Smedlund.

I början av maj reste bildkonststuderande åk 2 på studieresa till Umeå där vi bekantade oss med Bildmuseet, Arkitektshögskolan och Umeå Universitet.

Vi vill tacka understödsföreningen UFFBOM som under läsåret har hjälpt och stött både ekonomiskt och med det praktiska arbetet under årets konst- och musiktillställningar.

Årets Visual Arts studerande ställde ut sina konstverk i Culturum under några veckor i april. Utställningen var en del av deras prov inför IB examen.

Linoleumtryck: Saga Mattila.

Bland årets bildkonstdiplom
hittas tolkningar av uppgifterna:

Berättelser om skogen

En annan art

Det som ögat inte kan se

Låt alla blommor blomma

Gymnasiediplom i bildkonst, Evelina Backgren. Foto: Lisette Smedlund.

Musik

Vi kan blicka tillbaka mot ett sällsynt aktivt år för musikens del. ÅA i Vasa 50-årsfirandet fick stort utrymme och engagerade musikstuderande i flera sammanhang. Kronan på verket måste väl ändå ses vara den egen skrivna musikalen "En sista drink" som framfördes av årets musiktreor. Ett stort tack går speciellt till Lotta Ventus som fungerade som regissör. Musikalen var den första av våra musikstuderande skrivna musikalen i två akter med egen musik, manus, koreografi – ja allt. Skolmusikalen visar på en inneboende polyestetisk dimension vilket innebär kombination av ämnena på ett naturligt sätt främst genom musik, dans, drama och manusskrivande. Detta stöder utvecklingen av mångsidiga kompetenser och färdigheter att hantera och förstå ämnesöverskridande helheter.

Musikalproduktionen skapar en annan dimension i skolarbetet. Ett syfte för läraren blir att knyta lärande, undervisning, individens vardag och omgivande samhälle till skolans verksamhet. Lärandet blir synligt för alla deltagande i skolmusikal. Denna synlighet inom gemenskapen sprider positiva kringeffekter och är sporrande.

Inte bara det ovannämnda visar på att musiken som konstämne i skolan kan vara en plattform för starka meningsfulla upplevelser och lärande. Vår starka luciatradition, välgörenhetsgala och konserterna som ordnas under läsåret bidrar till och stärker skolkulturen och gemenskapen. I egenskap av konstämne är musiken central. Må det vara så även framöver.

Musikalen "En Sista Drink". Foto: Lisette Smedlund.

Gymnasiekören under 50-årsfirande.

Augusti-December 2024

13.8 Musikprogrammets treor sjunger vid gymnasiets skolstart i Estrada.

23.8 Studerande från musikprogrammet åk 2 uppträder på IB-dimission.

28.8 Musikprogrammets treor uppträder i samband med skolfredsutlysningen.

11-12.9 Musikprogrammets treor på lägerskola för planering av musikal.

24.9 Höstkoncert med musikprogrammets ettor, tvåor samt gymnasiekören.

3.10 VÖS 50-årsfest. Gymnasiekören tillsammans med grundutbildningens kör uppträder.

4.10 Studerande från musikprogrammets alla årskurser uppträder i samband med ÅA:s 50-årsfirande på Academill.

6.11 Svenska dagen. Studerande från åk 2 utgör kompgrupp under festen.

20-21.11 Genrep inför publik med den egna av musiktreorna skrivna musikalen "En Sista Drink".

22-29.11 Musikalen "En Sista Drink" rullar på inför slutsålda föreställningar.

5.12 Musikstuderande från åk 2 uppträder i samband med studentdimission.

13.12 Åk 2 anordnar lucia. Musikstuderande åk 2 ackompanjerar.

14.12 Musikstuderande uppträder på julfesten i varierande konstellationer.

20.12 Gymnasiekören uppträder i julkyrkan.

Januari-Maj 2025

6.1 Gymnasiets treor uppträder i samband med föräldrainfokväll för niornas föräldrar.

7.2. Musiktvaor uppträder i samband med äldstes dans.

8.2 Musikstuderande uppträder i samband med "Lär i Lag" konferens.

6.3 Musikettorna och tvåorna uppträder på av SKS anordnade Vålgörenhetsgalan 2025.

7.3 Musikettor uppträder i samband med IB-dimission.

25.3 Novia-studerande besöker musiktvaorna och inleder musikproduktionssamarbete.

27.3 Musiktvaorna på NOVIA i Jakobstad och jobbar med musikproduktion. På kvällen tar vi del av musikalen "Nattexpressen" som är ett samarbete mellan NOVIA och Musikalakademien i Umeå.

7-11.4 Kompetensvecka. Musikettorna jobbar med musikproduktion i samarbete med NOVIA. Studiebesök till Wasa Teater, Vasa Radio, uppträdanden på Carl & Carolina m.m.

25.4 Lämplighetsprov till musikprogrammet.

30.5 Utekoncert med musikettorna, tvåorna och grundutbildningen.

31.5 Gymnasiekören uppträder på studentdimissionen.

Elsa Kallio, Max Kronqvist, Edvin Lerviks, Hampus Berglund, Hanna Håkans, Tim Hagström, Alida West, Oliver Kuula, Jonathan Nilsson, Liina Von Wielligh, Siri Norrgård, Miranda Mörk, Klara Nygård, Mavie Niemi.

Musikalen En Sista Drink

Vasa Övningsskola

22.11 kl.19:00
23.11 kl.15:00
25.11 kl.19:00
26.11 kl.19:00
27.11 kl.19:00
28.11 kl.19:00
29.11 kl.19:00

Culturum, Skolhusgatan 31
Vuxna 25€/Studerande 15€

SKOLCOACHEN

Gymnasiets skolcoach jobbar hälsofrämjande och fungerar som en neutral och trygg vuxen studerande kan vända sig till under skoldagen. Coachen rör sig ute i korridorer under raster men har också ett rum dit studerande kan komma t.ex. under tomma block.

Vid läsårstarten har skolcoachen varit extra närvarande för första årets gymnasiestuderande under lektionstid i studiehjälperkurs 1. För att skapa en trygg och välkomnande miljö för alla gymnasiets studerande samarbetar skolcoachen med gymnasiets tutorer, tutorhandledare och grupphandledare och ordnar tillsammans aktiviteter för de nya studerande.

Att öka trivseln och samvaron i skolan är ett av skolcoachens viktigaste uppdrag. Detta har synliggjorts bl.a. genom ordnandet av konstklubb i skolans bildkonstsal. Till klubben är alla studerande välkomna och ta del av olika teman så som keramik, pyssel, akvarellmålning, samt återbruk och upcykling av kläder m.m.

Under läsåret 2024-2025 bjöds bl.a. lettering-artisten Sofie Björkgren-Näse in till klubben och höll workshop i olika lettering-tekniker.

Utöver konstklubben ordnar skolcoachen evenemang och samarbeten med utomstående instanser som studerande kan ta del av, ex. genom ordnande av gratis bowlingkvällar, filmkvällar och minigolf. Skolcoachen har även ordnat föreläsare från Folkhälsan, Barnvårdsföreningen och Care Together samt Pop Up tillfällen från olika organisationer utanför skolan. Bl.a. Folkhälsan, Föregångarna, Ung Mieli och Ärligt talat chatten har hört till dessa aktörer. Alla basgrupper i åk 1 har bjudits på frukost och samlingsövningar hos Folkhälsan som en del av gemenskapsbyggande och samarbetsstärkande aktiviteter.

Skolcoachen är del av gymnasiets PR-grupp där marknadsföringen av gymnasiet för niondeklassister är en viktig del av arbetet. Skolcoachen deltar på föräldrakvällar, i tutorverksamheten och samarbetar inom studerandevården.

Ettornas frukostträff vid Folkhälsan.
Foto: Camilla Rogaszewska.

SH01, gemenskapsskapande övningar.
Foto: Camilla Rogaszewska.

ÖVIS I RÖRELSE

Skolåret 2024-2025 har varit ett bra år för Övis i rörelse. Vår årsklocka hjälper oss att hålla reda på när olika aktiviteter ska genomföras, och rörelsecoacherna bidrar med nya idéer och genomför olika program. Som vanligt vill vi att studerande ska vara utomhus i början av skolåret, och därför stängdes delar av parkeringen av så att studerande kunde spela fotbollstennis, pickleball och träna frisbee-golfputtar.

Vandringspaus, åk 2. Foto: DCB.

Den traditionella höstvandringen genomfördes i solsken 2 oktober. Ettorna vandrade Bodvattnet runt och tvåorna vandrade längs Iskmo-Jungsund vandringsled. Åk 3-4 hade olika aktiviteter vid Öjberget.

Rörelsecoacherna filmade in två videon till stegkampanjen som hölls i november, en inomhusrunda och en utomhusrunda. Volleybollturneringen fortsätter att växa och pågick under två månader under hösten och drog stor publik till gymnastiksalen varje dag.

Rörelsecoacher 2024-2025:

Risku Hilja 2C, Alkula Agnes 2A, Anturaniemi Pinja 2A, Binte Zahid Rushda 2E, Lassfolk Erica 2B, Lindberg Nellie 2B, Myllyniemi Jesse 2C, Saar Wilma 2C, Salo Jak 2C, Snickars Eleonora 2D, Sugathapala Bandaralage Sansa 2E, Ternovyi Maksym 2E, Valencia Martínez Kenneth 2D

Över femtio studerande deltog i turneringen. Rörelsecoacherna var aktiva och hjälpte till som domare

Thomas höll info samt pausgymnastik på flera föräldramöten och lärarmöten under året.

Thomas höll också en workshop om Övis i rörelse på fortbildningsdagen den åttonde februari som hölls som en del av 50-årsfirandet för Vasa övningsskola. Fortbildningen var för alla gymnasielärare i Österbotten. Före studentskrivningarna på våren hölls basket frikasttävling. Efter studentskrivningarna hölls den populära badmintonturneringen.

Thomas deltog i de landsomfattande fortbildningsdagarna om Studier i rörelse i Jyväskylä 1-2.4.2025. Fortbildningen omfattade bland annat ett besök vid Muuramäen lukio och träff med deras rörelsecoacher.

I maj bildades en ny grupp rörelsecoacher för 2025-2026.

Thomas Friman.

Vinnarna i volleybollturneringen. Foto: DCB.

ÖVIS I RÖRELSE ute på gården, Foto: DCB.

PR I GYMNASIET

PR-gruppen i gymnasiet har under läsåret fortsatt sitt uppdrag att koordinera PR-arbetet i skolan med fokus på antagning av nya studerande. Arbetsgruppen som bestått av Pia Lustig, Nina Kallio, Lisette Smedlund, Camilla Rogaszewska och Andreas Sundstedt har planerat och ordnat flera besök i gymnasiet för elever under läsåret.

PR-arbetet inleddes i oktober med infofrukost för elevhandedare från både finska och svenska grundskolor. Under läsåret har svensk- och finskspråkiga nior flertalet gånger bjudits in för att bekanta sig med IB-linjen och i januari arrangerades fyra tillfällen för nior från svenskspråkiga skolor på rundvandring och stationsundervisning i gymnasiets utrymmen.

Även ett informationstillfälle för vårdnadshavare till nior har genomförts. Både SKS och tutorerna har varit involverade i såväl planering som genomförande av programmet under besöken och informationstillfället. Rektor Mats Borgmästars deltog i studiemässan vid Sursik skola.

PR för niorna.

FCLab

Mediastudion. Foto: Markus Norrby.

Under läsåret har det gamla FCLab-projektet tillsammans med Uleåborg avslutats och utvärderats. Dokumentation gjordes bland annat i form av en professionell video, som finns på skolans YouTube-kanal och som delas i sociala medier.

Ett nytt FCLab-projekt har kommit igång, i detta fall ett lite mindre projekt i samarbete med fler övningsskolor. Det nya projektet handlar om kontaktskapande, AI och nya lärmiljöer, och fokuserar i vårt fall på att vidareutveckla vår Makerspace-verksamhet. Bland annat har en ny ministudio för foto- och filmredigering samt podcaster inrättats i ett av de mindre musikövningsrummen.

VR OCH XR I GYMNASIET

Thinglink, history of energy technology. Foto: Markus Norrby.

Inom gymnasiet Innokas-projekt har man fortsatt att fokusera på VR och XR i skolmiljön.

De tekniska utmaningarna har varit många, men vi har också hittat bra lösningar till de flesta. Tyvärr dyker nya utmaningar upp hela tiden då tillverkaren ändrar avtal och lösningar på ett sätt som försvårar långsiktigt arbete i det här skedet av teknikutvecklingen.

På programfronten har vi jobbat med många intressanta applikationer. Tillsammans med studerande från Novia var vi med och utvecklade ett VR-material kring energins historia i Thinglink.

Vi har också testat nytt labbmateriel från Edan i Sverige och fortsatt testen med olika program inom naturvetenskap och bildkonst.

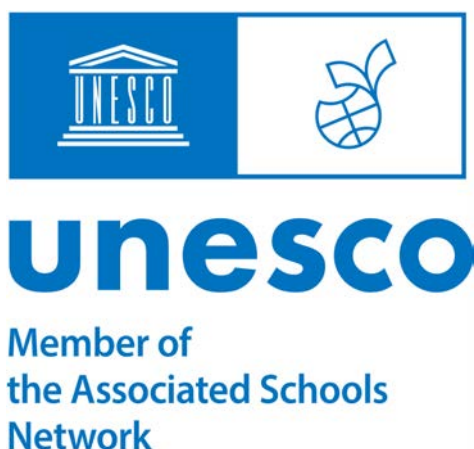
Men störst potential hittills har vi dock sett i Virtual Speech, som verktyg att öva muntlig framställning både för gymnasiestuderande och lärarstuderande. Här finns intressanta möjligheter för framtida utveckling.

Innokas!

UNESCO

Vasa övningsskola är en UNESCO-skola vilket innebär att vi jobbar med FN:s globala mål för hållbar utveckling och att vi inkluderar Agenda 2030 i vår undervisning i hela skola. Under läsåret har det med hjälp av UNESCO-medel ordnats utflykter till världs naturarvet i Kvarken och vi har införskaffat spel och andra verktyg som hjälper oss att jobba med teman som rör Agenda 2030.

Vi har uppmärksammat FN-dagar på olika sätt. Exempelvis uppmanade vi alla att klä sig i grönt under internationella dagen för mental hälsa. Under våren hade vi ett nationellt distansmöte med andra studerande och elever från UNESCO-skolor i Finland och vi diskuterade vad begreppet fred betyder för elever och studerande i hems vardag samt hur ungdomar kan främja fred.

NORDPLUS JUNIOR

"En framtid i Norden" är ett Nordplus junior projekt som Vasa övningsskola och Korsholms gymnasium är med i tillsammans med gymnasieskolor i Borås, Sverige; Hamar, Norge och Köpenhamn, Danmark. Med projektet är avsikten att främja förståelsen för språk och kultur i Norden, men även öka förståelsen för möjligheter till studier i de nordiska länderna. Projektets mål är att ge unga en tro på att man klarar sig på nordiska språk och har en framtid i Norden.

Tillsammans med studerande har vi under läsåret besökt Borås, Hamar och Köpenhamn, där studerande bott i värdfamiljer, bekantat sig med gymnasieskolan samt vidare utbildning. I varje land har ordnats Nordisk afton för att genom tilltugg, bildspel etc. skapa förståelse för deltagarna länder. I varje land produceras gemensamt under besöket en film där målet är att hitta så många likheter som möjligt studerande och länderna emellan.

Nordiska flaggor välkomnade gästerna till Hamar Katedraleskole. Foto: Andreas Sundstedt.

GREEN CAREER EDUCATION

Green Career Education (GCE) är ett 2,5 årigt Erasmus + projekt som Vasa övningsskolas gymnasium och CLL/ÅA har tillsammans med partners från Tjeckien, Slovenien och Slovakien.

Vårt gemensamma arbetsverktyg är Teams och vi har haft regelbundna träffar både on site och online.

Arbetsgruppen har under läsåret träffats i Ljubljana och kommer i juni att träffas i Vasa.

Fokus ligger på att implementera gröna kompetenser och tanken om en hållbar livsstil hos barn och ungdomar.

Projektet består av arbetet med två delar 1) Teachers' training och 2) Handbook and resource pack.

Inom Teachers' training utarbetas en kursplan bestående av fem moduler med följande teman: 1) concept, 2) future, 3) green competences, 4) sustainability and well being och 5) practice. Workshoppar har hållit i respektive land med pilotgrupper för att prova på och modifiera övningar och material. Resultatet sammanställs i en handbok med tillhörande resursbank för lärare med övningar och litteratur i ämnet.

Nina Kallio, Pia Lustig, Camilla Rogaszewska (VÖS), Kicki Häggblom, Satu Laitila (CLL)

Projektpartners Zvolen, Slovakien. Foto: Lenka Nemcova.

UNDERSTÖDSFÖRENINGEN FÖR BILD- KONST OCH MUSIKPROGRAMMET VID VASA ÖVNINGSSKOLA (UFFBOM)

UFFBOM, Understödsföreningen för Bildkonst- och musik vid Vasa övningskola, har som ändamål att ideellt och ekonomiskt stöda musik- och bild-

konstprogrammet samt främja bildkonst- och musikutbildningen på orten.

För musikutbildningen kan föreningen bidra med ekonomiskt stöd vid t.ex. ordnande av linjens årliga musikal (som professionella koreografer, regissörer och ljud- och ljus tekniker). För bildkonstlinjen kan föreningen understöda vid ordnande av utställningar och bidrag kan ges för studiebesök till t.ex. konstskolor och muséer. Föreningen kan även stöda specialkurser, lägerskolor och dela ut stipendier.

Presentation av verksamheten och värvning av nya medlemmar skedde under tvåornas höstkoncert 24.9 och representanter för föreningens styrelse deltog på nya ettornas föräldramöte 10.10 för att berätta om verksamheten och puffa för nya medlemmar. Information om föreningens verksamhet delades också på föreningens facebook sida, på Instagram och via Wilma och presenterades på Öppet Hus evenemanget 5.10.

Föreningen understödde lägerskolan på Alskat den 11-12.9 med ekonomiskt bidrag för busstransport och skötte pausserveringen under höstkonserter i Runebergsalen. Föreningen understödde även bildkonst elevernas resa till Helsingfors och besöket där på Tölö Gymnasium 31.10-1.11.2024.

I november 2024 arrangerades sex välbesökta föreställningar av musiktreornas musikal. Föreningen bistod med medel för ljus och ljud och ordnade med servering av glögg och pepparkakor i pauserna. Föreningen bjöd också artisterna på mat efter premiären.

Bildkonstlinjen ordnande utställning i början av vårterminen 2025 och föreningen bjöd också konstnärerna på mat efter vernissage.

Av föreningens medel har anslag detta läsår främst använts till utgifter i samband med musiken och bildkonst -treornas slutvernissage. Medel har också använts till att stöda studiebesök, studieresor och planeringsdagar av musikal. Dessutom delar föreningen ut stipendier till samtliga årskurser inom bildkonst- och musiklinjen i samband med skolans vårfest.

Under läsåret har föreningen sökt bidrag i syfte att ytterligare ge guldkant åt linjernas verksamhet och skapa bättre möjligheter för studerande att synliggöra sin verksamhet.

Tack vare lärarrepresentanterna Lisette Smedlund (bildkonstlinjen) och Jan Jansson (musiklinjen) har föreningen fått en god inblick i linjernas verksamhet och därmed har samarbetet med utbildningen löpt smidigt och varit välfungerande.

Föreningens styrelse 2024-2025:

Ordförande: Charlotta Risku, sekr. Johanna Lehtonen, kassör Tommy Håkans, Maria Håkans, Gabriella Norrgård, Johanna Berts, Kristina Rönns-Anturaniemi, Nina Granmo, Josefine Vägar (studerandemedlem). Suppleanter: Jan Jansson (lärarsuppleant) och Tilda Håkans (elevrepresentant), Boris Granmo

Påsktema, Tilda, Josefine och Elvira. Foto: DCB.

KOMPETENSDAGARNA VÅREN 2025

Dramaten. Foto: Lisette Smedlund.

Stockholm i mitt hjärta

En kulturell lägerskola i Stockholm ordnades för andra året i rad med 29 deltagande studerande och fyra lärare (svenska och litteratur och bildkonst). Vi åkte till Åbo med tåg redan på söndag eftersom båten skulle sättas på docka på måndagen. Efter fyra intensiva dagar i Stockholm återvände vi med kvällsbåt på torsdag kväll och var tillbaka i Vasa på fredagseftermiddagen.

Vi arbetade utgående från frågorna VAD ÄR KREATIVITET? HUR SKILDRAS STADEN I LITTERATUREN? och VILKEN BILD GER KONS- TEN AV SAMHÄLLET? Under veckan besökte vi bland annat Tekniska museet och såg utställningarna Hyper Human och Zero City och en 3D-film i Wisdome om Livets kemi. En eftermiddag guidades vi runt på Konstfack och fick stifta bekantskap med alla utbildningslinjer som erbjuds.

På Prins Eugens Waldemarsudde blev vi inspirerade av konstnärerna Ilon Wikland, Pija Lindenbaum, Linda Bondestam och Tove Jansson och fick skapa egna kollagekonstverk i deras studio.

Ett annat populärt besök gjordes till Dramaten där vi gick en guidad rundvandring och fick se hur teatern fungerar bakom kulisserna. På kvällen såg vi pjäsen Vredens druvor som bygger på nobelpristagaren John Steinbecks roman. För de allra mest teaterfrälsta fanns en möjlighet att följande kväll se musikteatern Amadeus på Stockholms stadsteater.

På Moderna museet såg vi en utställning med surrealistisk konst och blev guidade av bilderboksförfattaren och illustratören Pernilla Stalfelt. Halva gruppen besökte Nobelpris- museet och deltog i en workshop om kreativitet, medan den andra halvan besökte Nation- almuseum och blev guidade runt i deras designutställning.

Vår sista dag i Stockholm tog stadsguiden Mikael Goldberg med oss på en vandring genom stan där han berättade både om stadens historia och om de statyer och konstverk som fanns längs vägen.

Tekniska museet. Foto: Lisette Smedlund.

På Sergels torg hade man nyss invigt konstverket "Fredad plats/Sanctuary" som är ett uppvärmt bronstäck som vilar över ett räcke vid trappan.

Det är konstnären Ann-Sofi Sidén och arkitekten Mats Fahlander som på detta vis vill hedra minnet av de som föll offer för terrordådet på Drottninggatan.

Alla studerande hade läst en roman som utspelar sig i Stockholmsmiljö inför resan och många satt och läste i tåget till Åbo, vilket var väldigt mysigt. I Stockholm spelade de in boksamtal med andra som läst samma roman och skapade korta filmer som visade hur de upplevt Stockholm. Under veckan skrev/tecknade alla också en dagbok /skissbok.

"Stockholm i mitt hjärta
Låt mig besjunga dig nu
Åldrad i ungdomlig grönska
Öarnas stad, det är du!"

Stockholm i mitt hjärta,
Lasse Berghagen

Gruppbild från Tekniska museet.
Foto: Lisette Smedlund.

Träna och må bra – en vecka för kropp och själ

Under kompetensveckan samlades en engagerad och energifylld grupp under temat "Träna och må bra", där fokus låg på rörelseglädje, hälsa och gemenskap. Vi har testat olika träningsformer och inspirerats till hur man på enkla sätt kan ta hand om både kroppen och välmåendet i vardagen.

Veckan bjöd på allt från pulshöjande pass som cirossfit och spinning till lugnare aktiviteter som yoga och vattenjumppa. Vi fick också lära oss mer om hur fysisk aktivitet påverkar vårt psykiska välmående.

Ett uppskattat pass var också den självförsvarskurs som vi deltog i under en eftermiddag. Alla deltog utifrån sina egna förutsättningar och stämningen var hela tiden peppande. Veckan avslutades med en gemensam frukost och bowling.

Deltagarna poserar i snålblåsten i Umeå. Foto: Marika Paavilainen.

Fullt ös – Vasa övningsskola och Jyväskylän normaalikoulu

Det långvariga samarbetet mellan Vasa övningsskola och Jyväskylän normaalikoulu har utvecklats från vänbesök i varandras skolor till att ha gemensamma virtuella tandemlektioner både på åk 7-9 och på gymnasiet.

På gymnasiet vill vi detta läsår pröva på att ta steget vidare under kompetensveckan och erbjuda de studerande möjlighet att träffa sitt tandempar fysiskt och tillsammans på finska och svenska få diskutera, forska i, bekanta sig med och genomföra studier på tredje stadiet både här i Finland och i Sverige.

Syftet med projektet var att erbjuda de studerande en unik möjlighet att utveckla och använda sina språkkunskaper i det andra inhemska språket samtidigt som de fick lära sig mer om studier på tredje stadiet både här i

Finland och i Sverige. Via studiebesök och deltagande i virtuella kurser fick de studerande en inblick i den värld och de möjligheter som väntar bakom hörnet. De studerande erbjöds en möjlighet att få besöka högskolor och universitet både i Jyväskylä, Vasa och Umeå.

Under vår kompetensvecka ordnades vid Jyväskylän normaalikoulu en sk. "högskolevecka" då de studerande inte hade vanliga studier vid gymnasiet utan har möjlighet att avlägga (främst virtuellt) mindre studieheter vid olika högskolor och universitet i Jyväskylä.

Söndagen den 6 april reste en glad men lite spänd grupp studerande med medföljande lärare till Jyväskylä. Ännu flera inspirerade studerande och lärare mötte oss vid tågstationen i Jyväskylä och tog oss med till närmaste pizzeria. Där fick våra ungdomar lära känna varandra och diskutera på finska över en bit mat före de åkte hem till sina värdfamiljer för att tillbringa fritiden i en finsk miljö. Måndagen erbjöd en fullständigt annorlunda dag för både våra finskspråkiga och svenskspråkiga studerande, eftersom arbetet med universitets-/högskolekursen inleddes. På eftermiddagen fick vi besöka campusområdet vid Jyväskylä universitet och ta del av en presentation om studierna både vid Jyväskylä universitet och JAMK (Jyväskylän ammattikorkeakoulu).

Tisdagen den 8 april var det dags att byta miljö och delvis språk. Då inleddes den gemensamma bussfärden tillbaka till Vasa tillsammans med studerande och lärare från båda skolorna. Efter lunchen vandrade vi iväg till Academill där vi fick ta del av information om studier på tredje stadiet på svenska i Vasa. Vi fick träffa undervisande personal, forskare och studerande, som berättade om studierna vid FPV (klasslärar- och utvecklingspedagogik) respektive Hanken. Det beskrevs som en intensiv hörförståelseövning, men några av våra gäster från Jyväskylä vågade också ställa frågor på svenska. De studerande fick tillbringa kvällen och natten i sina värdfamiljer och många av dem valde att umgås som en stor grupp under kvällen.

Följande dag blev det igen något av en hörförståelseövning för våra svenska studerande då vi besökte Vaasan yliopisto för att få veta mera om studier inom kommunikationsvetenskap och för att bekanta oss med det vackra campusområdet.

På eftermiddagen fick vi ta färjan över till Umeå. Under båtfärden fick tandemparen tid att arbeta med de virtuella studiehelheter som de valt att avlägga under veckan.

I Umeå placerades våra studerande i hotellrum med deltagare från båda språkgrupper varefter de fick tid att umgås och bekanta sig med Umeå på kvällen. På torsdagen fick vi ett varmt mottagande vid Umeå universitet där Maria Nylén förtjänstfullt och pedagogiskt berättade om de olika studielinjerna och vad man behöver känna till då man söker in till ett svenskt universitet. Vi fick även träffa Karolina Lax, som berättade om sina studier i juridik och visade oss runt i sin del av universitetet. På eftermiddagen fick våra studerande fri tid att bekanta sig med staden, umgås eller fortsätta med sina virtuella studier före vi träffades för en gemensam middag.

Fredagen den 11 april tog vi morgonfärjan tillbaka till Finland och fick avsluta den gemensamma etappen med att avnjuta skärgbordet. Våra studerande skiljdes med löftet om att hålla kontakt även i fortsättningen.

VASA ÖVNINGSSKOLA
GYMNASIET

ReCoCreaYouth-workshopen i Vöru, maj 2025.

ReCoCreaYouth och ÖVERDID

Playful democracy är ett koncept som utforskar hur lekfullhet och kreativitet kan integreras i demokratiska processer för att engagera medborgare och främja deltagande. Genom att använda spel, interaktiva aktiviteter och kreativa metoder kan man skapa en mer inkluderande och dynamisk demokratisk miljö.

Detta tillvägagångssätt syftar till att göra politiska diskussioner och beslutsfattande mer tillgängliga och intressanta för en bredare publik. Just Playful democracy har utgjort en av Finlands bidrag inom det internationella ERASMUS+konsortiet.

Två gymnasiestuderande från IB-linjen, Ajwad Ruwaid och Lizzie Phung medverkade både i Playful democracy under kompetensveckan och workshopen i Estland.

En av de centrala idéerna bakom lekfull demokrati är att bryta ner barriärer som ofta hindrar människor, och framför allt unga, från att delta i politiska processer. Traditionella former kan ibland kännas avlägsna eller tråkiga, vilket kan leda till apati och bristande deltagande. Genom att införa lekfulla element som Minecraft, Miro, Virtual reality och artificiell intelligens kan man skapa en mer engagerande och interaktiva plattformar där målgruppen känner sig mer motiverad att delta.

Playful democracy har också utgjort en del av den texthelhet som produceras av VÖS-anställda på både 7-9 och gymnasiet, vilken ska ingå i en finlandssvensk handbok om ämnesövergripande undervisning.

Andra skolor som bidrar är Gymnasiet i Petalax och Oxhamns skola. De ämnesövergripande inslagen, från kompetensveckan i huvudsak, kommer också att utmynna i ett antal akademiskt orienterade artiklar inom en nära framtid. Förverkligandet av dessa planer ligger i händerna på projektteamet inom ÖVERDID.

Kreativitet, konst och media i samhället

Det är rubriken för den Vi7-kompetensgrupp som genomfördes i samarbete med det tredje utbildningsstadiet. Vårt huvuduppdrag var inte att gå på musikteater med presidenten, men det råkade bli en oväntad bonus i Helsingfors! Farsartad teater blev det även i Vasa med Buster Keaton på månens baksida. Det var härligt att erfara vilket mervärde våra ungdomar fick, då föreställningen inkluderade en rundvandring tillsammans med snickare, ljudtekniker, sömmerskor, perukmakare, dramapedagoger, scenarbetare och andra viktiga aktörer i teaterbranschen.

Vi besökte även olika läroinrättningar som erbjuder vidareutbildning inom det kreativa yrkesområdet. I Jakobstad besöktes Novia. Högskolans studerande ordnade rundvandringar och finurliga workshoppar, vars innehåll motsvarade delar av det ordinarie kursutbudet, såsom Lettering och design av produkter enligt beställningsuppdrag.

I Helsingfors ingick dels gemensamma studiebesök, dels alternativa lärosäten som man kunde välja mellan. I paletten ingick: Bildkonstakademin, Sibeliusakademin, Aalto universitetet, Arcada och Teaterhögskolan. Majoriteten av guiderna var högskolestuderande, som visste exakt vad de med stolthet ville

dela med oss. På en del ställen ansvarade lärare för uppdraget, som då en låt skulle skrivas och bandas in på Sibeliusakademin.

Bild: Helsingin Kaupunginteatteri.

Det bjöds också på naturligt språkbad, då studerande från olika håll i världen (Kina, Australien och Rumänien) guidade oss på engelska genom Bildkonstakademin. Som pricken över i:et bjöd Helsingin Kaupunginteatteri på en ljus-, färg-, rörelse- och ljudsprakande show med 70-talet hits inbakade i sin version av Moulin Rouge. Mer naturligt och hälsosamt språkbad, denna gång på finska, med andra ord för de 50 ungdomar som deltog från gymnasier i Vörå, Korsholm, Vasa (VG + Övis), Petalax och Närpes.

Foto: Anne Uppgård.

Foto: Anne Uppgård.

Språkresa till Paris

Den årliga språk- och kulturresan till Paris gick av stapeln 8-13 april, med en rekordstor grupp på 30 deltagare från både nationella sidan och IB! Innan resan hade vi en hel skoldag med gruppen då vi gjorde små arbeten kring olika sevärdheter och områden i Paris, "torrtränade" på att åka metro, samt studerade menyer och gjorde rollspel på franska om allt från restaurangbesök till problemsituationer på hotellet eller ute på stan.

Paris visade sig från sin bästa sida under hela vår resa och gav oss optimala förutsättningar att genomföra vårt planerade program.

Vi varvade dagarna med kulturella programinslag som att besöka muséer, gå på guidad rundtur och teater, med mer interaktiva och informella inslag som att handla på matmarknad, gå på uteloppis och ha picknick i det fria framför Eiffeltornet.

Våra studerande klarade galant av att ta sig runt med metro och det var uppskattat att varje dag ha lite fritid för att kunna utforska olika delar av staden i mindre grupper och träna på att använda franska på egen hand.

De kulinariska upplevelserna var som alltid också mycket viktiga och det blev många besök på restauranger och caféer, samt ett traditionellt "Crêperie" där hela gruppen åt både galettes och crêpes till middag efter vårt teaterbesök.

Resan gav verkligen mersmak för många och i skrivande stund har några av deltagarna redan bokat en ny resa till Paris nästa höst!

På matmarknad i Paris. Foto: Frida Crotts.

Språkresa till Berlin

I Berlin fick vi uppleva allt vi lärt oss på riktigt. Vi mötte vår guide Jules som gav oss en spännande rundvandring i Berlins kärna och med henne åkte vi även till koncentrationslägret Sachsenhausen.

Vi utforskade kvarlevorna av muren, hade gemensamma kulinariska upplevelser och besökte slottet och slottsgården i Potsdam.

Veckan avslutades med en spektakulär show på Friedrichstadtpalast. Berlin, ick liebe dir!

Studerande i glaskupolen uppe på Reichstagsgebäude. Foto: Moa Kola.

Future Classroom Lab

Future Classroom Lab-gruppen jobbade med olika tekniker i skolans makerspace och medi-alabb.

Deltagarna visade stor kreativitet och variation i skapandet av sina fina slutprojekt!

Studerande i FCLab-gruppen fick skapa egna produkter genom att kombinera många olika tekniker i skolans Makerspace. Foto: Markus Norrby.

Sparande, aktier och fonder

Sparande, aktier och fonder, var en av Vi7:s gemensamma kompetensveckor. Temat lockade många studerande och gruppen bestod av 50 studerande från Vi7 gymnasierna.

Temaveckan startade redan i januari med onlinespelet Aktiekampen, där deltagarna fick pröva, testa och utmana sina färdigheter i aktiehandel i en simulerad miljö. Under kompetensveckans sista dag korades vinnaren av Aktiekampen, och några studerande fick extra omnämnande för bred placering, vilket var en spännande avslutning på veckan.

Veckan inleddes med en introduktion och en chans för deltagarna att lära känna varandra, vilket skapade en gemenskap och satte tonen för resten av veckan.

Gruppen besökte Yrkehögskolan Novia. Förmiddagen ägnades åt kreativt arbete med hållbara affärsidéer, och på eftermiddagen skapade varje grupp en videopitch tillsammans med Novias tradenomstuderande.

Detta var en inspirerande och lärorik upplevelse som visade kraften i kreativt tänkande och samarbete.

Studerande fick även bekanta sig med Ålandsbanken, där de fick värdefull information om aktier och fonder.

Under torsdagen besökte gruppen Espen, som presenterade sin verksamhet och utmanade studenterna att delta i en kreativ utmaning. Studerande fick arbeta fram förslag på aktiviteter för Big Day-festivalen i sommar, vilket stimulerade kreativitet och engagemang.

Veckans höjdpunkt var fredagens föreläsning med Max Nurmi-Aro, som delade med sig av sina kunskaper och erfarenheter om aktier och fonder, som ung placerare. Föreläsningen var både informativ och motiverande.

Under hela temaveckan forskade studerande gruppvis kring olika teman. Dessa forskningsarbeten presenterades under sista dagen, vilket gav alla en chans att dela med sig av sina insikter och lärdomar.

Sammanfattningsvis var kompetensveckan fylld med lärande och nätverkande. Deltagarna har inspirerats och fått verktyg för att ta nästa steg i sin ekonomiska resa.

Isabell, Juni och Alex i blåa soffan. Foto: DCB.

ERASMUS+ samarbetsprojekt

Vasa övningsskolas gymnasium har en lång tradition av att ordna utbytesprojekt. Detta läsår har vi samarbetat med vår vänskola Sint Paulus College Waregem i Belgien i 23 år och ordnat utbyten allt sedan 2004. För tredje året i rad har vi samarbetat med IES Castillo Puche i Yecla i den spanska regionen Murcia. Vår nyaste samarbetsskola är Fachoberschule "Marie Curie" i Meran, Sydtyrolen, i nordligaste Italien. Även i vårt allra första samarbetsprojekt ingick ett gymnasium i Sydtyrolen.

Lördagen 8 februari anlände delegationer från Belgien, Spanien och Italien (40 studerande och 7 lärare) till Vasa och en vecka fylld av aktiviteter inleddes. Vårdningdomarna var indelade i arbetsgrupper som ansvarade för olika programpunkter under veckan.

På söndagskväll samlades alla deltagare i gymnastiksalen för att lära känna varandra med hjälp av trivsamma uppgifter för blandade grupper. Den goda atmosfären som etablerades gav en god startpunkt för resten av veckan.

Temat för veckan var "Habits for success" och bl.a. utforskades hållbart välbefinnande. Gästerna fick tack vare värdarnas hjälp prova pulkåkning, skidåkning och skinning. Dessutom gavs möjlighet till vinterbad och vandring i världs naturarvet. De studerande deltog delegationsvis i en yoga- och avslappnings-session med yogalärare Åsa Båsk. Parvis gjordes filmer och presentationer kring kulturlikheter och -olikheter.

En eftermiddag besökte de olika delegationerna Tikanojas konsthem, Kuntsis museum för modern konst och den Hedmanska våningen i Österbottens museum.

Veckan avslutades med gemensam middag i Runebergsalen med musikinslag, god mat och en fiffig Kahoot som kvällens arbetsgrupp gjort som summerade vad gästerna lärt sig under veckan.

Fotograf Ove Lillas presenterade sin magiska Aurora Borealis Show och för första gången under våra Erasmus+ veckor fick gästerna uppleva norrskenen under ett par kvällar!

Under kompetensveckan i april gjordes svarsbesök i Yecla och Meran med 12 studerande i båda grupperna. Däremot kunde utbytesveckan i Belgien inte ordnas under kompetensveckan på grund av belgarnas påsklov så svarsbesöket blev av kring Valborg.

Meran. I Bozen fick vi möjligheten att bekanta oss med ismannen Ötzi som är ca 5000 år gammal på hans eget museum. Foto: DCB.

MERAN

Det blev ett mycket varmt välkommande i blomsterstaden Meran där äppelodlingarna i dalgångarna var i full blom. FOS Meran finns i en gammal anrik hotellbyggnad med en alldeles speciell atmosfär.

Samlingspunkten fanns i ett hörn av det välfyllda biblioteket där det t.o.m. ingick finländska författare i samlingen.

Till dagsprogrammet ingick att göra lunch tillsammans eftersom värdskolan inte har lunchservering. Första dagen gjorde grupper av studerande tre sorters pastarätter och på onsdagen höjdes svårighetsgraden en aning när den traditionella maträtten Knödel stod på menyn. Till efterrätt serverades hemlagade desserter som värdarna hämtat med sig. Våra ungdomar fick uppleva en lektion i anatomi med praktiska uppgifter som de klarade med bravur.

Första dagens introduktion och filmförevisning gav oss direkt en inblick i den historiska och språkliga bakgrunden till Sydtyrolen. Meran har 41000 invånare varav ungefär hälften talar italienska och hälften talar tyska. Det finns en bråkdel som har ladinska som modersmål.

Vi besökte Schloss Trauttmannsdorff med dess fantastiska trädgårdar och fick en kort introduktion av den svensktalande chefen för trädgårdsanläggningarna. Merano har ett förflutet som kurort för Europas aristokrati under slutet av 1800-talet och Elisabeth, Kejsarinnan av Österrike och drottning av Ungern, (kallad Sisi) bodde en tid på slottet.

Den botaniska trädgården anlades så sent som i början av seklet.

Vi fick också besöka Schloss Tirol, med utsikt över Meran.

Meran. Efter vandring i alperna fick hela gruppen njuta av utsikten från Knottenkino. Knottenkino betyder "stenbiograf". Foto: Barbara Pircher.

Den medeltida borgen byggdes ursprungligen under 1000-talet och fungerade fram till 1400-talet som säte för grevarna av grevskapet Tyrolen, som sedan blev namnet på hela regionen.

Den mest spektakulära utsikten över de snöklädda alptopparna som omger Meran fick vi när vi nådde upp till Knottenkino, efter en vandring brant uppför och genom skog och mark. Vi hade kunnat sitta länge där och njuta av utsikten!

En dagstur till Verona ingick i programmet för att vi skulle få uppleva det italienska Italien. Tyvärr var amfiteatern stängd men vi vandrade på Ponte Pietra, en bågbro byggd på romartiden och den äldsta bron i Verona. Vi tog oss bland övriga turistströmmar för att se Julias balkong. Shakespeare förlade handlingen i Romeo och Julia till Verona och så lät man bygga en balkong på 1930-talet till huset från 1300-talet.

På fredagen fick de studerande som uppgift att parvis samla foton och bilder för att illustrera vad de lärt sig under de två veckorna tillsammans och vilka kulturskillnader som framkommit. En gemensam lunch intogs i en typisk sydtirolsk restaurang i gamla stan. Följande morgon var det tidig uppstigning för resan hemåt.

YECLA

Vi fick under kompetensveckan njuta av ett fint program och ljuvligt väder hos våra vänner i Spanien. Kontrasten mellan de två projektveckorna var stor då de spanska gästerna skidade på Öjberget under sin vistelse i Vasa i jämförelse med den värme som mötte oss i Valencia.

Yecla. Valencia. Foto: Henrik Lindgrén.

Yecla är en idyllisk liten stad på en platå ca en timme från kusten och Alicante. Ungdomarna fick under första dagen bekanta sig med sina värdfamiljer samt spendera tid på stranden i Alicante då vädret erbjöd sitt bästa.

Under den första skoldagen fick vi en rundtur på skolan, ta del av undervisningen men också lära oss grunderna i att dansa flamenco, vilket uppskattades av de studerande och många glada ansikten syntes bland också emellanåt ansträngda miner.

Yecla. I kyrkan.

Vi blev varmt välkomnade av Yecla stad vid en officiell mottagning i det fina stadshuset i staden.

Tisdagens program var uppbyggt kring vandring i bergen Mount Arabi en bit utanför staden, där vi hade två guider som visade oss grottmålningar. Dagen fortsatte med besök på Yeclas arkeologiska museum.

På onsdag var det dags för storstaden Valencia där vi fick besöka bl.a. en matmarknad och Lonja som är en tidigare silkesmarknad inrymd i en vacker byggnad. Vi beundrade arkitekturen och stämningen i den trevliga staden. Lunchpausen tillbringade vi på stranden Malvarrossa beach. Vistelsen i Valencia avslutades med ett besök till Museo Fallero där vi fick ta del av fantastiska kreationer som gjorts genom åren till en av Valentias viktigaste festivaler.

Torsdagen inleddes med en workshop om mindfulness i den fina byggnaden "Bioclimatic Building". Efteråt vandrade vi upp till "Virgin of the Castle Sanctuary" där vi bekantade oss med traditioner förknippade till påskveckan.

På fredag fick ungdomarna delta i charity run på skolan. Tillställningen handlar om att välkomna de yngre eleverna till skolan inkommande höst. På kvällen träffades vi i skolans bibliotek för en avskedsmiddag som utmynnade i allsång av både svenska och spanska sånger.

Under veckan fick vi nästan dagligen också njuta av många olika nationella och regionala specialiteter. Besöken i olika kyrkor och muséer samt andra betydelsefulla platser var omtyckta programpunkter som öppnade upp för ökad förståelse av det historiska i Spanien.

Katolicismen är närvarande i det spanska samhället och under veckan fick vi ta del av en procession då påsken var på kommande. Religionen och det familjära präglar det spanska sättet att leva och det var en upplevelse för våra studerande att få ta del av detta.

WAREGEM

16 studerande och två medföljande lärare hade ett kärt återseende med de belgiska vännerna en vecka i månadsskiftet april-maj. Den mysiga staden Waregem i Västflandern bjöd på full sommarvärme och underbar grönska. Under veckan lärde vi även känna studerande och lärare från Estland och Malta.

Programmet i Belgien var varierande och intressant. Under några dagar arbetade de studerande i skolan i grupper kring temat psykisk hälsa.

Waregem. Besök i den vackra Hansastaden Brygge. Foto: Pia Lustig.

Dagarna innehöll bland annat yoga, naturpromenad, en uppskattad föreläsning om "social media awareness" samt fina presentationer gjorda av de studerande.

På måndagskvällen ordnades en festlig food court, mat-marknad, som bjöd på ett härligt myller av studerande, lärare och föräldrar. På skolgården var alla möjliga läckerheter från de deltagande länderna uppdukade.

Ungdomarna hade mycket tid tillsammans och de fick exempelvis bekanta sig med den gamla, vackra Hansastaden Brygge och under första maj delta i ett stort hästkapplöpningsevent.

En dag åkte vi till huvudstaden Bryssel. Där fick vi besöka Parlamentarium och bekanta oss med den interaktiva utställningen om EU:s historia. För ungdomarna ordnade de belgiska värdarna en stadsorientering med fokus på alla sevärdheter. I den stekande värmen blev det säkert också mer än en glass.

Vi lämnade Belgien efter en trevlig vecka och tog med oss många fina minnen hemåt. Det fälldes tårar och några av ungdomarna pratade redan om nästa gång de ska träffas.

Tack till alla värdfamiljer som tog så väl hand om gästerna under veckan i Vasa!

Tack till alla studerande som samverkade fint med varandra och med oss!

Diane-Christine Blusi, Joachim Hofman, Moja Ladvelin, Henrik Lindgrén, Johanna Bonäs, Pia Lustig

Waregem. Lära känna lekar på skolgården i Waregem. Foto: Pia Lustig.

Studeranderöster från samarbetsprojekten:

ITALIEN, SPANIEN OCH BELGIEN

"One example that illustrates the Erasmus+ motto is how I opened up and talked to people I had never spoken to before, even at my own school. I also discovered new sides of myself, learned about Spanish culture, and made strong connections with people from another country. These experiences most definitely enriched my life and opened my mind to new perspectives"

"It's been a great learning experience, I've been able to see so much more of the actual day-to-day perspective in South Tyrol and I've made a friend for life in the process"

"I especially enjoyed the following: 1. The people, the locals and our exchange students made us feel very welcome. 2. The culture, from food to architecture. 3. The landscapes and nature, so different from ours"

Besök från Salon de Provence. Foto: Frida Crotts.

SALON-DE-PROVENCE

Detta läsår deltog totalt 18 studerande i utbytet med Salon-de-Provence i södra Frankrike. Våra studerande tillbringade 10 dagar i oktober i Salon-de-Provence i PACA regionen, där de gick i skola (Lycée Adam de Craponne), bodde i familjer och bekantade sig med franskt vardagsliv.

I december var det dags för svarsbesök från vår franska vänskola. Vi hade en otrolig tur med både väder och evenemangstäthet i skolan

På fritiden fick våra franska gäster åka pulka, ha snöbollskrig, grilla korv i skogen, samt bada bastu och vinterbada.

I skolan fick de förutom vanliga lektioner uppleva innebandyturnering, Lucia och julfest med polonäsans.

Gästerna uppskattade speciellt den informella och avslappnade atmosfär i skolan, samtidigt som vi har god arbetsro och snygga och ändamålsenliga utrymmen.

BREMEN

I december åkte 13 tyskastuderande iväg till vår partnerskola Hermann-Böse-Gymnasium i Bremen och deltog i den tyska jul-vardagen under 10 dagar.

Vi gick såklart på Weihnachtsmarkt och besökte även Hamburg.

Ett kärt återseende fick vi när våra utbytespartners gjorde svarsbesök i slutet av januari.

Då badade vi badtunna och introducerade gästerna för finsk bastukultur.

Vinterbad vid Berny's. Foto: Moa Kola.

*"Vi ska bada bastu bastu
ångon öpp och släpp all stress idag
Bastubröder e je vi som glöder 100 grader nåjaa
Bara bada bastu bastu heittää på så sveittin bara yr
Ohhhhhh bada bastu jåå"*

Bara bada bastu, KAJ

Penkkis 2025. Agnes, Matilda, Nea, Majja och Fanny som Bruno Mars.

PERSONAL

ADMINISTRATION

Vasa övningsskola är en universitetsskola upprätthållen av Åbo Akademi. Administrativt lyder övningsskolan under Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier. Skolan är aktiv i en rad forsknings- och utvecklingsprojekt samt samarbetsnätverk på lokal, regional och nationell nivå. 2024-2025 fick 900 barn och unga sin utbildning vid skolan av ett team på ca 130 personer.

Vasa övningsskola

ledande rektor	Bernt Klockars (höstterminen 2024) Mats Borgmästars (vårterminen 2025)
prorektor	Elisabet Backlund-Kärjenmäki
studiesekreterare	Maria Nisula
IT-support	Victoria Bäckström, Dan Grönberg, Lena Ståhl
IT-pedagog	Andreas Sundstedt

Grundläggande utbildning årskurserna 1-9

Kyrkoesplanaden 11-13	
rektor	Elisabet Backlund-Kärjenmäki
prorektor 1-6	Annika Lassus
prorektor 7-9	Gun Åbacka
byråsekreterare	Katariina Smulter, Carolina Svartsjö
expeditionsmästare	Rasmus Forsman, Patrik Backholm
biblioteksbiträde	Helena Svarvar
skolcoach	Eva Dahlström

Gymnasiet

Skolhusgatan 31	
rektor	Mats Borgmästars (höstterminen 2024) Diane-Christine Blusi (vårterminen 2025)
prorektor	Diane-Christine Blusi (höstterminen 2024) Moja Ladvelin (vårterminen 2025)
IB-koordinator	Henrik Lindgrén
byråsekreterare	Lena Engsbo
IB-byråsekreterare	Sabina Sundvall
expeditionsmästare	Patrik Backholm
skolcoach	Camilla Rogaszewka

Samarbetspartners

skolhälsovård	grundskolan Johanna Rosendahl gymnasiet Gunilla Gref
elev- och studerandevård	skolkurator grundskolan Camilla Ahlroth, gymnasiet Heidi Jansson, Jimmy Sandbacka skolpsykolog grundskolan Emilia Kronqvist
bespisning	Compass Group FS Finland Ab
fastigheter	Finlands Universitetsfastigheter Ab
lokalvård	Lassila & Tikanoja Ab
fastighetsskötsel	Luotsi Kiinteistöpalvelut Oy
skolskjuts	Taxi Sjöman Ab

UNDERVISANDE PERSONAL

	Examen	Uppgifter
Ahlmark Kaj-Ove	PeM	klasslärare
Ahlmark Stina	PeM	textilslöjd
Alin Jan	PeM	klasslärare
Asplin Kirsi	FM	finska
Asplund Lisa	FK	matematik
Backlund-Kärjenmäki Elisabet	PeM	rektor grundläggande utbildning
Barck Jennie	FM	historia, samhällslära
Berg Anna-Karin	PeK	musik, gymnastik
Bernas Sandra	FM	modersmål och litteratur
Blusi Diane-Christine	FM	engelska, rektor och prorektor gymnasiet
Bonäs Johanna	FD	historia, samhällslära
Borgmästars Mats	FM	rektor gymnasiet, ledande rektor
Broman Lars	PeM	teknisk slöjd, finska
Böhlström Charlotta	PeM	huslig ekonomi
Collander Annika	PeM	klasslärare
Crotts Frida	FM	franska
Degerman Linda	PeD	klasslärare
Deniel Sonja	GyM	gymnastik
Domars-Brännkärr Katrina	FM	engelska, finska
Fjällström Maria	PeM	textilslöjd
Forsdahl Carina	FM	biologi, kemi
Fransén Anders	FM	historia, samhällslära
Friberg Henrik	PeM	klasslärare
Friman Thomas	GyM	gymnastik
Grahn-Söderström Lena	FM	speciallärare, s-koordinator
Granfors Mathias	PeM	klasslärare
Haga Jennica	FM	engelska
Hansen Jens Drud	FM	economics (IB), samhällslära
Hiltunen Kasper	PeM	teknisk slöjd
Hofman Joachim	FM	biologi, geografi
Holmsten Fred	PeM	klasslärare
Honga-Oksanen Hillevi	PeM	klasslärare
Håkans Heidi	FM	biologi, geografi
Högholm Johanna	PeM	hälsökunskap, huslig ekonomi
Högnabba Olivia	FM	elevhandledare
Ingo Caroline	DI	kemi, matematik
Jansson Jan	MuM, PeL	musik
Juusela Teresa	FM	finska
Kalander Susann	PeM	specialundervisning
Kallio Nina	PeM	studiehandledning
Karlsson Sofia	FM	matematik
Karvonen Margaretha	PeM	specialundervisning

Klockars Bernt	TM, PM	ledande rektor (höstterminen 2024)
Kola Moa	FM	tyska, franska, UNESCO-koordinator
Kongari Hannah	FM	svenska och litteratur
Kraft-Nappari Joanna	PeM	elevhandledning
Kronholm Ann-Marie	FM	fysik, kemi, matematik
Kull-West Gun-Britt	PeM	klasslärare
Ladvelin Moja	FM	svenska och litteratur, ruotsi (IB), ä-koordinator, prorektor gy
Lasén Hillevi	FM	englska (IB)
Lassus Annika	PeM	finska, prorektor 1-6
Lax Mikael	TM	psykologi
Liljeblad Tina	FM	finska
Lindgrén Henrik	FM	matematik, IB-koordinator
Loo Johanna	FK	svenska och litteratur
Lundin Maja	PeK	S2-språk, åk 1-6
Lustig Pia	PeM	studiehandledning
Långgård Annika	PeM	klasslärare
Löf Åsa	FM	finska
Norrback Anna	TD, SpL	religion, livsåskådningskunskap
Norrby Markus	FM	fysik
Norrgrann Linda	PeM	klasslärare
Norrgård Jenny	PeM	specialundervisning, s-koordinator
Nyman Margita	FM	biologi, geografi
Palmberg Niklas	FD	matematik, fysik
Ragvals Johanna	PeM	klasslärare
Rimpilä Minna	PeM	klasslärare
Rotkirch Inci	PeM	klasslärare
Räihä-Jungar Johanna	PeM	klasslärare, k-koordinator
Røj Urrutia Maj-Louise	KoM	bildkonst
Sabel Lis-Marie	FM	kemi, fysik
Salovaara Anne	FM	äidinkieli (IB)
Sandsten Johnny	PeM	musik
Sjöholm Susanna	PeM	specialundervisning
Skjäl Kristina	FM	svenska och litteratur
Slotte Anna-Brita	PeM	klasslärare
Smedlund Lisette	KoK	bildkonst
Storgård Joel	FM	fysik, matematik
Sundman Jessica	FM	geografi
Sundstedt Maria	PeM	S2-språk, åk 7-9
Särs Pontus	FM	matematik, fysik
Söderback Camilla	FM	matematik
Söderholm Johanna	FM	engelska, svenska och litteratur
Söderman Ann-Charlotte	FM	filosofi, historia, samhällslära

Söderman Terese	TM	religion, psykologi
Teir Jenny	PeM	klasslärare
Uppgård Anne	FM	specialundervisning
Valkeakari Pia	PeM	klasslärare, engelska
Vikström Johan	KoM	bildkonst
Vuorinen Erika	FM	finska, tyska
Wallin Solveig	FM	matematik
Westerlund Anders	PeD	svenska och litteratur
Wilhelms Martina	PeM	klasslärare
Wulff Anna	PeM	klasslärare
Åbacka Gun	PeD	huslig ekonomi, prorektor 7-9

SKOLGÅNGSHANDLEDARE

Berg Anna-Karin	Majors Susanne
Björk Jeanette	Morgan Sabina
Borgman Christa	Möller Wilma
Granlund Annette	Omars Ann-Helen
Heino Nanna	Saramo Tinja
Holm Jonathan	Sundstedt Maria
Lindgård Sarah	Söderlund Elvira
Lågland Sara	Welroos Joakim

FONDER SOM TILLHÖR VASA ÖVNINGSSKOLA

Seminariefonder

Överförda från Skolstyrelsen till Åbo Akademi 01 08 1981

Nykarleby seminariums fonder

Fondernas kapitaltillgångar 31.12.2024

1	Margareta Björkvalls minne	6 006,45
2	Nykarleby seminariums jubileumsfond	9 815,44
3	Under krigen 1939-44 stupade seminaristers minnesf.	16 490,61
4	Hans von Schantz matrikelfond	45 812,28
5	Oscar och Charlotta Rehnbäcks stipendiefond	16 248,48
6	Alexander II:s stipendiefond	8 029,48
7	Tecknings- och slöjdstipendiefonden	7 599,79
8	Musikstipendiefonden	6 411,28
9	Gymnastikfonden	8 194,44
10	Lektor Maria Castréns fond	5 523,69
11	Minnesfonden	5 069,49
12	Kamratskapsfonden	6 342,75
13	Lektor Torsten Korsströms fond	8 821,38
14	Lektor Maria Castréns 90-års dag	13 082,26
15	Direktör Nils-Alarik och Ester Fougstedts stip.fond	<u>45 630,02</u>
		209 077,84

Lyceifonderna

Överförda till Vasa Övningsskola vid Vasa svenska flicklyceums och Vasa svenska lyceums in-
dragning till övningsskola 01 07 1974 (Förordning 433/31.5.1974)

a Vasa Svenska Flicklyceums fonder

1	Alexander Bodéns fond	8 593,17
2	Sylvia Malanders fond	26 378,84
3	Gymnastik- och hälsovårdsfonden	9 526,72
4	Modersmålsfonden	9 835,67
5	Fonden för "goda framsteg"	12 133,34
6	Tyska fonden	13 498,68
7	Musik- och teckningsfonden	10 343,36
8	Mary Nyqvists fond	31 167,08
9	Jubileumsfonden	37 834,66
10	Mathilda Sundholms fond	14 044,42
11	Amanda Lassus' fond	27 049,17
12	Studenternas fond	18 287,97
13	Selim Segerstams fond	15 978,51
14	Rektor Birgit Sovelius' fond	24 957,40
15	Venna Jakobssons fond	<u>3 759,07</u>
		263 388,05

b Vasa Svenska Lyceums fonder

1	De sammanslagna trivialskol-, gymnas osv	47 299,01
2	Teologiestipendiefonden	30 442,72
3	Carl-Fredrik Wikmans minnesfond	64 643,08
4	1949-års historikfond	20 353,29
5	Arne Snellmans minnesfond	81 238,66
6	Carl Warghs minnesfond	8 123,37
7	Ingenjör Oskar Gros' fond	84 248,02
8	Herman och Maria Pellas stipendiefond	19 370,69
9	Harald Bouchts minnesfond	120 111,39
10	Einar Spjuts stipendiefond	38 084,47
11	Fyra bröderna Hasselblatts minnesfond	63 603,75
12	Gustav A. Hedbergs fond	6 471,39
13	A.E.W. Nybergs musikfond	6 613,72
14	Skolrådet Ragnar Krooks stipendiefond	20 683,16
15	Skolsköterskan Inga Hedes fond	52 484,92
16	Teckningslärare Eva Willförs minnesfond	5 654,90
17	Karl Oscar Jakobssons fond	<u>4 335,32</u>
		673 761,83

Övningsskolefonder, donerade till Vasa Övningsskola

1	Helsingfors Aktiebanks stipendiefond	19 274,95
2	Carl-Lennart Wests stipendiefond	17 070,26
3	Åsa Jerns konststipendiefond	17 143,56
4	Anna-Maria von Schantz' fond	6 785,08
5	Henrik Sabels fond	14 221,92
6	Björn Lindemans minnesfond	57 053,39
7	Rektor Hans Häggbloms stipendiefond	19 085,31
8	Rektor Pontus Lindbloms stipendiefond	25 850,27
9	Kerstin Sandéns fond	<u>2 147,15</u>
		178 631,87

Erik och Sylvi Feldts fond

1 027 534,54

Summa 2 352 394,14

Stipendier att utdelas våren 2025 har donerats av bl. a.

Röda Korset, Nordea, Forna Vasa Svenska Flicklyceister rf, Svenska skolfonden i Vasa, Svensk-Österbottniska samfundet, Forna Wasalyceisters rf donation, Iris och Thor Österholms fond, Advokatbyrå Näsman & Båsk, 1970-års studenter, Vasa Elektriska, Aktiastiftelsen, Ralf Ingmans fond, Anders Olin

MEDDELANDEN

Följande läsår inleds måndag 11 augusti 2025. Arbetsdagarna för 2025-2026 finns på skolans hemsida.

Eleverna i åk 1-6, Kyrkoesplanaden 11-13, börjar kl. 9.00 och välkomnas av lärarna på skolgården. Skolskjutsarna fungera fr.o.m. samma dags eftermiddag.

Eleverna i åk 7-9, Kyrkoesplanaden 11-13, samlas kl. 9.00 i matsal och klasser enligt skilda meddelanden i Wilma.

Gymnasiets studerande samlas i Estradan, Skolhusgatan 31, kl. 9.00.

Vänligen följ informationen i Wilma regelbundet från 1.8.2025 för eventuella uppdateringar i anslutning till skolstarten.

